

แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมบริเวณทางเดินสาธารณะ
เลียบถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมบริเวณทางเดิน

สาธารณะ

เลียบถนนสุขนครสวัสดิ์ กรุงเทพมหานคร

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINES FOR CRIME PREVENTION ALONG
PUBLIC WALKWAYS
ON SUKHONTHASAWAT ROAD, BANGKOK.

A Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Architecture (Urban Design)
Department of Urban Design and Planning
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2019
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิด อาชญากรรมบริเวณทางเดินสาธารณะ เลียบบถนนสุขนครสวัสดิ์ กรุงเทพมหานคร
โดย	นรินทร์ ศรีมงคล
สาขาวิชา	การออกแบบชุมชนเมือง แผน ข ระดับปริญญาโทบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพักตรา สุทธิสุภา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

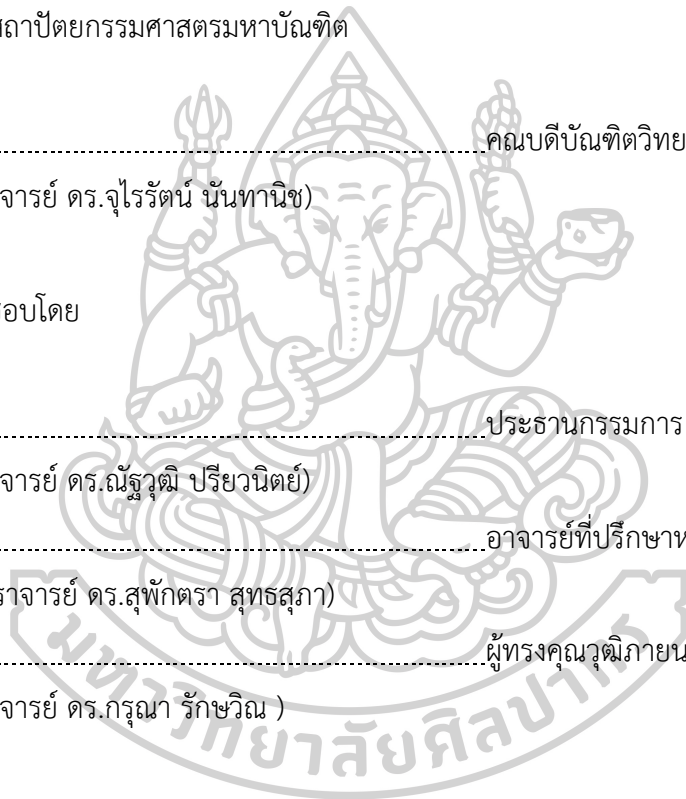
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ ปรียวณิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพักตรา สุทธิสุภา)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรุณา รักษวิณ)

58051217 : การออกแบบชุมชนเมือง แผน ข ระดับปริญญาโท

คำสำคัญ : สภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม, ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ, ถนนสุคนธสวัสดิ์, ย่านพักอาศัย, ชุมชนเมือง

นาย นรินทร์ ศรีมงคล: แนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมบริเวณทางเดินสาธารณะ เลียบถนนสุคนธสวัสดิ์ กรุงเทพมหานคร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพักตรา สุทศสุภา

บริเวณย่านถนนสุคนธสวัสดิ์เป็นพื้นที่ซึ่งมีความหลากหลายของลักษณะกิจกรรม เป็นทั้งที่อยู่อาศัย สำนักงาน โรงเรียน ร้านค้า คอนโดมิเนียม และหมู่บ้านต่าง ๆ จึงทำให้บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะนั้นเป็นพื้นที่เชื่อมโยงระหว่าง ถนน ตรอก ซอย มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้ และจากสถิติยังมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรงมากขึ้น บริเวณถนนสุคนธสวัสดิ์เป็นพื้นที่พักอาศัยซึ่งเกิดเหตุอาชญากรรมจึงมีโทรศัพท์มือถือที่เป็นข่าวเมื่อปี 2560 นั้น เป็นถนนสายหลักที่ใช้สัญจรไปยังเขตอื่นที่อยู่ใกล้เคียงจึงมีการจราจรหนาแน่น ปริมาณรถยนต์ รถมอเตอร์ไซค์ และคนเดินเท้า จำนวนมากที่เข้าและออกในบริเวณพื้นที่ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในบริเวณย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง โดยใช้วิธีการสังเกตการณ์การใช้พื้นที่อาคาร ถนน ทางเท้าในบริเวณที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม ร่วมกับการสัมภาษณ์ประชาชนที่อยู่อาศัยและทำงานในพื้นที่เกี่ยวกับเหตุอาชญากรรมที่เคยเกิดขึ้น แล้วนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลเป็นข้อเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม ได้แก่ ลักษณะทางเข้าออกของถนนที่ชัดเจน ลักษณะทางเดินเท้าทางเท้ามีการซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ ไม่มีสิ่งกีดขวางบังสายตา ไม่มีมุมอับลับตาคน มีระบบไฟส่องสว่างบริเวณถนน ป้ายบอกทาง ตู้น้ำดื่ม ป้อมตำรวจ ระบบเฝ้าระวัง อุปกรณ์ตรวจจับ กล้องวงจรปิด และระบบเตือนภัย ให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมใช้งาน

58051217 : Major (Urban Design)

Keyword : Crime Prevention Through Environmental Design, Walkways Along Public Roads, Sukhonthasawat Road, Residential Areas, Urban Areas

MR. NARIN SRIMONGKLON : ENVIRONMENTAL DESIGN GUIDELINES FOR CRIME PREVENTION ALONG PUBLIC WALKWAYS ON SUKHONTHASAWAT ROAD, BANGKOK.
THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SUPAGTRA SUTHASUPA, PhD

The area along Sukhonthasawat Road locates a variety of uses and activities, including houses, offices, schools, shops, condominiums, and housing estates. Therefore, the walkways along this public road are linked with roads, lanes, and alleys which increasingly accommodate crime scenes. Sukhonthasawat Road situates a residential area where the notorious case of a mobile-phone robbery in 2017 was taken place. It is a major road connecting to other areas so there are heavy traffics, many cars and motorcycles, and a lot of pedestrians. Therefore, it is interesting to study crime prevention through the environmental design of the walkways along this road. The methodology includes the survey of the study area and the crime scenes that occurred in the area and the interviews with the locals about the crimes. The data are gathered and the environmental design guidelines for crime prevention along public walkways in Sukhonthasawat Road are suggested. Recommended are the provisions of visible road accesses and pedestrians, well-maintenance walkways, unobstructed views, no blind corner, a street lighting system, signages, guards, police booths, and CCTVs with surveillance and alarm systems.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยคำปรึกษา คำแนะนำ และความกรุณาจาก อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุพักตรา สุทรสุภา ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อผู้ศึกษา ทำให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุด

นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบคุณคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ผู้ที่ให้ข้อมูลและความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยนี้ รวมถึงผู้ช่วยวิจัยที่ให้ความช่วยเหลือในหลายด้าน จนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สำเร็จไปได้ด้วยดี ตลอดจนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่อยู่อาศัยและทำงานบนถนนสุขุมวิทส์ทุกท่าน ทั้ง ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์รวมถึงข้อเสนอแนะในการออกแบบสภาพแวดล้อมบนทางเดินเลียบบถนน สาธารณะ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์สาขาการออกแบบชุมชนเมืองทุกท่านที่ให้ความรู้ ให้ คำแนะนำและประสบการณ์อันมีค่าแก่ผู้ศึกษา ขอขอบพระคุณเจ้าของหนังสือ เอกสาร วารสาร และ วิทยานิพนธ์ทุกเล่ม ที่ช่วยให้การค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้คำแนะนำความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บ ข้อมูลการศึกษาวิจัย ส่งผลให้ผู้ศึกษาสามารถดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณค่าหรือประโยชน์ที่ เกิดจากการค้นคว้าอิสระเล่มนี้ ผู้ศึกษาขอน้อมบูชาแต่พระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน แนะนำ ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจอย่างดียิ่งตลอดมา

นรินทร์ ศรีมงคล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 คำถามของการวิจัย.....	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.5 ขั้นตอนการวิจัย.....	3
1.6 เวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.7 วิธีการศึกษา.....	5
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
1.9 แหล่งข้อมูล.....	6
1.10 นิยามศัพท์.....	6
1.11 อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
1.12 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการวิจัย.....	7
1.13 การเสนอผลงาน.....	7
บทที่ 2 ความรู้ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8

2.1 แนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา.....	8
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม.....	30
2.3 สรุปความรู้ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและการควบคุมการเกิดอาชญากรรมโดยการ ออกแบบสภาพแวดล้อม.....	34
บทที่ 3 การออกแบบการวิจัย.....	37
3.1 กรอบทฤษฎีและแนวความคิด.....	37
3.2 คำถามของการวิจัย.....	38
3.3 กระบวนการวิจัย.....	38
3.4 การเลือกพื้นที่การศึกษา.....	39
3.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	40
3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
3.7 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
3.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
3.10 สรุปวิธีดำเนินงานวิจัย.....	49
บทที่ 4 สภาพทั่วไปของพื้นที่.....	50
4.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของพื้นที่ศึกษา.....	50
4.2 ลักษณะสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา.....	54
4.3 ลักษณะของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะและซอยสุขนครสวัสดิ์.....	59
4.4 สรุป.....	68
บทที่ 5 การดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ผล.....	70
5.1 การดำเนินการศึกษา.....	70
5.2 ผลการสำรวจพื้นที่ศึกษา.....	70
5.3 ผลการศึกษานำร่อง.....	71

5.4 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	79
5.5 การวิเคราะห์ผล	90
5.6 สรุปและการวิเคราะห์ผลการศึกษา	94
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
6.1 สรุปผลการศึกษา	95
6.2 การอภิปรายผล.....	97
6.3 ข้อเสนอแนะ	102
6.4 ข้อจำกัดในการศึกษา.....	111
6.5 สรุป	112
รายการอ้างอิง	114
ประวัติผู้เขียน.....	120

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การศึกษานำร่องโดยการสัมภาษณ์ผู้อยู่อาศัยและทำงานในซอยสุขคนธสวัสดิ์ (Pilot Project)	72
ตารางที่ 2 ผลการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง	81
ตารางที่ 3 สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม	84
ตารางที่ 4 ประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ	84
ตารางที่ 5 ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา	85
ตารางที่ 6 จำนวนครั้งที่เกิดเหตุอาชญากรรม	86
ตารางที่ 7 ระยะเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรม	86
ตารางที่ 8 ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ	87
ตารางที่ 9 ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ	88
ตารางที่ 10 สรุปคุณลักษณะส่วนใหญ่ของสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม	89
ตารางที่ 11 สรุปข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษา และการสัมภาษณ์นำร่องจำนวน 13 คน เปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์จำนวน 40 คน	91

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา ถนนสุคนธสวัสดิ์ และพื้นที่โดยรอบ.....	3
ภาพที่ 2 ขั้นตอนการศึกษา	4
ภาพที่ 3 รูปแบบทางเท้าขนานไปกับแนวถนน (Sidewalk).....	9
ภาพที่ 4 รูปแบบทางเท้าชนิดที่เป็นทางลาด.....	10
ภาพที่ 5 ย่านทางเท้า (Pedestrians Zone).....	10
ภาพที่ 6 ทางเท้าชั่วคราว	11
ภาพที่ 7 รูปแบบทางเท้าที่อยู่ในแนวขวางเส้นทาง (Crosswalk).....	11
ภาพที่ 8 องค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม.....	22
ภาพที่ 9 กรอบแนวความคิดในการศึกษา.....	38
ภาพที่ 10 ขอบเขตพื้นที่ข้อย พื้นที่ศึกษา ถนนสุคนธสวัสดิ์ และพื้นที่โดยรอบ.....	40
ภาพที่ 11 แผนที่สำรวจพื้นที่ศึกษาถนนสุคนธสวัสดิ์สำหรับสังเกตการณ์.....	42
ภาพที่ 12 พื้นที่ศึกษาในเขตลาดพร้าว.....	52
ภาพที่ 13 พื้นที่ศึกษาในแขวงลาดพร้าว.....	52
ภาพที่ 14 พื้นที่ศึกษาถนนสุคนธสวัสดิ์ และพื้นที่โดยรอบ	53
ภาพที่ 15 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษาถนนสุคนธสวัสดิ์ และพื้นที่โดยรอบบนแผนที่ Google Earth	54
ภาพที่ 16 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษาถนนสุคนธสวัสดิ์ และพื้นที่โดยรอบ	56
ภาพที่ 17 กิจกรรมที่เกิดขึ้นช่วงเวลากลางวัน – กลางคืน โรงเรียน ห้างชุด ร้านอาหาร และร้านสะดวกซื้อ	58
ภาพที่ 18 พื้นที่เสี่ยงภัย เช่น ลานจอดรถ ที่รกร้าง ตำแหน่งต้นไม้บังสายตา ในพื้นที่ศึกษาถนนสุคนธสวัสดิ์	58
ภาพที่ 19 ทางเดินเลียบริมถนนสุคนธสวัสดิ์ฝั่งตรงข้ามซอยสุคนธสวัสดิ์ที่ 17.....	60
ภาพที่ 20 ถนนเส้นหลักและซอยย่อยในพื้นที่ศึกษาถนนสุคนธสวัสดิ์.....	61

ภาพที่ 21 ลักษณะของรูปแบบของทางเดินเลียบนถนนสาธารณะบนถนนสุขุมวิท.....	61
ภาพที่ 22 พื้นที่เอื้อโอกาสในการเกิดอาชญากรรมบนถนนสุขุมวิท	62
ภาพที่ 23 กำแพงสูงทึบในบริเวณด้านหน้าคอนโด The Unique ใกล้ซอยสุขุมวิทที่ 34.....	62
ภาพที่ 24 พื้นที่ทางเดินเท้าสาธารณะเชื่อมต่อกับโครงการ บริเวณด้านหน้าคอนโด New Era ใกล้ ซอยสุขุมวิทที่ 38	63
ภาพที่ 25 ทางเท้าถนนหลักและรูปแบบทางเท้าบนถนนสุขุมวิท (ถนนหลัก)	63
ภาพที่ 26 ลักษณะของทางเลียบนถนนสาธารณะในซอยสุขุมวิท	65
ภาพที่ 27 ลักษณะที่เอื้อโอกาสให้เกิดเหตุอาชญากรรมบนถนนสุขุมวิท.....	66
ภาพที่ 28 ลักษณะของทางเลียบนถนนสาธารณะจากการสำรวจในซอยสุขุมวิท	66
ภาพที่ 29 ทางเท้าในซอยสุขุมวิท 17 และ 19	67
ภาพที่ 30 ทางเท้าในซอยสุขุมวิท 21 23 และ 25	67
ภาพที่ 31 ถนนในซอยสุขุมวิท 27 32 34 และ 38	68
ภาพที่ 32 ผลการสำรวจพื้นที่ศึกษาบนถนนสุขุมวิท	71
ภาพที่ 33 ตำแหน่งจุดเกิดเหตุอาชญากรรมบนทางเลียบนถนนสาธารณะ ตามลำดับการให้สัมภาษณ์.....	74
ภาพที่ 34 หน้าซอยสุขุมวิท 19 มีอาคารพักอาศัย ร้านอาหารที่เปิดโล่งเพื่อให้เชื่อมพื้นที่กิจกรรม จากพื้นที่ส่วนตัวสู่พื้นที่สาธารณะ ในเวลากลางวันและกลางคืน.....	76
ภาพที่ 35 หน้าซอยสุขุมวิท 23 มีกำแพงโรงเรียนแสดงถึงรูปแบบการใช้งานและมีป้ายรอรถโดยสาร สาธารณะซึ่งประกอบด้วยจุดนั่งรอรถโดยสารสาธารณะแบบชั่วคราว ในเวลากลางวันและกลางคืน.....	76
ภาพที่ 36 หน้าซอยสุขุมวิท 27 เป็นอาคารสำนักงานขนาดใหญ่ ในเวลากลางวันและกลางคืน .	77
ภาพที่ 37 หน้าซอยสุขุมวิท 38 ด้านหน้าอาคารมีทางเท้าสาธารณะที่มีความสมบูรณ์ซึ่งวัสดุ แตกต่างจากทางเท้าของหน่วยงานภาครัฐ ในเวลากลางวันและกลางคืน	77
ภาพที่ 38 การสัมภาษณ์บุคคลบริเวณฝั่งตรงข้ามซอยสุขุมวิท 38 มีร้านอาหารซึ่งเข้าถึงได้ง่าย และสร้างความปลอดภัยแก่คนเดินเท้า ในเวลากลางวันและกลางคืน	78
ภาพที่ 39 ลักษณะทางกายภาพของจุดเกิดเหตุ 5 แห่ง.....	79
ภาพที่ 40 เปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของจุดเกิดเหตุจากแผนที่สำรวจและผลการศึกษานำร่อง.....	90

ภาพที่ 41 ลักษณะทางกายภาพในพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม.....	104
ภาพที่ 42 ข้อเสนอแนะสิ่งที่ควรเพิ่ม / ปรับปรุง ในพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม.....	104
ภาพที่ 43 ลักษณะทางกายภาพของแนวแบ่งเขตพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะ.....	108
ภาพที่ 44 รูปแบบของการเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม ตัวอย่างของซอยสุขนครสวัสดิ์ 27.....	109

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เหตุอาชญากรรมเกิดขึ้นอยู่ทุกวันในสังคม โดยเฉพาะบนพื้นที่เมือง เนื่องจากสภาพแวดล้อมของย่านพักอาศัยในชุมชนเมือง ปัจจุบันมีลักษณะกิจกรรมในบริเวณพื้นที่เดียวกันหรือใกล้กัน เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย สำนักงาน โรงเรียน ร้านค้า ตลอดจนอาคารที่พักอาศัยประเภท คอนโดมิเนียม และหมู่บ้านต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายต่อรูปแบบการใช้สอยพื้นที่ จึงทำให้บริเวณทางเดินเลียบบถนน สาธารณะย่านพักอาศัยเขตชุมชนเมือง เป็นพื้นที่เชื่อมโยงระหว่าง ถนน ตรอก ซอย ซึ่งบริเวณดังกล่าวทำให้เกิดการอยู่อาศัยและกิจกรรมการใช้ชีวิตในรูปแบบต่าง ๆ ที่เอื้อต่อสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้ และจากสถิติยังมีแนวโน้มที่จะมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวได้สร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงทั้งหมด โดยเฉพาะอาชญากรรมประเภทประทุษร้าย ซึ่งส่งผลให้ประชาชนที่ประสบเหตุการณ์ดังกล่าวถึงขั้นเสียชีวิต สูญเสียทรัพย์สิน ร่างกาย หรือเสียชีวิตได้

บริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ 27 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว เป็นหนึ่งในย่านที่พักอาศัย ที่มีกิจกรรมการใช้สอยพื้นที่ที่หลากหลาย มีทางเดินเลียบบถนนและซอยสาธารณะที่มีเหตุอาชญากรรมจี้ชิงทรัพย์โทรศัพท์ซึ่งเป็นข่าวดังในปี พ.ศ. 2560 (ไทยรัฐ, 2560) ผู้ประสบเหตุอาชญากรรมถูกจี้ชิงโทรศัพท์มือถือขณะเดินบนทางเท้า ซึ่งภายในปี พ.ศ. 2560 สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าวมีสถิติอาชญากรรม/การแจ้งเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับทรัพย์สินในภาพรวมจำนวน 2,084 เรื่อง โดยมีคดีสำคัญที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ได้แก่ ปล้นทรัพย์ (คดีอุกฉกรรจ์) จำนวน 42 เรื่อง ชิงทรัพย์ จำนวน 126 เรื่อง และวิ่งราวทรัพย์ จำนวน 204 เรื่อง

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าลักษณะสภาพแวดล้อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรม คุณลักษณะทางกายภาพที่งานวิจัยที่ผ่านมาได้ศึกษาไว้ (คณิธ เนียรวิฑูรย์, 2554) ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร ระบบขนส่งสาธารณะ รูปแบบทางเดินไฟส่องสว่าง การใช้พื้นที่ทำกิจกรรม การมองเห็นจากพื้นที่โดยรอบ และอุปกรณ์ขอความช่วยเหลือ โดยเป็นการสำรวจสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ช่วยลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม จึงได้นำปัญหาที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมืองบริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ที่เกิดปัญหามาเป็นคำถามของงานวิจัยในครั้งนี้ คือ ควรมีการออกแบบอย่างไร เพื่อ

ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมต่อ ทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ของเขตชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสังเกตการณ์และสำรวจพื้นที่เพื่อให้ได้มาซึ่ง ข้อเท็จจริงของลักษณะสภาพแวดล้อมมีส่วนเกี่ยวข้องกับโอกาสการเกิดอาชญากรรม

1.2 ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม ต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านที่พักอาศัยของ กรุงเทพมหานคร

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะ สภาพแวดล้อมบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ของย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขุมวิท ที่เกิดอาชญากรรมต่อ ทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยทางกายภาพที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรมต่อ ทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย ในบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะของย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขุมวิท
- 3) เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบทางเดินเลียบบถนนสาธารณะของย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขุมวิท ที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม

1.3 คำถามของการวิจัย

- 1) ลักษณะสภาพแวดล้อมทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในบริเวณย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขุมวิทที่เกิดอาชญากรรมต่อ ทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกายเป็นอย่างไร และปัจจัยทางกายภาพใดบ้างที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรมนั้น
- 2) ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขุมวิท ที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตของเนื้อหา ประกอบด้วย

- 1) แนวคิดสภาพแวดล้อมที่ช่วยลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม
- 2) ทฤษฎีการป้องกันและการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมและองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมที่ป้องกันการเกิดอาชญากรรม
- 3) การใช้ผังเมืองและลักษณะการออกแบบชุมชนเมืองเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม

1.4.2 ขอบเขตของพื้นที่

ถนนสุขนครสวัสดิ์ แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ช่วงถนนประเสริฐมุนีกิจกับถนนประดิษฐ์มนูธรรม ระยะทาง 1.28 กิโลเมตร และพื้นที่ตามแนวถนนนี้

ภาพที่ 1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษา ถนนสุขนครสวัสดิ์ และพื้นที่โดยรอบ

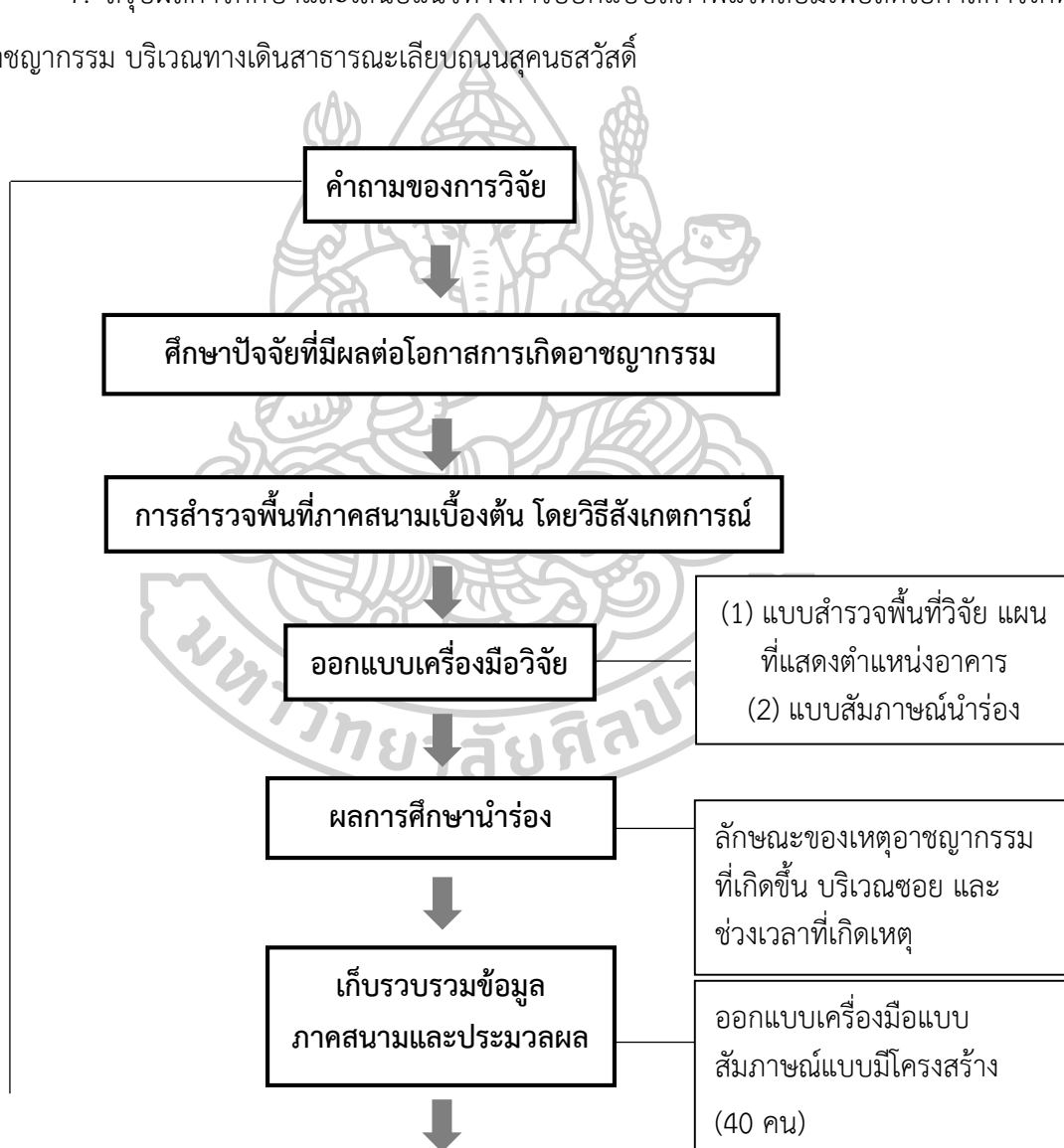
(Google Developers, 2019)

1.5 ขั้นตอนการวิจัย

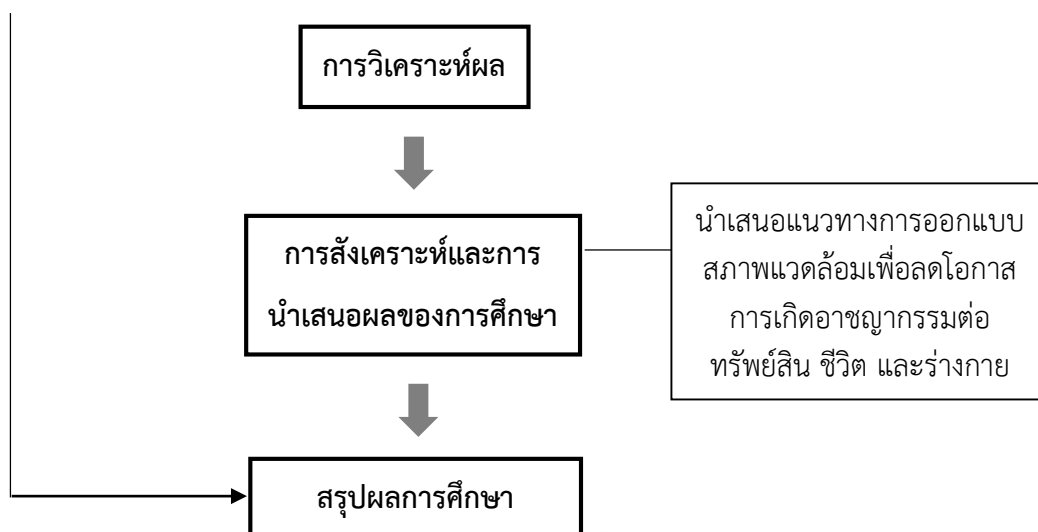
ขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ตั้งคำถามของการวิจัย
2. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสการเกิดอาชญากรรม แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมและเก็บข้อมูลเบื้องต้น จากเอกสาร เว็บไซต์ และรายงานผลการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. การสำรวจพื้นที่ศึกษาภาคสนาม การติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่หรือพนักงานรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ เพื่อสอบถามปัญหาภายในพื้นที่ศึกษา และการสังเกตลักษณะของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา

4. ออกแบบเครื่องมือวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้พื้นที่
5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และข้อมูลภาคสนามแล้วประมวลผล
6. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลของการสังเกตการณ์ต่าง ๆ เพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่มีส่วนสัมพันธ์กับโอกาสการเกิดอาชญากรรมบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง พื้นที่ถนนสุคนธสวัสดิ์
7. สรุปผลการศึกษาและเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินสาธารณะเลียบบถนนสุคนธสวัสดิ์

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการศึกษา

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการศึกษา (ต่อ)

1.6 เวลาที่ใช้ในการวิจัย

ประมาณ 12 เดือน โดยเริ่มงานวิจัย ในภาคการศึกษาปลาย เดือนมกราคม ปีการศึกษา 2561 และเสนอการค้นคว้าอิสระ ในภาคการศึกษาปลาย เดือนมีนาคม ปีการศึกษา 2562

1.7 วิธีการศึกษา

1. การศึกษาจากเอกสารเบื้องต้น ดำเนินการทบทวนแนวคิด และศึกษาข้อมูลจากเอกสาร เว็บไซต์ และรายงานผลการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การสำรวจพื้นที่ศึกษาทางกายภาพ โดยใช้วิธีจดบันทึกข้อมูล การสังเกตการณ์ การถ่ายภาพ
3. การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานำร่อง
4. การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
5. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ทางสถิติอย่างง่าย

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ข้อมูลของสภาพแวดล้อมและอาชญากรรมในพื้นที่ศึกษา
2. นำเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมของบริเวณทางเดินเลียบบนถนนสาธารณะที่มีความปลอดภัยในทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย

3. การดำเนินงานศึกษาวิจัยและรวบรวมข้อมูลทางกายภาพของสภาพแวดล้อมของพื้นที่ เพื่อนำไปใช้ในการลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบ ถนนสาธารณะในเขตเมือง กรุงเทพมหานคร ตามข่าวการเกิดเหตุอาชญากรรมจี้ชิงทรัพย์โทรศัพท์บริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ 27 เพื่อไม่ให้เกิดเหตุในลักษณะนี้ขึ้นอีกในอนาคต

1.9 แหล่งข้อมูล

1. หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร และหอสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการออกแบบชุมชนเมือง ได้แก่ กรมโยธาธิการและผังเมือง กรุงเทพมหานคร
3. สำนักงานเขตลาดพร้าว
4. ข้อมูลจาก Website ที่เกี่ยวข้อง

1.10 นิยามศัพท์

เขตชุมชนเมือง หมายถึง อาณาเขตของชุมชนที่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์โดยมนุษย์มากกว่าสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ มีการติดต่อ และการสื่อสารกันมาก มีความสัมพันธ์แบบไม่มีความเป็นกันเอง รูปแบบความสัมพันธ์ที่มีความซับซ้อน ยุ่งยาก เป็นแบบผิวเผิน แต่มีแบบแผน

ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ หมายถึง พื้นที่ที่ทำไว้สำหรับคนเดินซึ่งอยู่ข้างใดข้างหนึ่งของทาง หรือทั้งสองข้างของทาง หรือส่วนที่อยู่ชิดขอบทางซึ่งใช้เป็นที่สำหรับคนเดิน โดยความหมายตัดแปลงมาจากความหมายของทางเท้าสาธารณะ (พระราชกฤษฎีกา, 2522)

อาชญากรรม ตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หมายถึง การกระทำความผิดทางอาญา โดยอาชญากรรมเป็นพฤติกรรมที่ละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง ผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษ ซึ่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 2 มีหลักการว่า บุคคลจักต้องรับโทษทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นต้องเป็นที่บัญญัติไว้ในกฎหมายเช่นความผิดฐานลักทรัพย์ยักยอกทรัพย์ปล้นทรัพย์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542)

1.11 อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเกตการณ์
2. แบบสัมภาษณ์
3. กล้องถ่ายรูป เทปบันทึกเสียง
4. ภาพถ่ายดาวเทียม (Google Map และ Google Earth)

1.12 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการวิจัย

1. ค่ากระดาษ / ปากกา
2. ค่าเครื่องมือ
3. ค่าเดินทาง
4. ค่าพิมพ์เล่ม / ทำเล่ม
5. ค่าลงสำรวจพื้นที่ (ภาคสนาม)
6. ค่าแผนที่ดาวเทียม

รวมทั้งสิ้นโดยประมาณ 30,000 บาท

1.13 การเสนอผลงาน

การนำเสนอผลงานในรูปแบบรายงานฉบับสมบูรณ์ตามรูปแบบของบัณฑิตวิทยาลัยกำหนด

บทที่ 2

ความรู้ ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ทฤษฎี หลักการ และแนวคิดต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อเป็นการลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม เพื่อใช้อ้างอิงและกล่าวถึงหลักการและผลตามแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษา ได้แก่ 2.1 แนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2.1.1 เขตชุมชนเมือง 2.1.2 ทางเดินสาธารณะ 2.1.3 อาชญากรรมและประเภทของอาชญากร 2.1.4 ทฤษฎีการป้องกันและการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมและองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมกับการป้องกันอาชญากรรม และ 2.1.5 การใช้ผังเมืองและการออกแบบชุมชนเมืองเพื่อลด ช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อเป็นการลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม และ 2.3 สรุปความรู้ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและการควบคุมการเกิดอาชญากรรมโดยการออกแบบสภาพแวดล้อม

2.1 แนวคิด และทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

แบ่งเป็นประเด็นหัวข้อ ดังนี้

2.1.1 เขตชุมชนเมือง

เขตชุมชนเมืองมีความหนาแน่นของประชากรมาก บางประเทศไม่ได้ใช้เกณฑ์ความหนาแน่นของประชากร แต่ถือเอาจำนวนประชากรในชุมชนเป็นสำคัญ เช่น ประเทศฝรั่งเศสและอิสราเอล ประชากรต้องมากกว่า 2,000 คน ประเทศสหรัฐอเมริกา ประชากรมากกว่า 2,500 คน ประเทศเบลเยียมประชากรมากกว่า 5,000 คน ประเทศสเปนประชากรมากกว่า 10,000 คน และประเทศญี่ปุ่นประชากรมากกว่า 30,000 คน เป็นต้น (กาญจนา สุระ, 2551)

ปัจจุบันอาคารบ้านเรือนมีการเกิดขึ้นอย่างหนาแน่น ตามความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมากกว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ประชากรประกอบอาชีพที่หลากหลาย ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับด้านอุตสาหกรรม ด้านค้าขายและด้านการบริการ สมาชิกในครอบครัวมีความเป็นอิสระ เป็นปัจเจกบุคคลสูง ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นแบบทางการมากกว่าส่วนตัว ซึ่งสามารถอยู่ร่วมกันได้เพราะผลประโยชน์ที่แต่ละบุคคลจะได้รับ เขตชุมชนเมืองจะอยู่ภายใต้การปกครองรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น เทศบาลมหานคร และยังมีชุมชนย่อย ๆ รวมอยู่ในบริเวณชุมชนใหญ่ เช่น ตรอก ซอย ถนน หรือที่ชื่อที่ตั้งของชุมชนต่าง ๆ เช่น บางรัก บีงกุ่ม คลองตัน คลองเตย บางบัว (จันทวัน เบ็ญจวรรณ, 2562)

ชุมชนเมือง เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์โดยมนุษย์มากกว่าเกิดขึ้นตามธรรมชาติ เช่น อาคาร ถนน และสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ สิ่งแวดล้อมในเขตเมืองที่เพิ่มมากขึ้นมีลักษณะเป็นจักรกล และรวมถึงเครื่องใช้ภายในบ้านด้วย มีการติดต่อและการสื่อสารกัน การติดต่อและมีความสัมพันธ์แบบทุติยภูมิ (Secondary Relation) ไม่มีความเป็นกันเอง ความสัมพันธ์ยังคงอยู่เพียงระยะเวลาสั้นๆ รูปแบบความสัมพันธ์มีความซับซ้อน ยุ่งยาก ผิดเพี้ยน และมีแบบแผน (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2562) ซึ่งพื้นที่บนถนนสุขุมวิทมีความเป็นชุมชนเมือง เนื่องจากมีกิจกรรมที่หลากหลาย มีทั้งผู้อยู่อาศัย นักเรียน ผู้ปกครอง คนทำงาน และพ่อค้าแม่ค้า โดยบุคคลกลุ่มนี้จะมีปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม อีกทั้งยังมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อคนเดินเท้าและการสัญจรด้วยรถยนต์ รถขนส่งสาธารณะ จึงทำให้เกิดเป็นชุมชนเมืองที่มีความน่าสนใจของเขตลาดพร้าว

2.1.2 ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ทางเท้า ซึ่งในประเทศไทยตามการนิยามของกรมทางหลวงชนบท (2535) หมายถึง ส่วนหนึ่งของทางหลวงที่ทำหรือจัดไว้สำหรับคนเดิน **ประเภทของทางเท้า**

ทางเท้าสามารถแบ่งออกได้ตามลักษณะการใช้งานวัสดุพื้นผิวที่ใช้แบ่งตามกรรมสิทธิ์แบ่งตามประเภทลักษณะรูปแบบทางเดินเท้าในหลายลักษณะ การกำหนดรูปแบบทางเดินเท้าแบ่งออกเป็น 5 ประเภท (พรชัย โลหะพิริยกุล, 2557) คือ

1) ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน หรือ Sidewalk คือ ทางเท้าที่อยู่ขนานสองข้างทางบนถนนของเมืองมักมีการสัญจรหนาแน่นทั้งทางถนนและทางเลียบบแม่น้ำ คูคลอง ทะเลสาบ (Roadway-Waterway)

ภาพที่ 3 รูปแบบทางเท้าขนานไปกับแนวถนน (Sidewalk)

2) ทางเท้าชนิดที่เป็นทางลัด คือ ทางเท้าที่มักจะเป็นที่รู้จักเฉพาะกลุ่มไปตามซอยด้านหลังของอาคาร ทางลัดหากได้รับการส่งเสริมให้อยู่ในระบบทางเท้าของเมือง และปรับปรุงสภาพแวดล้อมสองข้างทางจะเพิ่มความคล่องตัวให้กับการสัญจรภายในเมืองได้

ภาพที่ 4 รูปแบบทางเท้าชนิดที่เป็นทางลัด

3) ย่านทางเท้า (Pedestrians Zone) หรือทางเท้าสมบูรณ์ ซึ่งได้จัดเตรียมหรือออกแบบไว้เพื่อการเดินเท้าโดยเฉพาะเส้นทางเท้าระหว่างอาคารพาณิชย์หรือย่านทางเดินเท้า คือ บริเวณที่คนสามารถเดินติดต่อกันได้ทั้งบริเวณพื้นที่ โดยไม่มีการสัญจรประเภทอื่นในบริเวณดังกล่าว มักเป็นบริเวณพาณิชย์กรรมที่มีบรรยากาศในเชิงนันทนาการและยังใช้เป็นทางลัดจากการเดินตามแนวถนนในเมืองได้ด้วย

ภาพที่ 5 ย่านทางเท้า (Pedestrians Zone)

4) ทางเท้าชั่วคราว คือ การปิดถนนบางสายในวันพิเศษเพื่อใช้เป็นทางเดินทางเท้าหรือเพื่อกิจกรรมนันทนาการเช่นในช่วงที่มีงานฉลองวันพิเศษต่าง ๆ

ภาพที่ 6 ทางเท้าชั่วคราว

5) ทางเท้าที่อยู่ในแนวขวางเส้นทาง (Crosswalk) ซึ่งตรงกันข้ามกับทางเท้าในแนวขนานทางเดินประเภทนี้ช่วยให้การเชื่อมต่อทางเดินเท้าเป็นระบบที่มีความต่อเนื่องในบริเวณเมือง สวนริมทาง ทางเท้าขวางเส้นทางไปกับแนวถนน มักมีการสัญญาณแน่นอนเพื่อความปลอดภัยของคนเดินเท้า

ภาพที่ 7 รูปแบบทางเท้าที่อยู่ในแนวขวางเส้นทาง (Crosswalk)

สรุปประเด็นประเภทของทางเดินเท้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานี้ คือ ทางเดินสาธารณะ ประเภททางเท้าขนานไปกับแนวถนน หรือ Sidewalk ลักษณะเป็นทางเท้าที่อยู่ขนานสองข้างทางบน ถนนของเมืองมักมีการสัญจรหนาแน่นทั้งทางถนน หรือทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

ด้านความปลอดภัยบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

องค์ประกอบบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ (The City Fix, 2019) ได้แก่ บริเวณด้านหน้าอาคารที่มีการใช้งานอยู่ตลอดเวลา และไฟส่องสว่างสาธารณะที่มีขนาดเหมาะสมกับคนเดินเท้า ส่งผลให้เป็นการเชิญชวนให้ประชาชนเข้ามาใช้พื้นที่ในเมืองมากกว่าปกติและช่วยเรื่องความปลอดภัยบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ โดยเฉพาะช่วงกลางวันหรือกลางคืน วันทำงานหรือวันหยุด ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะเปิดใช้งานอยู่ตลอดเวลา แต่ไม่ได้มีคนเดินเท้าอยู่ตลอดเวลา บางเวลาคนน้อยคนมาก แตกต่างกันทำให้ความปลอดภัยบนทางเท้าไม่มีความแน่นอน ไฟส่องสว่างสาธารณะของพื้นที่ทางเท้า ช่วยเพิ่มความปลอดภัยในเวลากลางคืน และการใช้งานบริเวณด้านหน้าอาคารที่เป็นกระจกโปร่งใส ช่วยกระตุ้นสายตาอีกทั้งยังเพิ่มกิจกรรมของคนเดินเท้าตลอดทั้งวัน ทำให้ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะมีชีวิตชีวาและปลอดภัยยิ่งขึ้น

2.1.3 อาชญากรรมและประเภทของอาชญากรรม

อาชญากรรม ในประเทศไทยตามการนิยามของสำนักข่าวกรองแห่งชาติ (2563) หมายถึง พฤติกรรมที่มีการกระทำผิดโดยผู้กระทำผิดมีเจตนาในการกระทำความผิด กล่าว โดยเป็นการกระทำ ความผิดที่มีลักษณะร้ายแรง มีความรุนแรงและเป็นอันตรายต่อสังคม ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบจำนวน มหาศาลต่อสังคม อันเป็นการกระทำที่มีการละเมิดต่อกฎหมายบ้านเมือง ผู้กระทำผิดจะต้องได้รับ โทษทั้งที่ไม่เป็นทางการจากสมาชิกในสังคม อาทิ การตำหนิ ตีเตียน การไม่คบหาสมาคมด้วย และการได้รับโทษที่เป็นทางการจากข้อกำหนดของกฎหมายบ้านเมือง โดยผู้กระทำผิดจะต้องถูกลงโทษ โดยผ่านกระบวนการยุติธรรมเป็นสำคัญ (สำนักข่าวกรองแห่งชาติ, 2563)

ประเภทของอาชญากรรม

การแบ่งประเภทอาชญากรรมได้มีนักอาชญาวิทยาหลายกลุ่ม ได้จำแนกประเภทของ อาชญากรรมออกเป็นหลายประเภทโดยสามารถจัดกลุ่มการจำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มแรก จำแนกอาชญากรรมเป็น 9 ประเภท ตามลักษณะของความรุนแรง (กองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ, 2560) คือ

1) อาชญากรรมประเภทที่ใช้ความรุนแรงประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย (Violent Personal Crime) เช่นการประทุษร้ายต่อบุคคล การใช้อาวุธทำร้ายร่างกายบุคคลอื่น

2) อาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สินเป็นครั้งคราว (Occasional Property Crime) เช่น การลักทรัพย์ การขโมยรถยนต์ การทำให้เสียทรัพย์

3) อาชญากรรมประเภทที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานเป็นช่องทาง (Occasional Crime) เช่น การทุจริตในหน่วยงานหรือบริษัทของตนเองโดยการแสวงหาช่องทางและโอกาสในการประกอบอาชญากรรม

4) อาชญากรรมทางการเมือง (Political Crime) เช่น การวางระเบิดสถานที่สำคัญ การจี้เครื่องบิน การจับตัวประกัน

5) อาชญากรรมประเภทที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม (Public Order) เช่น พวกค้ายาเสพติด กลุ่มผู้ค้าประเวณี

6) อาชญากรรมประเภททั่วไป (Conventional Crime) เช่น การฉกชิงวิ่งราว การทะเลาะเบาะแว้งและการทำร้ายร่างกายกันเล็ก ๆ น้อย ๆ

7) อาชญากรรมประเภทมืออาชีพ (Professional Crime) เช่น กลุ่มคนที่ประกอบอาชีพโดยวิธีการผิดกฎหมายในขณะที่ผู้อื่นประกอบอาชีพโดยสุจริต

8) อาชญากรรมองค์กร (Organized Crime) เช่น พวกแก๊งมาเฟีย แก๊งอิทธิพลอยู่เบื้องหลังนักการเมือง เป็นอาชญากรรมองค์กรที่ยากแก่การทำลาย

9) อาชญากรรมข้ามชาติ (Transnational Crime) เช่น องค์กรอาชญากรที่สนองความต้องการสินค้าและบริการที่ผิดกฎหมาย

กลุ่มที่สอง เป็นการจำแนกตามลักษณะของอาชญากรรม โดยจัดเป็น 4 กลุ่ม (กองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ, 2560) คือ

1) อาชญากรรมรุนแรง (Violent Crimes)

2) อาชญากรรมที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน (Property Crimes)

3) อาชญากรรมคอปกขาว อาชญากรรมองค์กรและอาชญากรรมเศรษฐกิจ (White Collar Crime, Organized Crime, and Economic Crime)

4) อาชญากรรมที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยทางสังคม (Public Order Crime)

กลุ่มที่สาม เป็นการจำแนกประเภทอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรม โดยได้แบ่งอาชญากรรมออกเป็น 5 ประเภท ตามลักษณะคดี (กองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ, 2560) คือ

1) กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ประกอบด้วย คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คดีปล้นทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีวางเพลิง และคดีลักพาเรียกค่าไถ่

2) กลุ่มคติประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ ประกอบด้วย คติฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คติฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา คติทำให้ตายโดยประมาท คติพยายามฆ่า คติทำร้ายร่างกาย และคติข่มขืน กระทำชำเรา

3) กลุ่มคติประทุษร้ายต่อทรัพย์ ประกอบด้วย คติลักทรัพย์ คติวิ่งราวทรัพย์ คติริตเอาทรัพย์ คติกรรโชกทรัพย์ คติปล้นทรัพย์ คติรับของโจร และ คติทำให้เสียทรัพย์

4) กลุ่มคติที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คติโจรกรรมรถจักรยานยนต์ คติโจรกรรมรถยนต์ คติโจรกรรม โค-กระบือ คติโจรกรรมเครื่องมือเกษตร คติปล้น-ชิงรถโดยสาร คติปล้นชิงรถแท็กซี่ คติข่มขืน และคติฆ่าข่มขืน คติลักพาเรียกค่าไถ่ และคดียกยอกทรัพย์

5) กลุ่มคติที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ประกอบด้วย คติความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน พระราชบัญญัติการพนัน พระราชบัญญัติยาเสพติด พระราชบัญญัติปราบปรามการค้าประเวณี และ พระราชบัญญัติมิและเผยแพร่วัตถุลามไฟ

ในการศึกษาครั้งนี้เสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากการแบ่งระดับความรุนแรงตามประเภทอาชญากรรมเป็นกลุ่มคติประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิ้น อาชญากรรมประทุษร้ายต่อทรัพย์สิ้นเป็นครั้งคราว อาชญากรรมประเภททั่วไป และกลุ่มคติที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คติลักทรัพย์ คติวิ่งราวทรัพย์ คติชิงทรัพย์ คติกรรโชกทรัพย์ คติริตเอาทรัพย์ และคติปล้นทรัพย์ มีความเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้เนื่องจากเป็นคติที่ประกอบด้วยผู้ก่ออาชญากรรม เหตุอาชญากรรม และสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เอื้อโอกาสให้ก่ออาชญากรรมขึ้นได้

นอกจากประเภทอาชญากรรมแล้วองค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน (2558) ยังได้ให้คำจำกัดความของคติอาชญากรรม ดังนี้

1) คติลักทรัพย์ ประกอบด้วย

1.1) ลักทรัพย์ ในเวลากลางคืน

1.2) ลักทรัพย์ โดยทำอันตรายสิ่งกีดกั้นสำหรับคุ้มครองบุคคลหรือทรัพย์ หรือผ่านสิ่งเช่นว่านั้นเข้าไปด้วยประการใด ๆ

1.3) ลักทรัพย์ โดยเข้าทางช่องทางซึ่งได้ทำขึ้นโดยไม่ได้จำนงให้เป็น ทางคนเข้าหรือเข้าทางช่องทางซึ่งผู้เป็นใจเปิดไว้ให้

1.4) ลักทรัพย์ โดยมีอาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป

1.5) ลักทรัพย์ ในเคหสถาน ที่จอดรถสาธารณะ หรือ สถานที่ที่จัดไว้เพื่อให้บริการ สาธารณะที่ตนได้เข้าไปโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือซ่อนตัวอยู่ในสถานที่นั้น ๆ

1.6) ลักทรัพย์ ที่เป็นของนายจ้างหรือที่อยู่ในความครอบครองของนายจ้าง

2) คดีวิงราวทรัพย์ หมายถึง ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า ประกอบด้วย

2.1) วิงราวทรัพย์ เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ร่างกายและจิตใจ

2.2) วิงราวทรัพย์ เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส

2.3) วิงราวทรัพย์ เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย

3) คดีชิงทรัพย์ ประกอบด้วย

3.1) การใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายนั้น อาจกระทำด้วย วาจา หรือกริยาท่าทางก็ได้ไม่จำเป็นต้องกระทำต่อเจ้าทรัพย์โดยตรง อาจกระทำต่อบุคคลอื่นก็ได้ แต่ ต้องกระทำต่อมนุษย์มิใช่กระทำต่อสัตว์หรือทรัพย์สิ่งของ

3.2) การใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญนั้น ต้องกระทำให้เจ้าของทรัพย์หรือบุคคลอื่น เกิดความกลัวและยอมให้ทรัพย์นั้นไปและต้องได้รับทรัพย์ไปในระยะเวลาใกล้กันนั้น

4) คดีกรรโชกทรัพย์ คดีริตเอาทรัพย์ ประกอบด้วย

4.1) ช่มชื่นใจผู้อื่นให้ยอมให้ หรือรับว่าจะให้ประโยชน์ ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินจนผู้ ถูกช่มชื่นใจยอมเช่นนั้น

4.2) การใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่เข็ญว่าจะทำอันตราย อย่างใดอย่างหนึ่งจะกระทำ ต่อผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สามก็ได้

5) ปล้นทรัพย์ หมายถึง การชิงทรัพย์โดยผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกัน ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป

6) คดีโจกรรมรถยนต์และรถจักรยานยนต์ หมายถึง คดีที่เกิดจากการเอารถยนต์หรือ รถจักรยานยนต์ของผู้อื่นซึ่งเป็นเจ้าของไปจากการครอบครอง

ในการศึกษาครั้งนี้เสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิด อาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากคำจำกัดความของคดีอาชญากรรมประกอบด้วยคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ถนน สุขนครสวัสดิ์ มีความเกี่ยวข้องกับคดีลักทรัพย์ คดีวิงราวทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีกรรโชกทรัพย์ และคดี ริตเอาทรัพย์ ซึ่งจะนำไปใช้ศึกษาและทำแบบสัมภาษณ์ต่อไป

ประเภทของอาชญากรรม

จำแนกออกเป็น 9 ประเภท ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับประเภทของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบน ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ (โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา, 2550) คือ

- 1) ผู้กระทำผิดโดยผิวเผิน (Causal Offended Criminal) เป็นการกระทำผิดโดยเอาความสบายเป็นที่ตั้ง โดยปกติแล้วเคารพกฎหมาย เช่น ขับรถมอเตอร์ไซด์บนทางเท้า
- 2) อาชญากรผู้กระทำความผิดเป็นครั้งคราว (Occasional Criminal) กระทำผิดเพราะความประมาทเลินเล่อไม่มีเจตนากระทำเช่นนั้น และจะไม่กระทำผิดซ้ำอีก เช่น ขับรถชนคนเดินเท้าโดยประมาท เป็นต้น
- 3) อาชญากรผู้กระทำความผิดเพราะถูกกดดันทางจิตใจ (Episodic Criminal) กระทำผิดเนื่องจากถูกยั่วยุอารมณ์ หรือถูกกดดันทางจิตใจจนไม่สามารถตั้งสติได้ มักจะกระทำผิดไม่ร้ายแรงและจะไม่กระทำผิดซ้ำอีก เช่น วิ่งราวทรัพย์บนทางเท้าสาธารณะ เป็นต้น
- 4) อาชญากรที่กระทำเป็นนิสัย (Habitual Criminal) เป็นการกระทำผิดของผู้ที่ไม่สามารถทำตัวให้เข้ากับสังคมได้ มักจะติดยาเสพติดและสุราเรื้อรัง กระทำโดยไม่นึกถึงผลที่เกิดขึ้น เช่น การลักทรัพย์ จี้ปล้นบนทางเท้าสาธารณะ เป็นต้น
- 5) อาชญากรอาชีพ (Professional Criminal) ประกอบอาชีพเป็นอาชญากรและมีวิธีการปฏิบัติงานอย่างแยบยล ถือว่า งานอาชญากรรมเป็นงานสบาย เช่น ล้วงกระเป๋า ต้มตุ๋นหลอกหลวง เป็นต้น
- 6) องค์กรอาชญากร (Organized Criminal) ทำงานกันเป็นทีม มีสายงานและแบบแผนปฏิบัติ แบ่งงานเป็นขั้นตอน มีหัวหน้าควบคุมตามลำดับชั้น เช่น การค้ายาเสพติดในพื้นที่สาธารณะ คุ่มครองร้านค้าบริเวณทางเท้าสาธารณะเพื่อหวังทรัพย์สิน เป็นต้น
- 7) อาชญากรที่จิตผิดปกติ (Mentally Abnormal Criminal) ได้แก่
 - ก. พวกโรคประสาท (Neuroses)
 - ข. พวกโรคจิตชนิด Psychoses
 - ค. พวกโรคจิตชนิด Psychopath
 หากผู้กระทำผิดเหล่านี้ เจ้าหน้าที่พิสูจน์ได้ว่า จิตผิดปกติจริง ก็เอาความผิดไม่ได้
- 8) อาชญากรที่ไม่มีเจตนาชั่วร้าย (Non-malicious Criminal) กระทำผิดเพราะมีวัฒนธรรมชนบทร่วมนิยมความเชื่อถือแตกต่างกันไปจากค่านิยมของคนส่วนใหญ่ ได้แก่ นักเผยแพร่ศาสนาเดินแจกใบปลิวบนทางเท้าสาธารณะ เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้เสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากประเภทของผู้ประกอบอาชญากรรมประกอบกับคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ถนนสุขนครสวัสดิ์ มีความเกี่ยวข้องกับอาชญากรผู้กระทำความผิดเพราะถูกกดดันทางจิตใจ โดยเป็น

การกระทำความผิดไม่ร้ายแรงและไม่กระทำผิดซ้ำอีก ในบริเวณพื้นที่ศึกษามีการก่อเหตุอาชญากรรม วังราวทรัพย์บนทางเท้าสาธารณะ ซึ่งจะนำไปใช้ศึกษาและทำแบบสัมภาษณ์ต่อไป

ปัจจัยของการเกิดอาชญากรรมและประเภทของอาชญากรรม

อาชญากรรมกับสังคมเป็นของคู่กันในทุกสังคม เป็นปัญหาสังคมที่สำคัญคุกคามความสงบสุขของประชาชนและเป็นภัยต่อสังคม ทำลายชีวิตและทรัพย์สิน แสดงถึงความไม่สมบูรณ์และความบกพร่องของระเบียบสังคม

ในอดีตปัญหาอาชญากรรมยังไม่เกิดมากนัก เนื่องจากว่าสังคมแบบเดิมเป็นสังคมที่มีจารีตประเพณี กำหนดไว้แน่นอน ทุกคนจะต้องปฏิบัติตามแบบแผนการดำเนินชีวิตวัฒนธรรมและสังคมของตนอย่างเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืนจะเป็นที่รังเกียจของสังคม พฤติกรรมของคนแตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่ม แต่จะมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการกระทำบางอย่างที่ดีและสมควรให้ปฏิบัติ หากไม่ปฏิบัติตามก็ไม่เสียหาย ในสังคมที่เจริญก้าวหน้า ข้อตกลงเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่ต้องการให้สมาชิกของสังคมปฏิบัติจะออกมาในรูปบทบัญญัติทางกฎหมาย ผู้ใดฝ่าฝืนทำให้สังคมปราศจากความปกติสุข กระทบกระเทือนสวัสดิภาพและสิทธิของผู้อื่น ผู้นั้นต้องได้รับโทษ ผู้ก่ออาชญากรรมทำให้เกิดอาชญากรรมมิได้หลายสาเหตุอาจจัดกลุ่มปัจจัยได้ดังนี้ (วรทัต พงกษากุลพันธ์, 2552)

1) สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม

1.1) การว่างงาน ผู้ที่ว่างงานทำย่อมขาดรายได้สำหรับดำรงชีวิต ทำให้สภาพจิตใจและอารมณ์ไม่ปกติ ส่วนผู้ที่ว่างงานที่อยู่ในชนบท มักใช้เวลาว่างไปในทางอบายมุขเที่ยวเตร่ ดื่มสุรา เล่นการพนัน การว่างงานจึงทำให้ขาดรายได้เลี้ยงชีพเป็นสาเหตุหนึ่งที่เป็นชนวนให้ก่ออาชญากรรม

1.2) พวกติดสิ่งเสพติด ประสาทหลอน ควบคุมสติไม่ได้ ครั้นตกเป็นทาสยาเสพติด ความคิดสร้างสรรค์การทำงานสมองและจิตใจที่บริสุทธิ์จะถูกบั่นทอนลง ขาดความยังคิดทำอะไรง่าย ๆ ยาเสพติดจึงมักจะเป็นสะพานก่ออาชญากรรม

1.3) การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ในปัจจุบันสังคมไทยได้รับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เช่น การแต่งกาย ความสัมพันธ์ทางเพศ อันเป็นการยั่วยุความรู้สึกทางกามารมณ์

1.4) ความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ปัจจุบันสังคมไทยมีวัฒนธรรมทางวัตถุ เจริญล้ำหน้ากว่าวัฒนธรรมทางจิตใจ ฉะนั้นผู้ที่ขาดการอบรมทางจิตใจจึงประกอบอาชญากรรมเพื่อแสวงหาวัตถุ อันเป็นสิ่งปรารถนา ความเสื่อมทรามทางศีลธรรม เนื่องจากต่างคนต่างอยากที่จะหาความสุขให้กับชีวิต ความเจริญก้าวหน้าของวัฒนธรรมทางวัตถุที่ไปเร็วกว่าวัฒนธรรมทางจิตใจ ไม่ค่อยใกล้เคียงกับศาสนา ขาดการศึกษาและอบรมจิตใจที่ดี

1.5) สภาพครอบครัว เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลกระตุ้นให้บุคคลกลายเป็นอาชญากรได้ เช่น ครอบครัวที่ยากจน ครอบครัวที่บิดามารดาแตกแยก

1.6) สภาวะเศรษฐกิจฝืดเคือง ค่าครองชีพสูงขึ้น และจะเป็นปฏิภาคกลับกับค่าของเงิน คือ ค่าของเงินลดลงทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้นรายได้ไม่พอกับรายจ่าย

2) สาเหตุเนื่องจากความบกพร่องทางจิต มีความก้าวร้าว มีความรู้สึกนึกคิดต่อต้านเป็นปฏิปักษ์ต่อสังคม สภาพของจิตใจที่ถูกบังคับ เป็นเหตุให้บุคคลกระทำผิด

3) สภาพแวดล้อมของชุมชนเมือง หากไม่มีความปลอดภัย เช่น แสงสว่างไม่เพียงพอ พื้นที่รกร้างจะมีส่วนทำให้เกิดอาชญากรรม

2.1.4 ทฤษฎีการป้องกันและการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

การป้องกันและควบคุมอาชญากรรม

พระบรมราชาโชวาทของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงวางรากฐานหรือหลักการทำงานในด้านการป้องกันอาชญากรรม คือ การมุ่งเน้นการป้องกันอาชญากรรม (Crime Prevention) ก่อนเกิดเหตุ (วิสูตร ฉัตรชัยเดช, 2554) การศึกษาทางด้านการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมเป็นกระบวนการขั้นตอนที่มีความแตกต่างกันที่ระยะเวลา แต่ในทางปฏิบัติต้องใช้ควบคู่พร้อมกันเสมอ

1) การป้องกันอาชญากรรม (Prevention of Crime) หมายถึง ความพยายามที่จะสกัดกั้นล่วงหน้ามิให้อาชญากรรมเกิดขึ้นหรือลดอาชญากรรมลง หรือมิให้เกิดซ้ำอีก การป้องกันเป็นการแสวงหามาตรการต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ (นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล, 2541)

2) การควบคุมอาชญากรรม (Crime Control) หมายถึง การแสวงหามาตรการ โดยมีการจำกัดความเสียหาย หรือความผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้วมิให้เกิดซ้ำอีก ความแตกต่างระหว่างการควบคุมและป้องกันอาชญากรรมคือ การควบคุมเป็นขั้นตอนระยะเวลาภายหลังการกระทำผิดเกิดขึ้นแล้ว จะดำเนินการอย่างไรกับผู้กระทำความผิด แต่การป้องกันอาชญากรรมเป็นการหาทางมิให้เกิดการกระทำผิดนั้นขึ้น โดยจะมีวิธีการ มาตรการที่หลากหลาย (นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล, 2541)

3) นอกจากการพิจารณาในเรื่องของการป้องกันก่อน และหลังจากการเกิดอาชญากรรมแล้ว Jeffery (1978) ยังพิจารณาในเรื่องของการป้องกันทางตรงเกี่ยวกับการลดช่องโอกาสในการกระทำความผิดจากสภาพแวดล้อม กับการป้องกันทางอ้อม เช่น การศึกษา การฝึกอาชีพ การคุมประพฤติ และการจำคุก เป็นต้น (ดวงกมล จิตวิวัฒนา, 2542)

ดังนั้นในการศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาที่เน้นการป้องกันอาชญากรรมเพื่อลดช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรมล่วงหน้าโดยตัดช่องโอกาสของอาชญากรที่จะกระทำความผิดขึ้น โดยการ

ป้องกันและควบคุมอาชญากรรมจากการสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดีและเหมาะสมกับทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

แนวทฤษฎีว่าด้วยการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ใช้ปฏิบัติกันมาและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และแนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ อีกทั้งยังมีแนวคิดการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมด้วยการออกแบบสภาพแวดล้อมอีกด้วย

1) ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Approach)

หากมนุษย์มีความต้องการเกินกว่าการยับยั้งชั่งใจ การฝ่าฝืนกฎระเบียบก็จะเกิดขึ้น จึงมีมาตรฐานของสังคมเพื่อให้คนในสังคมนั้น ๆ ปฏิบัติตาม เรียกว่า กฎหมาย หากว่าผู้ใดฝ่าฝืนกฎระเบียบ หรือมาตรฐานของสังคมที่วางไว้ การกระทำเช่นนั้นถือว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมาย หรืออาชญากรรม (ขณะทิศ แก้วอัมพร, 2538) ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายนี้มีหลักการว่า การปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลในการยับยั้งผู้มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรม เพราะเกรงกลัวต่อการถูกจับกุม (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2545) ทั้งการแต่งเครื่องแบบที่ทะมัดทะแมง เห็นเด่นชัด ยานพาหนะ สายตรวจทำการตรวจท้องที่ ตั้งตัวยามรวมทั้งการจัดยามเฝ้าสถานที่สำคัญ มุ่งกระจายกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ครอบคลุมพื้นที่อย่างทั่วถึง เพื่อเป็นการข่มขวัญอาชญากร สร้างความมั่นใจให้ชุมชนว่ามีตำรวจอยู่ทั่วไปและตลอดเวลา

เครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารกับประชาชนทางเดียว คือ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งมุ่งหมายในการเสริมสร้างความเข้าใจ มั่นใจ และให้สาธารณชนมุ่งสนับสนุนต่องานตำรวจ แต่จากการศึกษาค้นคว้าตามแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายถึงวิธีการใช้ตำรวจสายตรวจที่มีต่อการป้องกันอาชญากรรมในสหรัฐอเมริกา และอังกฤษ สรุปได้ว่า การใช้สายตรวจนั้นทำให้สถิติในคดีอาชญากรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และในทัศนะของประชาชนก็ได้ทำให้ประชาชนรู้สึกปลอดภัยจากอาชญากรรมได้เช่นกัน

การศึกษาผลกระทบของตำรวจสายตรวจเดินเท้าของอังกฤษเองจะพบว่า การเพิ่มกำลังตำรวจสายตรวจเดินเท้าเป็นจำนวนมากต่อหนึ่งเขต จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยเฉพาะ จะช่วยลดการเกิดคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินในบริเวณพื้นที่สาธารณะเท่านั้น แต่ในสถานที่รโหฐาน หรือเคหสถานยังไม่ปรากฏแน่ชัด แต่ก็ไม่สามารถสรุปได้ว่า การลดอาชญากรรมนั้นจะเป็นไปได้ในห้วงเวลาที่เกิดเหตุนานเท่าใด อีกทั้งในประเทศไทยเองมีข้อจำกัดในการใช้ตำรวจสายตรวจ คือ งบประมาณค่าใช้จ่ายจำนวนเจ้าหน้าที่ต่อสัดส่วนจำนวนประชากร เป็นต้น

2) ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Theory of Community Relations Approach)

ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เป็นการจัดสภาพทั่วไป ทั้งระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้านให้มีลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ง่ายต่อการควบคุม มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิตร่างกาย และทรัพย์สินทั้งของตนเอง และผู้อื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ความผูกพันทางสังคม

สามารถควบคุมพฤติกรรมอาชญากรรมได้ เช่น ความผูกพันต่อครอบครัว ชุมชนที่อยู่อาศัย และต่อสังคมโดยรวม แนวคิดชุมชนสัมพันธ์ได้พยายามแสวงหาคำตอบสำหรับการป้องกันอาชญากรรมในปัจจุบัน มุ่งลดช่องโอกาสของการประกอบอาชญากรรมที่เกิดในชุมชน โดยมีรากฐานแนวความคิดและผลการวิจัยของนักอาชญากรวิทยากลุ่มชิคาโก หรือสำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรมภายใต้การนำของ Robert E. Park (1952) คือ อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ถาวรตามลักษณะพื้นที่บริเวณใดที่ขาดระเบียบในสังคม หรือเกิดมลภาวะแตกแยกของกลไกทางสังคมที่มีหน้าที่ค้ำจุนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือของสมาชิกในสังคมที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย และมีสถิติสูงกว่าพื้นที่อื่น

Herbert Gans (1962) ได้แสดงแนวความคิด หมู่บ้านในเมือง (Urban Village) เป็นการให้ความสำคัญกับสังคมหน่วยย่อยคือระดับชุมชน คือ เมื่อมีการจัดสภาพพื้นที่ในชุมชนให้เอื้อต่อการพบปะสังสรรค์ มีลักษณะที่ง่ายต่อการสังเกตตรวจตราซึ่งเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชนนั้น ๆ จะช่วยป้องกันอาชญากรรมภายในชุมชนโดยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2545)

Jane Jacobs (1965) ได้แสดงแนวความคิดต่อเนื่องจาก Gans เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่สาธารณะที่มีผู้คนสัญจรไปมาโดยการเพิ่ม “ดวงตา” ที่คอยสอดส่องดูแลในพื้นที่ส่วนรวม เช่น ทางเดินเท้า ถนนสวนสาธารณะ โดยการเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายตลอด 24 ชั่วโมง ย่อมจะเป็นการเพิ่มสายตาคอยเฝ้าระวังการเคลื่อนไหวของกันและกัน ซึ่งเป็นการตัดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมให้ลดน้อยลงได้ Gardiner (1978) ได้แสดงความคิดต่อเนื่องจาก Jacobs ว่าสายตาคอยเฝ้าสังเกตหากปราศจากความรับผิดชอบต่อส่วนรวมก็จะเป็นการเพิ่มความหมาย เพราะการสังเกตสอดส่องเพียงอย่างเดียวไม่สามารถยับยั้งการเกิดอาชญากรรมได้ แต่ต้องกระทำหน้าที่พลเมืองที่ดีอย่างเพียงพอ เช่น การแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็นอาชญากรรม เป็นต้น (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2545)

Oscar Newman (1972) ได้เสนอแนะให้ออกแบบชุมชนและบริเวณเคหะสถานให้มีลักษณะที่ง่ายต่อการสังเกตตรวจตราและจะต้องควบคุมไปกับพฤติกรรมการตอบสนองของผู้เฝ้าสังเกตในกรณีที่พบเห็นเหตุการณ์ที่น่าสงสัยในแง่ของ “ความเป็นเจ้าของพื้นที่ (Sense of Territoriality)” ซึ่งบุคคลต้องมีความรู้สึกถึงสิทธิในการครอบครองพื้นที่ที่อยู่รอบบริเวณที่อยู่อาศัยที่ตนครอบครอง หากมีบุคคลภายนอกเข้ามาบริเวณที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของผู้พักอาศัย คือ พื้นที่ป้องกันตัวเอง (Defensible Space) หรือพื้นที่ที่สามารถป้องกันตนเอง มีการเตรียมตัวได้ทันก่อนที่คนร้ายจะเข้าประชิดตัว โดยแบ่งสภาพแวดล้อมตามลักษณะการครอบครองความเป็นเจ้าของพื้นที่ 4 ประเภท คือ

2.1) อาณาเขตส่วนตัว (Private Space) หมายถึง ขอบเขตที่ครอบครองและใช้ประโยชน์โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจำนวนจำกัด สามารถรับรู้ความเป็นเจ้าของและควบคุมพื้นที่ดังกล่าวได้ชัดเจนอย่างถาวร เช่น ห้องพักส่วนตัว บ้านพักอาศัย เป็นต้น

2.2) อาณาเขตกึ่งส่วนตัว (Semi – private Space) หมายถึง บริเวณซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลครอบครอง ใช้ประโยชน์หรือทำกิจกรรมร่วมกันในจำนวนจำกัดจำนวนหนึ่ง โดยสามารถแสดงสิทธิในพื้นที่กับบุคคลแปลกหน้าได้ เช่น สวนภายในรั้วบ้าน สระว่ายน้ำในหอพัก เป็นต้น

2.3) อาณาเขตกึ่งสาธารณะ (Semi - public Space) หมายถึง บริเวณซึ่งบุคคลหรือกลุ่มบุคคลครอบครอง สามารถแสดงสิทธิรวมทั้งควบคุมสิทธิการใช้ประโยชน์กับบุคคลแปลกหน้าในพื้นที่ได้ในระดับหนึ่ง เช่น ตรอก ซอย ถนนในชุมชนที่พักอาศัย ทางเดินหน้าอาคาร เป็นต้น

2.4) อาณาเขตสาธารณะ (Public Space) หมายถึง บริเวณที่บุคคลโดยทั่วไปมีอิสระในการใช้พื้นที่ เป็นสถานที่เปิดสำหรับทุกคนซึ่งมีฐานะเป็นประชาชนเจ้าของพื้นที่นั้น ๆ ภายใต้อำนาจของระเบียบกฎหมายของสังคมที่วางไว้ เช่น ทางหลวง สวนสาธารณะ สถานีขนส่ง เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้เสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากสภาพแวดล้อมตามลักษณะการครอบครองความเป็นเจ้าของพื้นที่ในซอยและบนถนนสุขนครสวัสดิ์ มีลักษณะเป็นอาณาเขตกึ่งสาธารณะและสาธารณะ ซึ่งจะนำไปใช้ศึกษาและทำแบบสัมภาษณ์ต่อไป

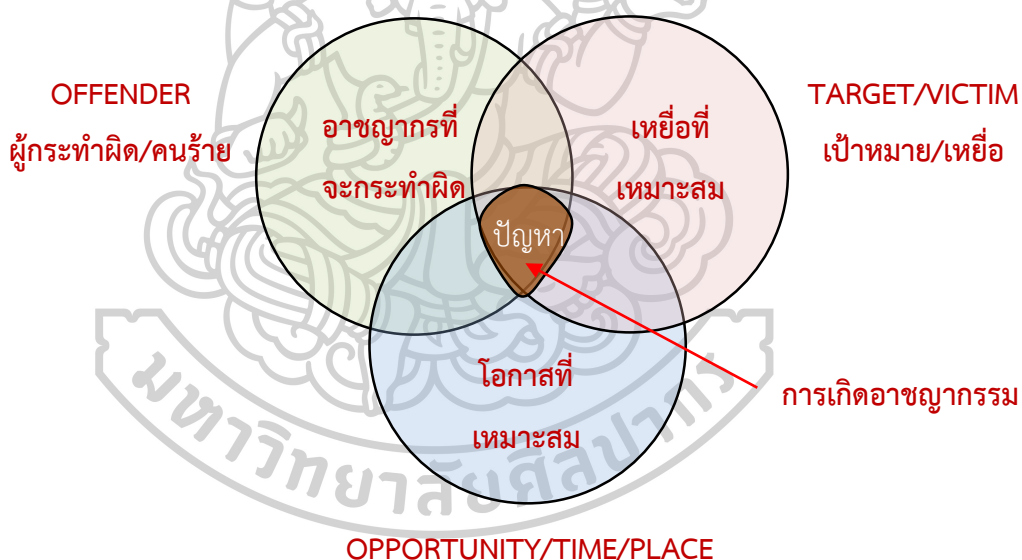
3) ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

มีหลักการพื้นฐานด้วยการออกแบบสภาพแวดล้อมให้เกิดความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพเพียงพอ ที่จะสามารถลดการเกิดอาชญากรรม และความหวาดกลัวภัยของผู้ที่อยู่อาศัยลงได้ ส่งผลต่อการปรับปรุงมาตรฐานชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทฤษฎีนี้เป็นแนวคิดผสมผสานระหว่างแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งประชาชนและชุมชนต้องให้ความสำคัญและร่วมมือกันในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมด้วยวิธีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ภายใต้อำนาจ ทฤษฎีการควบคุมจากสภาพแวดล้อม โดยอาศัยแนวคิดจากความสัมพันธ์ของวงจรอาชญากรรมมีหลักการสำคัญ คือ อาชญากรรมเกิดจากปัจจัย 3 ประการ คือ (1) อาชญากรที่จะกระทำผิด (2) โอกาสที่เหมาะสม และ (3) เหยื่อที่เหมาะสม อันเนื่องจากการขาดความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินหรือร่างกายซึ่งเมื่อมี

องค์ประกอบครบทั้ง 3 ประการ อาชญากรรมก็จะสามารถเกิดขึ้นได้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550)

อีกทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกโดยทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory) แสดงองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม (สถานีตำรวจภูธรโพธิ์กลาง, 2559) ประกอบด้วย

- 1) ผู้กระทำความผิด/คนร้าย (Offender) หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการ (Desire) จะก่อเหตุหรือลงมือกระทำความผิด
- 2) เหยื่อ (Victim) หรือเป้าหมาย (Target) หมายถึง บุคคล สถานที่ หรือวัตถุสิ่งของที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย มุ่งกระทำต่อเป้าหมายที่ต้องการ
- 3) โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ (Time) และสถานที่ (Place) ที่เหมาะสมที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้าย มีความสามารถจะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม

ภาพที่ 8 องค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม

เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น ทฤษฎีดังกล่าวได้เสนอแนวความคิดในการแก้ไขปัญหอาชญากรรมหรือการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรม โดยต้องพยายามทำให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรม ด้านใดด้านหนึ่งหายไปก็จะทำให้อาชญากรรมไม่เกิดขึ้น (วิสูตร ฉัตรชัย, 2554)

โดยที่ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2545) มีข้อกำหนดเบื้องต้น ดังนี้

- 1) มุ่งลดช่องโอกาสสำหรับประกอบอาชญากรรมในสภาพแวดล้อม แต่ไม่ได้ละเลยความสำคัญของตัวบุคคลซึ่งมีแนวโน้มหรือสำนึกที่จะละเมิดหรือไม่ละเมิดกฎหมาย
- 2) มีความพอเพียงในการควบคุมอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ ให้อยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม ยอมรับได้
- 3) มีคุณค่าทางปฏิบัติอยู่ในระดับสูง รวมทั้งส่งเสริมหลักศีลธรรมและมนุษยธรรม
- 4) มุ่งสนับสนุนการรวมตัวและสัมพันธ์ภาพระหว่างสุจริตชนในสังคม เพื่อให้เกิดแรงต้านทุจริตชน ซึ่งเป็นกลุ่มน้อย โดยอาศัยวิธีการที่มีอยู่ภายในกรอบของกฎหมาย
- 5) ตามหลักทฤษฎี กฎหมาย หมายถึง กฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม

ในการศึกษารัชนีเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร โดยจะประยุกต์ใช้ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมที่ศึกษาองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมที่คนร้ายมีความต้องการเลือกเหยื่อในสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการก่อเหตุอาชญากรรม ซึ่งจะนำไปใช้ศึกษาและทำแบบสัมภาษณ์ต่อไป

แนวทางการป้องกันการเกิดอาชญากรรมโดยการจัดสภาพแวดล้อม

แนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยการจัดสภาพแวดล้อม ได้เสนอมาตรการที่จะนำไปสู่การควบคุมอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมรูปธรรม และสภาพแวดล้อมนามธรรม (ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2545) คือ

- 1) สภาพแวดล้อมรูปธรรม หมายถึง สภาพแวดล้อมมีตัวตนสัมผัสได้และห้อมล้อมรอบบุคคลโดยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการลดช่องโอกาสของการประกอบอาชญากรรมได้ มาตรการระดับชุมชน เช่น การวางผังเมือง และการออกแบบชุมชน การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างตามท้องถนน การออกแบบอาคารและสาธารณสถาน เป็นต้น
- 2) สภาพแวดล้อมนามธรรม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่ไม่มีรูปร่างตัวตน แต่สามารถรับรู้ได้โดยบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อม สามารถนำไปใช้ในการลดช่องโอกาสของการประกอบอาชญากรรม ตัวอย่างเช่น ความสัมพันธ์อันดีของสมาชิกในชุมชน ความรับผิดชอบร่วมกันของประชาชน และบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเองของชุมชน เป็นต้น มาตรการของสภาพแวดล้อมนามธรรม (คณิต์ เนียรวิฑูรย์, 2554) ได้แก่

2.1) มาตรการเพื่อนบ้านเตือนภัย มุ่งเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในย่านที่พักอาศัยเดียวกัน โดยร่วมมือกันสังเกตสอดส่องพฤติกรรมหรือสถานการณ์ที่น่าสงสัยภายในย่านที่

พักอาศัยและการตัดสินใจแจ้งพฤติกรรมที่น่าสงสัย รวมทั้งเหตุด่วนเหตุร้ายต่อเจ้าหน้าที่และต่อเพื่อนบ้านที่รับผิดชอบร่วมกัน

2.2) มาตรการสายตรวจประชาชน มุ่งเสริมความสัมพันธ์และความรับผิดชอบต่อระหว่างสมาชิกในย่านที่พักอาศัยเดียวกันโดยการจัดสายตรวจผลัดเปลี่ยนสอดส่องตรวจตราพื้นที่บริเวณที่พักอาศัยในแต่ละละแวกบ้านหรือชุมชน เพื่อรักษาความปลอดภัย รวมทั้งการช่วยเหลือซึ่งกันและกันสำหรับสมาชิกซึ่งอยู่อาศัยในบริเวณเดียวกันภายใต้ขอบเขตที่เหมาะสม

2.3) มาตรการตรวจตราบ้านเรือน มุ่งให้การช่วยเหลือเป็นหูเป็นตาแทนกันระหว่างเพื่อนบ้านใกล้เคียงเดินทางไปธุระ โดยเฉพาะเมื่อไม่มีคนดูแลบ้าน ซึ่งนอกจากเพื่อนบ้านจะเป็นหลักในการช่วยดูแลสถานแล้วยังสามารถร้องขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจช่วยตรวจตราเสริมการดูแลของเพื่อนบ้านได้ด้วย

ทุกมาตรการต่างมีลักษณะที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกันรวมทั้งการกำหนดบทบาทของเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชนโดยชัดเจน โดยมีเป้าหมายในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมเพื่อลดช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม ภายใต้ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมสามารถปฏิบัติได้ตามลักษณะกระบวนการ (ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, 2545) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดนโยบายโดยคำนึงถึงประชาชนส่วนรวมและวางผังเมืองให้มีการใช้พื้นที่อย่างเป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน เพื่อลดการแก่งแย่งการใช้บริการสาธารณะโดยการเพิ่มสมรรถภาพในการสอดส่องตรวจตรา เพิ่มการควบคุมพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งขั้นตอนนี้ไม่สอดคล้องกับปัจจุบันที่สนับสนุนการใช้ประโยชน์อาคารแบบผสมผสาน (Mixed-Use) เพื่อลดการเดินทางและเพิ่มปริมาณผู้ใช้บริการในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้ผู้คนสอดส่องดูแลกันและกันได้

ขั้นตอนที่ 2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่แต่ละประเภทให้สอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ เช่น ในพื้นที่สาธารณะควรมีการสนับสนุนให้มีการใช้บริการสาธารณะและบริการต่าง ๆ สำหรับประชาชนจำนวนมากที่สุดเพื่อเพิ่มดวงตาในการเฝ้ามองพื้นที่สาธารณะและบริการต่าง ๆ การจัดสัดส่วนของพื้นที่ให้เป็นกลุ่มหรือหมู่เดียวกัน เช่น ย่านการค้าจะมีการแข่งขันและประชาชนที่มุ่งไปยังย่านนั้นจะมีวัตถุประสงค์เดียวกันและมีทางเลือกมากขึ้น ย่านธุรกิจ ย่านที่อยู่อาศัยก็จะมีจำกัดการใช้พื้นที่สาธารณะ การจัดบริการสาธารณะสำหรับประชาชนที่อยู่อาศัย สนามเด็กเล่น ถนน รั้ว ไฟฟ้า ประปา จึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยและเพิ่มประสิทธิภาพในการสอดส่องดูแลตรวจตรา ลดจุดอับสายตา ตำรวจท้องที่ควรจะได้รับเชิญเข้าร่วมวางผังชุมชนในฐานะที่ปรึกษาด้านการป้องกันอาชญากรรม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 ทำการฝึกอบรมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป โดยสร้างความผูกพันซึ่งกันและกันเหมือนเป็นพี่เป็นน้องกัน การรับผิดชอบร่วมกันต่อการป้องกันอาชญากรรม และสามารถที่จะปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเมื่อเกิดเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่น่าสงสัยขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 ควบคุมการใช้พื้นที่แต่ละประเภทโดยกลุ่มผู้รับผิดชอบหลักสาธารณะไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำรวจควรเป็นผู้รับผิดชอบปรับปรุงงานด้านสายตรวจทุกประเภท การตั้งจุดตรวจ และกลุ่มผู้สนับสนุนให้เหมาะสมกับนโยบายที่กำหนดไว้ทั้งด้านการวางแผนและข้อมูลเกี่ยวกับแนวพฤติกรรมของผู้ร้าย ตลอดจนแนะนำการรักษาความปลอดภัยในเคหสถานบ้านเรือน การควบคุมพื้นที่ ส่วนประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะผู้ใช้พื้นที่สาธารณะในการประกอบอาชีพ ควรเป็นฝ่ายสนับสนุนเป็นหูเป็นตาให้สังคม นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเป็นฝ่ายสนับสนุนการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม เน้นความสำคัญของการลดช่องโอกาสในสภาพแวดล้อมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้เนื่องจากผลความสลับซับซ้อนของสังคมและสิทธิเสรีภาพของบุคคล

องค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมกับการป้องกันอาชญากรรม

Park (1952) ผสมผสานแนวความคิดของ Burgess (1929) เจ้าของทฤษฎีวงรอบ (Concentric Circles Theory) เกี่ยวกับปัญหาทางอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในศูนย์กลางเมือง โดยที่ปัญหาอาชญากรรมจะลดลงทุกขณะเมื่อถอยออกห่างจากกลางเมืองออกไป ซึ่งบริเวณที่เคยเกิดอาชญากรรมขึ้นบ่อยครั้งจะเกิดขึ้นซ้ำอีกในที่เดิม สถานที่สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนเมืองควรได้รับการพิจารณาสนใจเป็นพิเศษ ในเรื่องความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน ผู้ใช้สอย โดยมีองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมกับการป้องกันอาชญากรรมและการออกแบบชุมชนเมืองเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมและลดการเกิดสภาพแวดล้อมแห่งความกลัว (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550) คือ

1) การหลีกเลี่ยงเส้นทางเปลี่ยว เนื่องจากเป็นเส้นทางอันตราย สร้างการรับรู้สภาพเส้นทางสัญญาณ เช่น การใช้เครื่องหมาย ป้าย สัญลักษณ์ เพื่อบอกตำแหน่งที่กำลังอยู่ ทำให้สามารถทราบล่วงหน้าว่าต้องพบกับสภาพเส้นทางสัญญาณอย่างไร เป็นเส้นทางที่ปลอดภัย เส้นทางอันตรายหรือเป็นเส้นทางที่เปลี่ยว เพื่อเป็นทางเลือกในการตัดสินใจของผู้ใช้เส้นทางนั้น ๆ โดยเพิ่มทางเลือกของเส้นทางสัญญาณให้แก่ผู้ใช้เส้นทางเพื่อสามารถหลีกเลี่ยงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งเส้นทางสัญญาณควรมีลักษณะที่ชัดเจนมองเห็นได้ตลอดไปร่งตลอดเส้นทาง

2) การเฝ้าระวังจากสภาพแวดล้อม มี 2 ลักษณะ คือ

2.1) บนพื้นที่สาธารณะ เช่น ถนนที่มีสิ่งกีดขวาง ทางเลี้ยวของถนนที่เป็นมุมหักศอก รวมทั้งพื้นที่เปลี่ยว หรือพื้นที่โดดเดี่ยว ซึ่งเป็นพื้นที่ที่แยกตัวออกจากบริเวณหมู่บ้าน ชุมชน เช่น ที่รกร้างว่างเปล่า ซึ่งอาจจะเป็นพื้นที่ส่วนบุคคลที่ไม่มีผู้คนอาศัยอยู่และถูกปล่อยเป็นพื้นที่รกร้างหรือพื้นที่สาธารณะที่ไม่มีผู้เข้ามาใช้หรือสร้างกิจกรรม มีต้นไม้ขึ้นปกคลุมทำให้มองไม่เห็นพื้นที่ดังกล่าวได้ชัดเจน การมองเห็นได้จากผู้อื่นมีส่วนช่วยให้ผู้ใช้สอยปลอดภัยไม่ถูกโดดเดี่ยว เปรียบเสมือนมีสายตาเฝ้ามองบริเวณนั้นอยู่ ประชาชนในชุมชนสามารถมองเห็นและเตือนภัยได้ เช่น หน้าต่างอาคารที่มีส่วนมองเห็นทางเท้า ป้ายรถเมล์ที่ตั้งอยู่ในที่ชุมชนในเส้นทางสัญจร หรือพื้นที่ที่มีผู้ใช้สอยหนาแน่นควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอดส่องดูแล ที่สำคัญคือการเพิ่มกิจกรรมที่หลากหลายในพื้นที่สาธารณะเพื่อเพิ่มดวงตาในการมองเห็น

2.2) บนพื้นที่ส่วนตัว หากมีการมองเห็นได้จากผู้อื่นมีส่วนช่วยให้ผู้ที่อยู่ในพื้นที่มีความรู้สึกปลอดภัย ไม่โดดเดี่ยว เปรียบเสมือนมีสายตาเฝ้ามองพื้นที่บริเวณนั้น ทั้งแบบเป็นทางการ คือ มีเจ้าหน้าที่สายตรวจ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในชุมชน การใช้อุปกรณ์ช่วยในการสอดส่อง เช่น กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการเฝ้าระวัง รวมถึงแบบที่ไม่เป็นทางการ เช่น การดูแลการจัดภูมิทัศน์รั้วอาคาร บ้าน ควรมีความโปร่ง โล่ง มองเห็นได้จากภายนอก โดยอาศัยผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณโดยรอบช่วยสอดส่องดูแลและจากภายในที่มองเห็นสภาพทั่วไปภายนอก เป็นต้น

3) ทักษะนิสัยและมุมมอง โดยต้องมีการปรับปรุงสิ่งที่มีผลต่อการบดบังมุมมองของผู้ใช้สอย เช่น กำแพงทึบ ฝุ่นไม้ การเปลี่ยนระดับของทางเท้า เป็นต้น ทางเข้าออกของอาคารที่ปกออาศัยควรเห็นได้ชัดเจนและเข้าถึงได้สะดวกไม่มีมุมอับซ่อนเร้น หรือบดบังสายตา อีกทั้งพื้นที่ที่ต่อเนื่องกับพื้นที่สาธารณะควรหลีกเลี่ยงการแสดงขอบเขตพื้นที่ด้วยแนวกำแพง หรือรั้วกันที่สูงทึบ บดบังมุมมองของผู้ที่อยู่อาศัยภายในและผู้สัญจรไปมาภายนอกโดยพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อภัยอาชญากรรมสูงควรได้รับการคำนึงถึงเรื่องมุมมองและการมองเห็นเป็นพิเศษ เช่น การเสริมอุปกรณ์ที่ช่วยในการมองเห็น เช่น กระจกตามุมต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการจัดภูมิทัศน์ของที่อยู่อาศัยในพื้นที่ ควรคำนึงถึงการเลือกใช้วัสดุพืชพันธุ์ที่เหมาะสม หรืออุปกรณ์ประกอบที่ไม่บดบังมุมมองไม่ว่าจะเป็น กระจกตันไม้ ประติมากรรมประดับ ม้านั่ง เป็นต้น

4) แสงสว่างที่เพียงพอ รวมทั้งการบำรุงรักษา ในห้วงเวลาที่เกิดเหตุกลางคืน ความกลัวเรื่องเหตุร้ายที่อาจจะเกิดขึ้น และความรู้สึกเสี่ยงต่อภัยอาชญากรรมจะเพิ่มสูงขึ้นไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิง พื้นที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอจะเป็นการเสนอโอกาสสำหรับอาชญากรรม และสะท้อนให้เห็นว่าเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้รับการดูแล แม้ว่าแสงสว่างที่ไม่เพียงพอจะไม่ใช่อุปสรรคหลักของเหตุร้ายที่เกิดขึ้นในพื้นที่ที่ไม่ได้รับการดูแลในพื้นที่สาธารณะในห้วงเวลาที่เกิดเหตุกลางคืน แต่อาจเป็นเพราะสาเหตุอื่น ๆ เช่น เวลากลางคืนไม่ใช่เวลาสำหรับการดำเนินกิจกรรมตามปกติของสังคม ความจำเป็นในการเดินทางใน

เวลากลางคืน เป็นต้น การปรับปรุงแสงสว่างจะช่วยลดความกลัวอาชญากรรม และอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับบุคคลตลอดจนช่วยส่งเสริมให้ประชาชนใช้สอยพื้นที่สาธารณะในเวลากลางคืนได้อย่างปลอดภัย การให้แสงสว่างควรเน้นแก่คนเดินเท้าไม่ใช่เฉพาะแก่ผู้ขับขี่จักรยานยนต์ ระดับความสว่างหรือคุณภาพของแสงสว่างในที่สาธารณะ ควรจะสามารถมองเห็นแยกแยะลักษณะและใบหน้าบุคคลได้ในระยะมองเห็นปกติตามมาตรฐาน 15 เมตร นอกจากความส่องสว่างที่มีคุณภาพตามมาตรฐานแล้ว ความคงทนและการบำรุงรักษาก็เป็นสิ่งสำคัญ การให้แสงที่สว่างเกิน หรือการให้แสงสว่างที่ไม่เหมาะสมก็เป็นปัญหาได้เหมือนกัน เช่น ตำแหน่งดวงโคมที่ส่องสว่างในระดับสายตาผู้เดินเท้า ถ้าหากสว่างมากเกินไปก็จะรบกวนการมองเห็นในระยะใกล้ และทำให้สายตาพร่ามัว อีกทั้งควรส่งเสริมหรือชักชวนให้ผู้ประกอบการร้านค้าต่าง ๆ ในพื้นที่เปิดไฟหน้าร้านเพื่อเพิ่มความสว่างสำหรับพื้นที่ การมีแสงสว่างที่เพียงพอทั้งกลางวันและกลางคืน มีการติดตั้งอุปกรณ์ประกอบเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้สัญจร เช่น โทรศัพท์ หากมีพื้นที่รกร้างว่างเปล่าหรือพื้นที่อันตรายในระยะ 50 - 100 เมตร ต้องทำการปิดถนน หรือย้ายไปใช้เส้นทางสัญจรอื่นแทน

5) การติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยหรืออุปกรณ์ช่วยในการป้องกันอาชญากรรม ต้องครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงภัยยังจุดต่าง ๆ รวมทั้งการซ่อมบำรุงจุดที่มีการชำรุด หรือไม่สามารถใช้งานได้ อย่างเต็มประสิทธิภาพ เช่น กล้องวงจรปิด โทรศัพท์ฉุกเฉิน หรือสัญญาณเตือนภัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อป้องกันอาชญากรรม

6) เพิ่มจุดเฝ้าระวังในบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยต่าง ๆ ในชุมชน หรือจุดที่ยังขาดการเฝ้าระวังอย่างเป็นทางการ เช่น จุดตรวจตราของเจ้าหน้าที่ที่มีไม่ทั่วถึงในพื้นที่ เป็นต้น

7) การออกแบบทางเท้าควรหลีกเลี่ยงทางตันหรือทางเดินที่คลุ้มเครือ เช่น ทางลอดหรืออุโมงค์ทางเดินใต้ถนน จำเป็นต้องมีแสงสว่างที่เพียงพอและสิ่งอำนวยความสะดวกบนทางเท้า อุปกรณ์ประดับถนน เพราะโครงข่ายทางเดินเท้าต้องเชื่อมต่อกับถนนหลักสู่ถนนสายย่อยในชุมชน ดังนั้นจึงต้องสร้างความปลอดภัยและความชัดเจนของเส้นทางการเดิน

8) เส้นนำสายตา การมองไปยังมุมตึก ผับ รั้ว สวนขนาดใหญ่ หรือจุดอับสายตา ส่งผลต่อความรู้สึกไม่ปลอดภัยของคนเดินเท้า การออกแบบและวางผังชุมชนเมืองต้องคำนึงถึงความคาดหวังต่อการมองเห็นอุปสรรคของเครือข่ายการเดินเท้า (UN-Habitat, 2014)

2.1.5 การใช้ผังเมืองและการออกแบบชุมชนเมืองเพื่อลดความเสี่ยงด้านอาชญากรรม

UN-Habitat (2014) กล่าวถึงการวางผังเมืองมีบทบาทสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม ช่วยลดความไม่เท่าเทียมกันของผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และความไม่เท่าเทียมของการตั้งถิ่นฐานในสังคม การวางผังเมืองที่ดีจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ พื้นฟูเมืองและเพิ่มพื้นที่สาธารณะให้ผู้ใช้งานที่หลากหลาย นอกจากนี้ ระบบการขนส่งสาธารณะยังช่วยลดโอกาสในการเกิดเหตุการณ์เชิงลบ ลด

ผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจสังคมด้านลบที่เกิดจากเหตุการณ์ความไม่สงบและอาชญากรรม เช่น พื้นที่ที่ไม่ถูกใช้เป็นที่อยู่อาศัยหรือสถานที่ทำงานจะไม่ส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเมือง จนก่อให้เกิดเป็นพื้นที่เสี่ยงของเมือง

การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารที่ผสมผสาน และระบบขนส่งสาธารณะที่ดีจะช่วยลดความเสี่ยงอาชญากรรมและเพิ่มการเฝ้าระวังภัย พื้นที่ในชุมชนซึ่งประกอบด้วย ที่พักอาศัย สถานที่ทำงาน และพื้นที่เชิงพาณิชย์ สามารถลดความรุนแรงของเหตุการณ์ร้ายได้ เช่น พื้นที่เชิงพาณิชย์ที่เปิดกลางคืน ร้านสะดวกซื้อตลอด 24 ชั่วโมงจะช่วยให้พื้นที่ลดความเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม เพราะดึงดูดกิจกรรมของการเดินเท้าและผู้ช่วยตรวจตราตลอดเวลา

รูปแบบพื้นที่ของอาชญากรรมในเมือง ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในบริบทสังคมที่มีความไม่เท่าเทียมกันทางสังคม มีความหลากหลายของชนชั้นทางสังคม รายได้ และช่วงอายุทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ในการใช้ชีวิตประจำวันแบบปกติทั่วไปควรมีเส้นทางการใช้งานที่ชัดเจน มีทางเข้าออกเป็นประจำ รวมถึงมีการใช้ประโยชน์อาคารที่หลากหลาย เช่น พื้นที่พักอาศัย สำนักงาน โรงเรียน บิมน้ำมัน ร้านค้า ร้านสะดวกซื้อ สถานบันเทิง และสนามกีฬา เป็นต้น

พื้นที่สาธารณะและการใช้งานในพื้นที่ของประชาชนในชุมชน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมการประกอบอาชีพสามารถลดอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้น พื้นที่สาธารณะที่ได้รับการดูแลอย่างดีจะช่วยพัฒนาความรู้สึกของตัวตนและความเป็นเจ้าของในชุมชน เช่น โครงการนักเรียนท้องถิ่น เป็นการส่งเสริมให้ใช้พื้นที่สาธารณะใกล้โรงเรียนในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน เพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งด้านการเรียนและการกีฬาสุขภาพ โดยการพัฒนาพื้นที่จุดอับ อาคารร้างของชุมชน เพื่อช่วยลดอัตราการเกิดอาชญากรรมได้ เนื่องจากคนในชุมชนใช้งานพื้นที่ตลอดเวลาจนไม่เกิดความรู้สึกอันตรายในพื้นที่ และการขยายขอบเขตพื้นที่การดูแลของตำรวจจะช่วยสร้างความสบายใจ ความรู้สึกปลอดภัยแก่ประชาชนในชุมชน

ระบบขนส่งสาธารณะของชุมชนส่งผลต่อการออกแบบชุมชนเมืองและอัตราการเกิดอาชญากรรม โดยการออกแบบจุดจอดสาธารณะที่มีความสะดวกและปลอดภัยต่อคนเดินเท้าและช่วยเพิ่มจุดเฝ้าระวังเหตุร้าย รวมถึงการเพิ่มแสงสว่าง ป้ายบอกทางที่ชัดเจน เป็นต้น

การออกแบบและวางผังชุมชนเมืองที่ส่งเสริมเครือข่ายการเดินเท้าและกิจกรรมในชุมชน ช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน การกำหนดอัตราส่วนของความสูงอาคารต่อความกว้างถนน ลักษณะทางสถาปัตยกรรมของรูปด้านอาคารที่เป็นมิตรต่อคนเดินเท้า เช่น อาคารที่มีผนัง

กระจกสูง การหลีกเลี่ยงผนังทึบของร้านค้าช่วยกระตุ้นให้เกิดการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจและทำให้คนเดินเท้าเห็นถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในอาคารที่กำลังเดินผ่าน

การกระตุ้นให้เกิดการใช้และบำรุงรักษาพื้นที่สาธารณะ ช่วยลดความรู้สึกเกรงกลัวต่ออาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่ สร้างความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย กระตุ้นการลงทุน ผลลัพธ์คือ การสร้างมูลค่าเพิ่มของการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร

การทำให้เมืองมีความครอบคลุม ปลอดภัย และยั่งยืน

การออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัยเขตชุมชนเมือง สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันเนื่องจากมีอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรจำนวนมาก มีความต้องการพื้นที่อยู่อาศัยและบริการสุขภาพธรรมชาติ รวมถึงต้องมีระดับความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่เมือง รวมถึงความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมเมือง ดังนั้นมาตรการหรือเป้าหมายที่ทำให้เมืองมีความครอบคลุม ปลอดภัย และยั่งยืน โดยมีมาตรการที่ช่วยลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ (UNITED NATIONS, 2019) ดังนี้

1) การสร้างความเชื่อมั่นในการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและบริการขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ ปลอดภัย ราคาเหมาะสมและเพิ่มคุณภาพของชุมชนแออัดในเมือง เช่น การมีองค์ประกอบของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะที่สมบูรณ์

2) การเข้าถึงระบบการขนส่งสาธารณะที่เข้าถึงได้ ปลอดภัย ราคาเหมาะสม และยั่งยืนสำหรับทุกคน รวมถึงผู้หญิง เด็ก คนพิการ และผู้สูงอายุ โดยจัดรถโดยสารสาธารณะเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะที่มีส่วนช่วยให้คนในเมืองเข้าถึงระบบการขนส่งสาธารณะอย่างง่ายและปลอดภัย

3) การยกระดับความเป็นเมืองที่ครอบคลุมทุกระบบและยั่งยืน ร่วมกับการวางแผนแบบมีส่วนร่วม การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ และการบูรณาการกับทุกระบบอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะความหลากหลายของการใช้ประโยชน์อาคารที่กระตุ้นให้เกิดการใช้พื้นที่ตลอดเวลา

4) การเข้าถึงพื้นที่สาธารณะและพื้นที่สีเขียวที่ปลอดภัย รวมถึงทางเดินเลียบบถนนสาธารณะครอบคลุมทั่วถึงทุกพื้นที่ มีรูปแบบตามมาตรฐานสากลสำหรับคนทั้งมวล

ในการศึกษาครั้งนี้เสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาจากมาตรการที่ช่วยลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะจะนำไปใช้ศึกษาและทำแบบสัมภาษณ์ต่อไป

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม

ญาณพล ยังยืน (2524) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาทางด้านนิเวศวิทยาเพื่อการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร (ฝั่งพระนคร)” โดยทำการศึกษาความสัมพันธ์ของการใช้ประโยชน์ที่ดินและความหนาแน่นของประชากรกับการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ พบว่าอัตราการเกิดอาชญากรรมนั้นเพิ่มขึ้นตามอัตราความหนาแน่นของประชากร ในเขตชั้นในของเมืองมีอัตราการเกิดอาชญากรรมสูงกว่าในเขตชั้นนอก และอาชญากรรมทุกประเภทมีผลมาจากการใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นย่านพาณิชย์กรรมการค้า โดยการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ต่างกันประเภทคดีเด่นในแต่ละพื้นที่ก็จะแตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของวชิระ ขอบแตง (2524) ซึ่งได้ทำการศึกษาในหัวข้อ “การศึกษาทางด้านนิเวศวิทยาเพื่อการวางแผนการป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร (ฝั่งธนบุรี)” โดยได้ผลของการศึกษาตรงกัน

ประเสริฐ ศักดิ์ธนากุล (2527) ได้ทำการศึกษาในหัวข้อเรื่อง “การป้องกันอาชญากรรมสำหรับเคหะชุมชนในกรุงเทพมหานครด้วยการวางผังทางกายภาพ : การศึกษากรณีตัวอย่างโครงการเคหะสงเคราะห์ที่ดินแดง ห้วยขวาง และบ่อนไก่” ทำการศึกษาโดยการสุ่มตัวอย่าง และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลจากผู้อาศัยในโครงการ ผลการศึกษาโดยสรุป พบว่าโครงการที่มีจำนวนครัวเรือนมากกว่า 1,000 ครัวเรือน จะมีอาชญากรรมเกิดขึ้นมากกว่า และทำให้ผู้อาศัยมีความรู้สึกปลอดภัยน้อยกว่าโครงการที่มีครัวเรือนน้อย จำนวนการเกิดอาชญากรรม ไม่มีความแตกต่างในอาคารที่มีความสูงต่างกัน แต่ความรู้สึกปลอดภัยของผู้อาศัยในอาคารสูงมาก (12 ชั้น) จะมีน้อยกว่าผู้อาศัยในอาคารที่สูงน้อย (5 ชั้น)

เจียมจิต ดวงอุไร (2532) ทำการศึกษาในหัวข้อเรื่อง “การศึกษาความสัมพันธ์ของสภาวะแวดล้อมทางกายภาพกับการเกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ” ทำการศึกษาลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่สาธารณะระดับเมือง ได้แก่ สถานีขนส่งหมอชิต ตลาดนัดสวนจตุจักร ย่านการค้าสะพานควาย และพื้นที่ชุมชนพักอาศัยในบริเวณชุมชนวัดไผ่ตัน ย่านสุทธิสารและบ้านพักรถไฟ กิโลเมตรที่ 11 ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่สาธารณะระดับเมือง มีผลต่อการเกิดคดีอาชญากรรมทุกประเภท ทั้งด้านจำนวนและความถี่การเกิดคดี ส่วนสภาพแวดล้อมกายภาพของพื้นที่พักอาศัยในชุมชนเมือง มีการเกิดคดีอาชญากรรมแตกต่างกันไปตามความหนาแน่นและลักษณะประชากรในพื้นที่

สหรัฐ รัตนละออง (2538) ทำการศึกษาในหัวข้อเรื่อง “การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเมือง เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในเขตชุมชน : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน” ผลการศึกษาโดยสรุปพบว่า สภาพแวดล้อมกายภาพในระดับทุติยภูมิ

ได้แก่ ถนน ตรอก ซอย มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์รถยนต์ รถจักรยานยนต์ ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ ส่วนสภาพแวดล้อมทางกายภาพในระดับปฐมนิคม ได้แก่ เคหสถาน มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรมประเภทลักทรัพย์ และข่มขืนกระทำชำเรา และยังพบอีกว่าอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก มีความสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรมเกี่ยวกับทรัพย์สินสูง

ชนะทิศ แก้วอัมพร (2538) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานคร ที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดคดีอาชญากรรม กรณีศึกษาเขต สถานีตำรวจนครบาลพญาไท” โดยทำการศึกษาปัญหาอาชญากรรมในเมืองที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพของพื้นที่ทั่วไป ได้แก่ การใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพแวดล้อมทางกายภาพในชุมชน สิ่งปลูกสร้าง การเข้าถึง แสงสว่าง ฯลฯ ผลการศึกษา คือ ระดับสภาพแวดล้อมทั่วไป พบว่ามีการกระจุกตัวของสิ่งปลูกสร้างที่หนาแน่น เช่น ชุมชนแออัดจะมีสถิติการเกิดคดีอาชญากรรมสูง และความสัมพันธ์ของคดีกับการใช้ประโยชน์ที่ดินมีความสัมพันธ์ในการเกิดคดีมากหรือน้อยแตกต่างกัน บริเวณย่านการค้าจะมีโอกาสเกิดคดีได้มากกว่าในย่านที่พักอาศัยและย่านสถานที่ราชการ ตามลำดับ อีกทั้งยังพบว่ามีปัจจัยแฝงที่สำคัญในการเปิดหรือปิดช่องโอกาสสำหรับอาชญากรที่ฉวยโอกาส คือ ปัจจัยด้าน แสงสว่าง การเข้าถึง การออกแบบผังชุมชน และประสิทธิภาพในการควบคุมพื้นที่ โดยมีข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ การปรับปรุงฟื้นฟูสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อให้เกิดลักษณะทางกายภาพที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชญากรรมมากที่สุด เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงพื้นที่ ความสะอาดเรียบร้อยของชุมชน การจัดระเบียบพื้นที่ให้มีความชัดเจน การปลูกฝังทัศนคติ การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เป็นต้น

วิชา จำปาวัลย์ (2540) ได้ทำการศึกษา “แนวทางด้านผังเมืองเพื่อการป้องกันอาชญากรรมในเขตชุมชนชานเมืองของกรุงเทพมหานคร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนชานเมืองกรุงเทพมหานคร ที่มีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขด้วยมาตรการต่าง ๆ เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรมและการปราบปรามอาชญากรรม ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับการใช้ประโยชน์ที่ดินจะมีความสัมพันธ์ในการเกิดคดีมากน้อยแตกต่างกัน พบว่าปัจจัยด้านแสงสว่าง การออกแบบผังชุมชนเมือง การเข้าถึง ประสิทธิภาพในการควบคุมพื้นที่เป็นปัจจัยหนึ่งที่จะเพิ่มหรือลดช่องโอกาสของอาชญากรที่จะประกอบอาชญากรรมได้ โดยที่พฤติกรรมมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนที่แสดงออกในการควบคุมพื้นที่ มาตรการการรักษาความปลอดภัยรวมถึงมาตรการด้านต่าง ๆ เป็นปัจจัยแฝงที่สามารถบ่งบอกได้ว่าจะควบคุมอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนได้หรือไม่ โดยมี

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ การปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ ได้แก่ การเพิ่มแสงสว่างในพื้นที่ เพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงพื้นที่ การสร้างระเบียบภายในพื้นที่ รวมถึงการสร้างทัศนคติ ความรู้สึกของประชาชนภายในชุมชนในการมีส่วนร่วมเพื่อส่งผลต่อการควบคุมอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน

สฤชดี สืบพงษ์ศิริ (2545) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความรู้และทัศนคติของผู้เสียหายต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม” ศึกษากรณีศึกษาในเคสสถานของกรุงเทพมหานครได้ทำการสรุปสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมที่มีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมไว้ว่า การเกิดอาชญากรรมนั้นไม่ได้ประกอบด้วยสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งแต่สาเหตุทางด้านสภาพแวดล้อมและสังคมเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้บุคคลนั้นกระทำผิดได้และเมื่อศึกษาทางด้านนิเวศวิทยาอาชญากรรมพบว่า สภาพของสังคมเมืองในกรุงเทพมหานครมีประชาชนหนาแน่น มีการอพยพพลัดถิ่นจากต่างจังหวัดเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาด้านที่อยู่อาศัย แหล่งเสื่อมโทรมและปัญหาอาชญากรรม

คณิษฐ์ เนียรวิฑูรย์ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร)” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร) ที่ได้รับผลจากอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสการเกิดอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิตและร่างกายของชุมชนย่านที่พักอาศัยในเขตเมือง และเพื่อนำเสนอรูปแบบของย่านที่พักอาศัยในชุมชนเมือง (Model) ที่ลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทางด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา บริเวณที่พักอาศัย ประเภทที่พักอาศัย และการรู้จักเพื่อนบ้านในชุมชน รวมทั้งปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในชุมชน ประกอบด้วย การเข้าออกที่ที่พักอาศัยของบุคคลภายนอก การดูแลบำรุงรักษาพื้นผิวถนน ลักษณะทางเข้าออกของถนน การดูแลจัดการบริเวณทางเดินเท้า การดูแลรักษาสภาพถนน ระบบไฟส่องสว่างบริเวณถนน การซ่อมบำรุงระบบไฟส่องสว่าง พื้นที่เสี่ยงภัยกรณีมั่วแอบลักตาคน พื้นที่เสี่ยงภัยกรณีเส้นทางเปลี่ยวในซอย พื้นที่เสี่ยงภัยกรณีมั่วแอบไม่มีแสงสว่าง และระบบไฟส่องสว่าง มีความสัมพันธ์กับโอกาสเกิดอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกายของชุมชนย่านที่พักอาศัยในเขตเมือง โดยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ 1) ควรทำการศึกษาถึงความหลากหลายของลักษณะองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมจากหลาย ๆ พื้นที่ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกเป้าหมาย และเปรียบเทียบว่ามีการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยแตกต่างกันหรือไม่ 2) ควรทำการทดลองและการปฏิบัติในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งการติดตามผลของการศึกษาและวิจัยในระยะยาวเป็นประจำเพื่อให้เกิดผลที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ตามหลักการและเหตุผลที่ได้ตามปัจจัยของตัวแปรต่าง ๆ จากการวิเคราะห์ข้อมูลว่าได้

ผลลัพธ์อย่างไร และสามารถลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมได้หรือไม่ 3) ขยายพื้นที่ศึกษาให้มีขอบเขตที่กว้างมากขึ้น เพื่อเพิ่มขนาดของจำนวนกลุ่มตัวอย่างในบริเวณพื้นที่ศึกษา และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติที่สูง และมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

นิด้าโพล สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) (2560) กล่าวถึงสภาพของปัญหาอาชญากรรมในสังคมไทยว่า สังคมกรุงเทพฯ เป็นสังคมศูนย์รวมของความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุต่าง ๆ อันเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ประชาชนต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด มีการแก่งแย่งกันในการทำมาหากินและการขัดผลประโยชน์ต่าง ๆ สังคมในกรุงเทพฯ จะมีปัญหาอาชญากรรมมากกว่าสังคมชนบท อาชญากรรมได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ ทีวี วิธีการประกอบอาชญากรรมไม่สลับซับซ้อนมาก อีกทั้งยังมีสถานเริงรมย์ให้บริการในด้านต่าง ๆ และแหล่งอบายมุขต่าง ๆ เมื่อมีผลประโยชน์ขัดกัน เช่น การพนัน เล่นโง่กัน ปัญหาทางเพศ ฯลฯ ทำให้ประกอบอาชญากรรมได้ง่าย เนื่องจากการคมนาคมสะดวก อาชญากรเมื่อกระทำผิดแล้วมักจะหลบหนีไปทำให้ยากแก่การจับกุมตัวมาลงโทษ

ปัจจุบันชาวชนบทพากันอพยพเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ มักจะเข้ามาอยู่ในแหล่งชุมชนแออัด และใช้เป็นที่เรียนรู้สภาพชีวิตของคนในเมือง ทำให้ได้ภาพพจน์ที่ไม่ถูกต้อง เมื่ออพยพมามาก ๆ เข้ายังหางานทำไม่ได้ก็ใช้ชีวิตไปทางด้านอบายมุขต่าง ๆ ลักษณะของอาชญากรในสังคมไทยมักจะมีสถานภาพทางสังคมการศึกษาต่ำ มีฐานะยากจน ประเภทของอาชญากรรมส่วนใหญ่เป็นการปลอมแปลงสินค้า ปลอมเช็ค ยารักษาโรค เครื่องสำอาง เนื่องจากการขยายตัวทางการค้าและการอุตสาหกรรม ค่าครองชีพสูงขึ้น มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง การทุจริตต่อหน้าที่ การขโมยเศียรพระพุทธรูป การทุจริตเกี่ยวกับที่ดิน

จากการสำรวจความคิดเห็น “นิด้าโพล” เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเรื่อง ปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน (นิด้าโพล, 2560) ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับระดับความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ เช่น การฆาตกรรม การทะเลาะวิวาท การข่มขืน หรือกระทำชำเราทางเพศ การปล้น ชิงทรัพย์ หรือก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.32 เห็นว่าอาชญากรรมมีความรุนแรงมาก เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนไป เศรษฐกิจตกต่ำ ความเครียด อารมณ์รุนแรงขึ้น สภาพจิตใจที่เสื่อมลง ขาดศีลธรรม ไม่มีจิตสำนึก เกิดจากพฤติกรรมเลียนแบบ มีเหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยครั้ง โดยบางพื้นที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดเหตุอาชญากรรมด้วย และผู้ที่ก่อเหตุมีอายุลดน้อยลง อีกทั้งยังมีวิธีการที่รุนแรงและโหดเหี้ยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนหนึ่งเกิดจาก

- (1) การเลี้ยงดูของครอบครัว ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาให้
- (2) กฎหมายอ่อนแอ ไม่เด็ดขาด
- (3) สังคมไทยอ่อนแอ
- (4) แรงงานต่างด้าวเข้ามาในไทยมากขึ้น และขาดการควบคุม

สำหรับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบันที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนมากที่สุด พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 34.64 เห็นว่าควรแก้ไข ปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราทางเพศ ส่วนร้อยละ 8.08 เห็นว่าควรแก้ไขการปล้น ชิงทรัพย์ ร้อยละ 2.80 เห็นว่าควรแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหายาเสพติด ทำให้เห็นว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมีโอกาสเกิดในทุกพื้นที่รวมถึงบริเวณพื้นที่ศึกษาถนนสุขุมวิท ดังนั้นการออกแบบพื้นที่เพื่อลดโอกาสในการเกิดอาชญากรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

จากผลการสำรวจสรุปได้ถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมต่อการเกิดอาชญากรรม คือ ความคิดเห็นของประชาชนต่อ สาเหตุหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.80 เกิดจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ทั้งเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ชีวิต ความเป็นอยู่ และเทคโนโลยี โดยมีองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมในชุมชนที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้ชีวิตในเวลาว่างคืน ปัจจุบันคนส่วนใหญ่ใช้ชีวิตนอกบ้านมากขึ้น กลับเข้าที่พักอาศัยเวลา กลางคืน บางพื้นที่ไม่มีจุดตรวจโดยสาธารณะที่ดี แสงสว่างไม่เพียงพอ ไม่มีกิจกรรมการใช้ประโยชน์อาคารตลอดทั้งวัน ทำให้เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม

ตัวอย่างงานวิจัยที่กล่าวถึงข้างต้น เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนเมือง ในเขตกรุงเทพมหานครที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ด้านข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางกายภาพของชุมชนที่มีส่วนช่วยลดโอกาสในการเกิดอาชญากรรม

2.3 สรุปความรู้ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและการควบคุมการเกิดอาชญากรรมโดย การออกแบบสภาพแวดล้อม

การศึกษาความรู้ และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยด้านสภาพแวดล้อมกายภาพของชุมชน เพื่อป้องกันอาชญากรรม ที่สำคัญคือ ความหมายของอาชญากรรม กลุ่มคดีอาชญากรรม ปัจจัยของการเกิดอาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรม ทฤษฎีว่าด้วยการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม โดยมีสาระสำคัญโดยสังเขป ดังนี้

อาชญากรรม หมายถึง การกระทำที่มีลักษณะความผิดที่รุนแรง หรือการกระทำโดยเจตนาที่ฝ่าฝืนหรือขัดต่อกฎหมายที่วางไว้และเป็นอันตรายต่อสังคม ผู้ที่กระทำผิดจะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมายและข้อบังคับของสังคมนั้น ๆ

กลุ่มคดียุติธรรมการศึกษาครั้งนี้ เป็นกลุ่มคดีประเภทประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน และกลุ่มคดีที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คดีลักทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีชิงทรัพย์ คดีกรงโซกทรัพย์ คดีริดอาทรัพย์ และคดีปล้นทรัพย์ เนื่องจากเป็นคดีที่มีผู้ก่ออาชญากรรม เหยื่ออาชญากรรม และสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เอื้อโอกาสให้ก่ออาชญากรรมขึ้นได้

ปัจจัยของการเกิดอาชญากรรม แบ่งทฤษฎี และปัจจัย คือ ปัจจัยภายในตัวบุคคลโดยเกิดขึ้นจากตัวของอาชญากรเอง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องทางชีววิทยา ความเจ็บป่วย ความผิดปกติของร่างกาย มีสาเหตุมาจากการแสดงออกทางอารมณ์ที่ได้รับการปรุงแต่งจากสภาพแวดล้อม มีการแสดงออกของสัญชาตญาณที่ขาดการควบคุม และอีกปัจจัยคือ ปัจจัยภายนอกตัวบุคคล หรือปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัย เป็นแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ให้ประกอบอาชญากรรม ทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจและการเมือง โดยสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะส่งผลต่อการรับรู้ของมนุษย์ ก่อให้เกิดแรงจูงใจ ความปรารถนา ในการประกอบอาชญากรรมโดยอาศัยช่องโอกาสของสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม

การป้องกันอาชญากรรม คือ ความพยายามที่จะตัดช่องโอกาสของอาชญากรที่จะกระทำอาชญากรรมขึ้น หรือลด หรือมิให้เกิดซ้ำอีก ทั้งเป็นทางการ และไม่ใชทางการ ส่วนการควบคุมอาชญากรรม คือ การแสวงหามาตรการในการจำกัดความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เกิดขึ้นอีก โดยความแตกต่างระหว่างการควบคุม และการป้องกันอาชญากรรมนั้น เป็นกระบวนการขั้นตอนที่มีความแตกต่างกันที่ระยะเวลา แต่ในทางปฏิบัติต้องใช้ควบคู่พร้อมกันเสมอ

ทฤษฎีว่าด้วยการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ที่ใช้ปฏิบัติกันมาและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายเป็นมาตรฐานของสังคม เพื่อให้คนในสังคมนั้น ๆ ปฏิบัติแนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ เป็นการจัดสภาพทั่วไปให้มีลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลให้ง่ายต่อการควบคุม มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและผู้อื่น ความผูกพันทางสังคมสามารถควบคุมพฤติกรรมอาชญากร โดยแนวคิดชุมชนสัมพันธ์ได้พยายามแสวงหาคำตอบสำหรับการป้องกันอาชญากรรมในปัจจุบัน โดยมุ่งลดความเสี่ยงและโอกาสของการประกอบอาชญากรรมที่เกิดในชุมชนและแนวทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม โดยการออกแบบ

สภาพแวดล้อมให้เกิดความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะสามารถลดอัตราการเกิด
อาชญากรรม ทฤษฎีนี้เป็นแนวคิดผสมผสานระหว่างแนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย และทฤษฎีชุมชน
สัมพันธ์

จากทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยต่าง ๆ จะนำไปสู่กรอบแนวคิดในการศึกษาและวิจัยเพื่อ
กำหนดกรอบปัจจัยสภาพแวดล้อมในการลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมในบทต่อไป

บทที่ 3

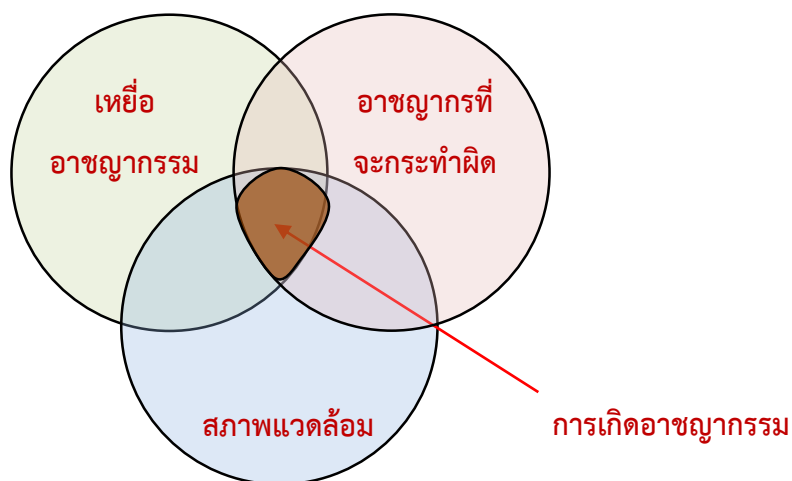
การออกแบบการวิจัย

การศึกษามีวิธีการในการดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็นหัวข้อต่าง ๆ คือ กรอบทฤษฎีและแนวความคิด คำถามของการวิจัย กระบวนการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.1 กรอบทฤษฎีและแนวความคิด

จากกรอบแนวความคิดและการทบทวนวรรณกรรม เกี่ยวกับการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมจึงได้นำแนวทฤษฎีของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม หลักทฤษฎีและมาตรการและคู่มือการป้องกันอาชญากรรม โดยการออกแบบสภาพแวดล้อม (Crime Prevention Through Environment Design) ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองวิจัยและพัฒนา ปี 2550 มาประยุกต์โดยนำปัจจัยทั้ง 3 ประกอบด้วย เหตุอาชญากรรม อาชญากร และสภาพแวดล้อม มาสัมพันธ์กัน เมื่อองค์ประกอบครบทั้ง 3 มาบรรจบกัน ณ จุดวิกฤต (Critical Point) โดยมีเงื่อนไขและจังหวะมาเกี่ยวข้อง โดยในกรณีที่ปัจจัยตัวใดตัวหนึ่งทั้ง 3 ปัจจัยมีความบกพร่อง ทำให้เกิดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม (Crime Opportunity) ซึ่งมีความสอดคล้องใกล้เคียงกับแนวคิดจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งได้ทำการศึกษาการป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลโดยศึกษาการจัดสภาพแวดล้อม สำหรับการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน

และจากบทที่ 2 ทำให้มีความต้องการศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ต่าง ๆ ได้ โดยมีเนื้อหาที่สนใจศึกษา ดังนี้ 1. องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ได้แก่ 1) สถานที่เกิดอาชญากรรม 2) ประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ 3) ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา เฉพาะทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ 4) จำนวนครั้งที่เกิดเหตุอาชญากรรม 5) ห้วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรม 6) ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ และ 7) ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ และ 2. วิธีการศึกษาที่ประยุกต์มาจากบทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม การสำรวจพื้นที่เบื้องต้น และการสัมภาษณ์บุคคลภายในพื้นที่ศึกษา

ภาพที่ 9 กรอบแนวความคิดในการศึกษา

3.2 คำถามของการวิจัย

คำถามของการวิจัย ประกอบด้วย

- 1) ลักษณะสภาพแวดล้อมทางเดินเลียบนนสาธารณะในบริเวณย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขนครสวีตส์ที่เกิดอาชญากรรมต่อ ทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกายเป็นอย่างไร และปัจจัยทางกายภาพใดบ้างที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรมนั้น
- 2) ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทางเดินเลียบนนสาธารณะในย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขนครสวีตส์ ที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมเป็นอย่างไร

3.3 กระบวนการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการหาคำตอบของความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริงของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่กรณีศึกษา โดยเป็นการนำผลของการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เกิดปัญหาใกล้เคียงกันเพื่อแก้ไขปัญหอาชญากรรม โดยการวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Research) มีวัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) วิเคราะห์ทฤษฎี แนวคิดเพื่อกำหนดกรอบปัจจัยสภาพแวดล้อมในการลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม ซึ่งใช้ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่และการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ใช้พื้นที่บริเวณถนนสุขนครสวีตส์ คือ ผู้อยู่อาศัยและคนทำงาน ในบริเวณพื้นที่ศึกษาย่านที่พักอาศัยถนนสุขนครสวีตส์ และชอยสุขนครสวีตส์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 พื้นที่ประมาณ 1.6 ตารางกิโลเมตร จำนวนอาคารทั้งสิ้น 1,341 หลังคาเรือน และเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ผู้ใช้พื้นที่ 2 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนำร่อง จำนวนประมาณ 10 คน ทำการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างเพื่อให้ได้ข้อมูลทั่วไปของอาชญากรรมในพื้นที่ ร่วมกับการสำรวจถนนสุขนครสวีตส์เพื่อนำข้อมูลมาทำแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างต่อไป 2) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน

40 คน ใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งจะตอบปัญหาการวิจัยข้อ 1) ลักษณะสภาพแวดล้อมทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในบริเวณย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขนครสวัสดิ์ที่เกิดอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกายเป็นอย่างไร หลังจากนั้นนำแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปในการหาปัจจัยทางสภาพแวดล้อมที่มีส่วนสัมพันธ์กับโอกาสการเกิดอาชญากรรมบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง และเสนอแนวทางออกแบบสภาพแวดล้อมบริเวณทางเดินเลียบบถนนสุขนครสวัสดิ์

3.4 การเลือกพื้นที่การศึกษา

เนื่องจากเหตุอาชญากรรมจี้ชิงทรัพย์โทรศัพท์ซึ่งเป็นข่าวดังในปี พ.ศ. 2560 (ไทยรัฐ, 2560) บริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ 27 แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว เป็นหนึ่งในย่านที่พักอาศัย ที่มีกิจกรรมการใช้สอยพื้นที่ที่หลากหลาย มีทางเดินเลียบบถนนและซอยสาธารณะ ซึ่งผู้ประสบเหตุอาชญากรรมถูกจี้ชิงโทรศัพท์มือถือขณะเดินบนทางเท้า บริเวณโดยรอบสถานที่เกิดเหตุมีสภาพแวดล้อมเป็นทางเปลี่ยว ไม่มีไฟส่องสว่าง อีกทั้งภายในเขตลาดพร้าวมีจำนวนสถิติอาชญากรรม/การแจ้งเรื่องร้องทุกข์สูง จึงมีความต้องการศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อต่อโอกาสในการเกิดอาชญากรรมในเขตนี้ รวมถึงบริเวณถนนสุขนครสวัสดิ์ด้วย

ทั้งนี้พื้นที่เกิดเหตุอาชญากรรมดังกล่าวอยู่ในเขตลาดพร้าว เป็นเขตอยู่ในกลุ่มกรุงเทพตอนเหนือ ซึ่งมีสถิติอาชญากรรมต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินระดับสูง และกองบัญชาการตำรวจนครบาลได้จัดลำดับพื้นที่จุดเสี่ยงจุดอันตรายในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่มีปัญหาความรุนแรงในการก่ออาชญากรรมโดยพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าวอยู่ในพื้นที่ที่มีเหตุอาชญากรรม (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2562) เนื่องจากมีจุดต่อแหลมมาก เป็นพื้นที่ใจกลางเมืองที่มีแหล่งธุรกิจและมีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น โดยพื้นที่บริเวณถนนสุขนครสวัสดิ์เป็นแหล่งอยู่อาศัยจำนวนมาก การจราจรหนาแน่น เนื่องจากเป็นทางลัดระหว่างถนนประเสริฐมนูกิจและถนนประดิษฐ์มนูธรรม ในห้วงเวลาเร่งด่วน

ภาพที่ 10 ขอบเขตพื้นที่ซอย พื้นที่ศึกษา ถนนสุขนครสวัสดิ์ และพื้นที่โดยรอบ

(Google Developers, 2019)

3.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยและทำงานอยู่ในซอยสุขนครสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ถนนสุขนครสวัสดิ์ แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ประชากรที่อาศัยและทำงานอยู่ในซอยสุขนครสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ถนนสุขนครสวัสดิ์ แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว เป็นกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งมีความคุ้นเคยและทราบข้อมูลสภาพแวดล้อมของชุมชน เป็นตัวแทนของกลุ่มในการตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นผู้ประสบเหตุอาชญากรรม ญาติของผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือผู้ที่เคยพบเห็นอาชญากรรม หรือเคยได้ยินเรื่องราวของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษาวิจัย

วิธีกำหนดประเภทและขนาด ดังนี้

1) กลุ่มนําร่อง โดยการสุ่มเลือกแบบบังเอิญเจอในพื้นที่ จำนวนประมาณ 10 คน ทำการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งทำการสัมภาษณ์ตามซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ถนนสุขนครสวัสดิ์ แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว

2) กลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มแบบเจาะจง จัดกลุ่มเลือกแบบ Cluster Sampling โดยการจับกลุ่มด้วยการใช้เกณฑ์ ดังนี้

2.1) เพศ คือ ชาย หญิง และอื่น ๆ

2.2) อายุ คือ น้อยกว่า 20 ปี 20-30 ปี 31-40 ปี 41-50 ปี และ มากกว่า 50 ปี

2.3) อาชีพ คือ พนักงานรักษาความปลอดภัย พนักงานบริษัท พ่อค้า แม่ค้า และพนักงานร้านสะดวกซื้อ

2.4) บริเวณที่อาศัยหรือทำงานในซอยสุขนครสวัสดิ์ คือ ซอยที่ 19 23 25 27 36 และ 38 จำนวนทั้งหมดประมาณ 40 คน ซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยกำหนดจากเกณฑ์ ทั้ง 4 ข้อที่กล่าวมา

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยได้ใช้แบบสังเกตการณ์ (แผนที่สำรวจ) และแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สำคัญนี้ ได้จากกลุ่มตัวอย่างของประชากร ผู้ที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่ในพื้นที่ถนนสุขนครสวัสดิ์ และซอยสุขนครสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38

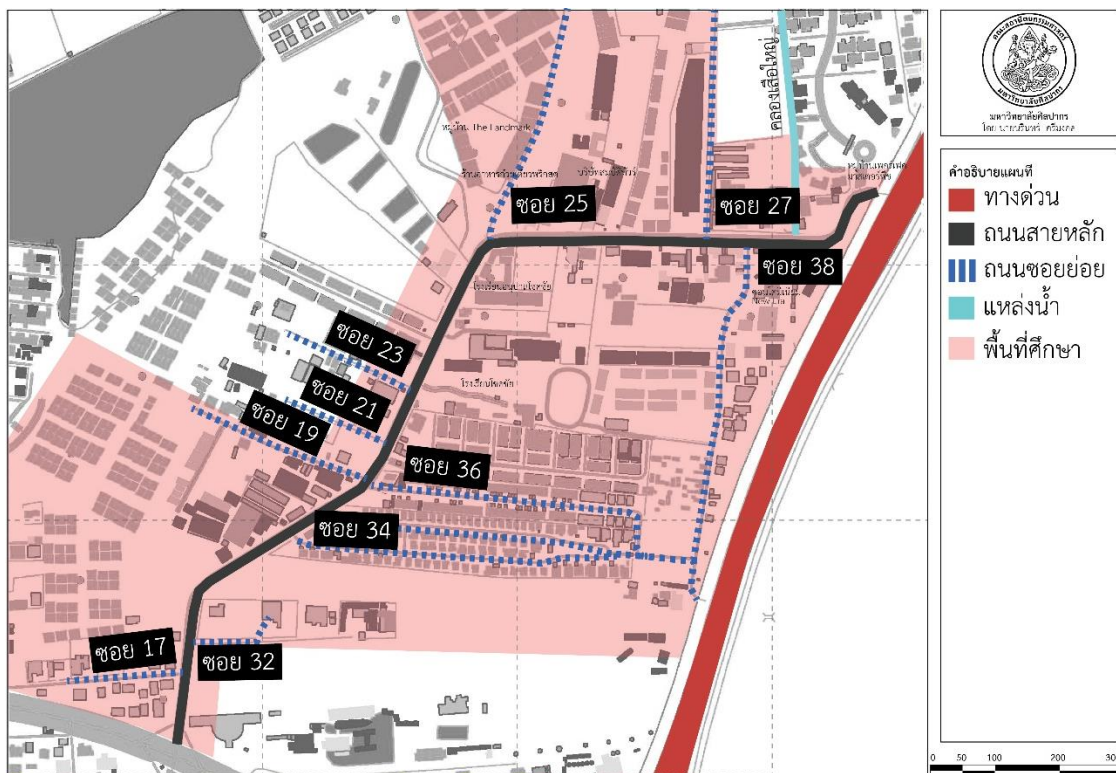
3.6.1 แบบสังเกตการณ์ (แผนที่สำรวจ)

มีขั้นตอนและรายละเอียดในการสร้างแบบสังเกตการณ์ ดังนี้

1. สร้างแผนที่ในพื้นที่ศึกษาจากแผนที่แสดงตำแหน่งอาคาร ซ้ำซ้อน และถนนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง

2. ใช้แผนที่สำรวจเดินดูบนถนนเส้นหลักและภายในซอย และจดบันทึกองค์ประกอบของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ เช่น จุดจอดรถโดยสารสาธารณะ ที่นั่งพักคอย ไฟส่องสว่าง ต้นไม้รกทึบ กล้องวงจรปิด ตู้ยามที่มีพนักงานรักษาความปลอดภ้ยนั่งอยู่ประจำ และบันทึกกิจกรรมที่เกิดขึ้นทั้งช่วงเวลากลางวันและเวลากลางคืนลงบนแผนที่สำรวจ เพื่อนำมากำหนดจุดที่มีโอกาสทำให้เกิดเหตุอาชญากรรม

3. นำแผนที่สำรวจมาทำกราฟฟิกแสดงตำแหน่งองค์ประกอบของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ โดยแทนตำแหน่งด้วยสัญลักษณ์ที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 11 แผนที่สำรวจพื้นที่ศึกษาถนนสุคนธ์สวัสดิ์สำหรับสังเกตการณ์

3.6.2 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง สำหรับกลุ่มนักร้อง จำนวนประมาณ 10 คน

มีขั้นตอนและรายละเอียดในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ดังนี้

1. กำหนดคำถามเกี่ยวกับการเกิดเหตุอาชญากรรม เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลนักร้องภายในพื้นที่ศึกษา
2. ตั้งคำถามในแบบสัมภาษณ์ คือ ลักษณะเหตุการณ์อาชญากรรมที่ประสบเองหรือได้รับรู้/ได้ยินมา สถานที่เกิดเหตุ จำนวนความถี่ และช่วงเวลาที่เกิดเหตุ
3. เดินสัมภาษณ์ในพื้นที่ศึกษาแบบสุ่ม โดยเลือกผู้ให้สัมภาษณ์จากความสะดวกของแต่ละคนในช่วงเวลานั้น เช่น พนักงานรักษาความปลอดภัย เจ้าของร้านค้า และพนักงานร้านสะดวกซื้อ
4. สอบถามประเด็นเกี่ยวกับการเกิดเหตุอาชญากรรมที่ผ่านมา และรูปแบบการใช้ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ที่รกร้าง ต้นไม้รกทึบ และไฟส่องสว่างบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

3.6.3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สำหรับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

มีขั้นตอนและรายละเอียดในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสัมภาษณ์ เพื่อสำรวจและเก็บข้อมูลมาศึกษาถึงลักษณะสภาพแวดล้อมโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยนำเอา

แนวคิดเรื่องการป้องกันอาชญากรรมโดยใช้การออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมเป็นประเด็นหลัก

2. ตั้งคำถามในแบบสัมภาษณ์ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ด้านปัญหาอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย ย่านที่พักอาศัยในชุมชนเมืองในบริเวณพื้นที่ศึกษาโดยอาศัยองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจัยเอื้อต่อการเกิดช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม ทั้งข้อเสนอแนะและแนวคิดในการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมได้

3. ทำการแบ่งประเด็นคำถามหลัก ประเด็นคำถามรอง และข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรม ตามหัวข้อดังนี้

3.1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน บริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ที่อาศัยอยู่ ลักษณะบริเวณที่พักอาศัย ประเภทของที่พักอาศัย การถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่อาศัย ณ สถานที่นี้ และความรู้จักเพื่อนบ้านในชุมชน

3.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่เกิดเหตุ ประกอบด้วย สถานที่ที่เกิดเหตุอาชญากรรม และประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ โดยวิเคราะห์จากลักษณะทางกายภาพ และคำจำกัดความประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ (หัวข้อ 2.1.2) ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา เฉพาะทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ จำนวนครั้งที่เกิดเหตุอาชญากรรม ห้วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรม ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ และระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ

4. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นลักษณะคำถามแบบปิด (Close-end Questions) โดยเป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ตอบตามคำตอบที่ได้ทำการกำหนดไว้ โดยให้โอกาสผู้ตอบมีอิสระในการเลือกตอบคำถามโดยมีรูปแบบคำถามที่ใช้ คือ แบบเลือกตอบได้หลายตัวเลือกในหนึ่งข้อและแบบเลือกตอบได้ตัวเดียว อีกทั้งมีคำถามแบบปลายเปิดสำหรับข้อเสนอแนะด้วย

5. เมื่อได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์แล้ว จึงทำการเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษา ซึ่งการแจกแบบสัมภาษณ์ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ประโยชน์ที่จะได้รับ ใช้เวลาแก่ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ได้ใช้ดุลพินิจในการตอบคำถามซึ่งจากการทดสอบผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที และพูดคุยถึงประเด็นต่าง ๆ โดยมีการพูดคุยนอกเรื่องจากงานวิจัย แต่มีความเกี่ยวข้องกับการก่อเหตุอาชญากรรม เช่น นโยบายของรัฐบาล เศรษฐกิจในปัจจุบันที่ถดถอย ส่งผลให้เกิดปัญหาการตกงาน จากนั้นนำไปสู่การชิงทรัพย์ เพื่อให้เกิดการเล่าเรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

มีการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการวิจัยที่เห็นควรนำไปปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดประโยชน์
เนื่องจากในบริเวณพื้นที่ศึกษานี้ ยังไม่มีงานวิจัยที่วิเคราะห์เรื่องสภาพแวดล้อมที่ช่วยลดการก่อเหตุ
อาชญากรรม และในทางปฏิบัติอาจนัดเวลาที่สะดวกในการมารับแบบสัมภาษณ์คืนภายหลังจาก
รวบรวมแบบสัมภาษณ์ครบตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เรียบร้อยแล้ว

แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ประสบเหตุหรือได้รับรู้/ได้ยินเกี่ยวกับอาชญากรรมบนถนนสุขุมวิท
เพื่อการประเมินปัจจัยสภาพแวดล้อมในการลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม

หมายเลขแบบสัมภาษณ์

--	--	--

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่องแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร กรณีศึกษาถนนสุขุมวิท ของนายนรินทร์ ศรีมงคล ระดับปริญญาโท สาขาการออกแบบชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

เพศ: ชาย หญิง อื่น ๆ อายุ.....ปี

อาชีพ.....รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

อยู่อาศัยหรือทำงานอยู่บริเวณซอยสุขุมวิทที่.....

1. ลักษณะบริเวณที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่
 - ย่านที่พักอาศัย ย่านชุมชนแออัด ย่านธุรกิจ
2. ประเภทของที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่
 - บ้าน ห้องแถว (อาคารสร้างด้วยไม้) ตึกแถว (อาคารสร้างด้วยคอนกรีต)
 - หอพัก ทาวน์เฮ้าส์ ห้องชุด
3. การถือครองกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยหรือทำงานอยู่
 - เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้อาศัย ผู้เช่า
4. ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่
 - น้อยกว่า 1 ปี 1 - 5 ปี มากกว่า 5 ปี
5. ความรู้จักเพื่อนบ้านในชุมชน
 - น้อยกว่า 5 หลัง 5 - 10 หลัง 10 - 15 หลัง 15 - 20 หลัง
 - มากกว่า 25 หลัง

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม (บนถนนสุคนธรสวัสดิ์) ผู้ให้สัมภาษณ์ได้รับเหตุหรือทราบถึงเหตุอาชญากรรมภายในระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมา มีภาพรวมอย่างน้อยเพียงใด

1. สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม

ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ เส้นทางเปลี่ยว ลานจอดรถ ที่ว่างรกรกทึบ

2. ประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ

ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน ทางเท้าชนิดที่เป็นทางลาด ทางเท้าสมบูรณ์

ทางเท้าชั่วคราว ทางเท้าที่อยู่ในแนวขวางเส้นทาง ไม่มีทางเท้าเดินบนถนน

3. ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา เฉพาะทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เช่น ฆ่าปาดคอ

กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ เช่น ข่มขืน

กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เช่น ชิงทรัพย์/โจรกรรมกระเป๋า/โทรศัพท์มือถือ

กลุ่มคดีที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คดีโจรกรรมรถจักรยาน คดีโจรกรรมรถยนต์ คดีข่มขืน และคดีฆ่าข่มขืน คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดีข่มขืนนอกทรัพย์สิน

4. จำนวนครั้งที่เกิดเหตุอาชญากรรม 1 ครั้ง 2 ครั้ง มากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป

5. ช่วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรม

06.01 - 12.00 น. 12.01 - 18.00 น. 18.01 - 24.00 น. 00.01 น. - 06.00 น.

6. ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ (เลือกได้หลายข้อ)

มีต้นไม้บังสายตา ทางโค้งบริเวณถนน มีป้ายสัญลักษณ์บอกทางถนน

ไม่มีไฟส่องสว่างบริเวณทางเท้า พื้นผิวทางเท้าขรุขระ มุมอับสายตาคน

เส้นทางเปลี่ยว ลานจอดรถ ที่ว่างรกรกทึบ

7. ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ

ป้อมตำรวจ การจัดเวรยามดูแล มีการติดกล้องวงจรปิด ไฟส่องสว่าง

ตู้ยาม ตู้โทรศัพท์ ตู้เติมเงินโทรศัพท์ สายตรวจ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดอาชญากรรมบนทางเดินเลียบบถนน
สาธารณะ

.....

.....

.....

.....

😊 ขอขอบพระคุณในความร่วมมือของท่านเป็นอย่างสูง 😊

3.7 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาพื้นที่ถนนสุขคนธสวัสดิ์ด้วยการเดินสำรวจพื้นที่บนถนนสายหลักและซอยย่อย โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่สัญจรหรือคนทำงานในบริเวณนั้นเพื่อทราบถึงปัญหาการก่อเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ สามารถทราบถึงช่วงเวลาก่อเหตุ และความถี่ของการก่อเหตุอาชญากรรม เพื่อนำมาปรับปรุงคำถามและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้นก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ศึกษาจริง ซึ่งผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นำร่องจำนวนทั้งหมด 13 คน จากนั้นจึงใช้แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกตการณ์ที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ซึ่งแบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย และคำถามทั้ง 2 คำถาม เมื่อได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว จึงนำไปทดสอบกับประชากรกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ ทำการจดบันทึกข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ได้รับการสัมภาษณ์ จำนวน 40 ชุด

3.8 การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลทำการเก็บโดยใช้แบบสัมภาษณ์โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อสอบถามข้อมูลของผู้ที่อาศัยหรือทำงานอยู่ในพื้นที่ ผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ผู้ที่ใกล้ชิดกับเหยื่อหรือผู้ที่เคยพบเห็นและได้ยื่นการประกอบอาชญากรรมในพื้นที่ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สำรวจสัมภาษณ์ผู้ใช้พื้นที่ และสังเกตการณ์ โดยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสภาพแวดล้อมโดยการสังเกตพื้นที่ประกอบ มีการดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อประสานงานและขอความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบแบบสัมภาษณ์ในวันและเวลาที่สะดวกในการเข้าไปขอเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่
2. แจงรายละเอียดของแบบสัมภาษณ์ และวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่กลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่ รวมทั้งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาจนครบ 40 ชุด
3. เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมโดยใช้แบบสังเกตการณ์กับผู้ใช้พื้นที่เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลและเนื้อหาประกอบการวิจัย

3.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตการณ์ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาพของสภาพแวดล้อมชุมชนย่านที่พักอาศัย ถนนสุขคนธสวัสดิ์ และซอยสุขคนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ได้นำข้อมูลมาประมวลผลโดยวิธีการทางสถิติอย่างง่าย ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Means) จากนั้นเปรียบเทียบข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ด้วยแบบสังเกตการณ์และแบบสัมภาษณ์

3.10 สรุปวิธีดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมโดยการออกแบบสภาพแวดล้อมมาประยุกต์โดยนำปัจจัยด้านเหยื่ออาชญากรรม อาชญากร และสภาพแวดล้อม มาสัมพันธ์กันโดยมีช่วงเวลาในการก่อเหตุอาชญากรรม และลักษณะของสภาพแวดล้อมมาเกี่ยวข้อง โดยที่ปัจจัยตัวใดตัวหนึ่ง หรือทั้ง 3 ปัจจัยเกิดความบกพร่องทำให้เกิด “ช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม” ซึ่งการวิจัยนี้จัดเป็นการวิจัยเชิงอธิบาย โดยทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณจากข้อมูลการตอบแบบสัมภาษณ์ และตัวเลขจากสถิติที่ได้จากเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของสภาพทางกายภาพกับโอกาสเกิดอาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง ซึ่งพื้นที่ศึกษาเจาะจงเลือกพื้นที่ จากย่านที่พักอาศัยในเขตชุมชนเมือง เขตลาดพร้าว แขวงลาดพร้าว สถานีตำรวจนครบาลที่รับผิดชอบพื้นที่คือ สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว โดยประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ประชากรที่อยู่อาศัยและทำงานอยู่ในพื้นที่ศึกษา เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ได้ดีที่สุด โดยตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างในการตอบคำถามคือ ผู้ที่ประสบเหตุอาชญากรรม ญาติของผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ผู้ที่เคยพบเห็นเหตุอาชญากรรม หรือเคยได้ยินเรื่องราวของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษาวิจัย แต่ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสัมภาษณ์ซึ่งมีความเฉพาะเจาะจงและได้ข้อมูลที่ชัดเจนจึงแจกแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดจำนวน 40 ชุด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ แบบสัมภาษณ์ โดยได้ทำการแบ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างใช้ลักษณะของการเลือกกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ (แบบ Cluster Sampling) เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว จึงใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน และนำมาประมวลผล โดยใช้สถิติอย่างง่าย โดยใช้ค่าทางสถิติ ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

บทที่ 4 สภาพทั่วไปของพื้นที่

การศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของพื้นที่ ย่านที่พักอาศัยในเขตชุมชนเมืองกรุงเทพมหานคร พื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว ถนนสุขนครสวัสดิ์ และซอยสุขนครสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ศึกษา อีกทั้งได้ลงสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่ศึกษาในเบื้องต้น รวมทั้งได้ศึกษาข้อมูลเอกสาร ซึ่งนำไปใช้ในการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ บทนี้เป็นการอธิบายถึงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และบริบทของพื้นที่ย่านที่พักอาศัย ถนนสุขนครสวัสดิ์ และซอยสุขนครสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 มีเนื้อหาที่สำคัญดังนี้

4.1 ประวัติความเป็นมาและความสำคัญของพื้นที่ศึกษา

ระดับเขตและแขวง

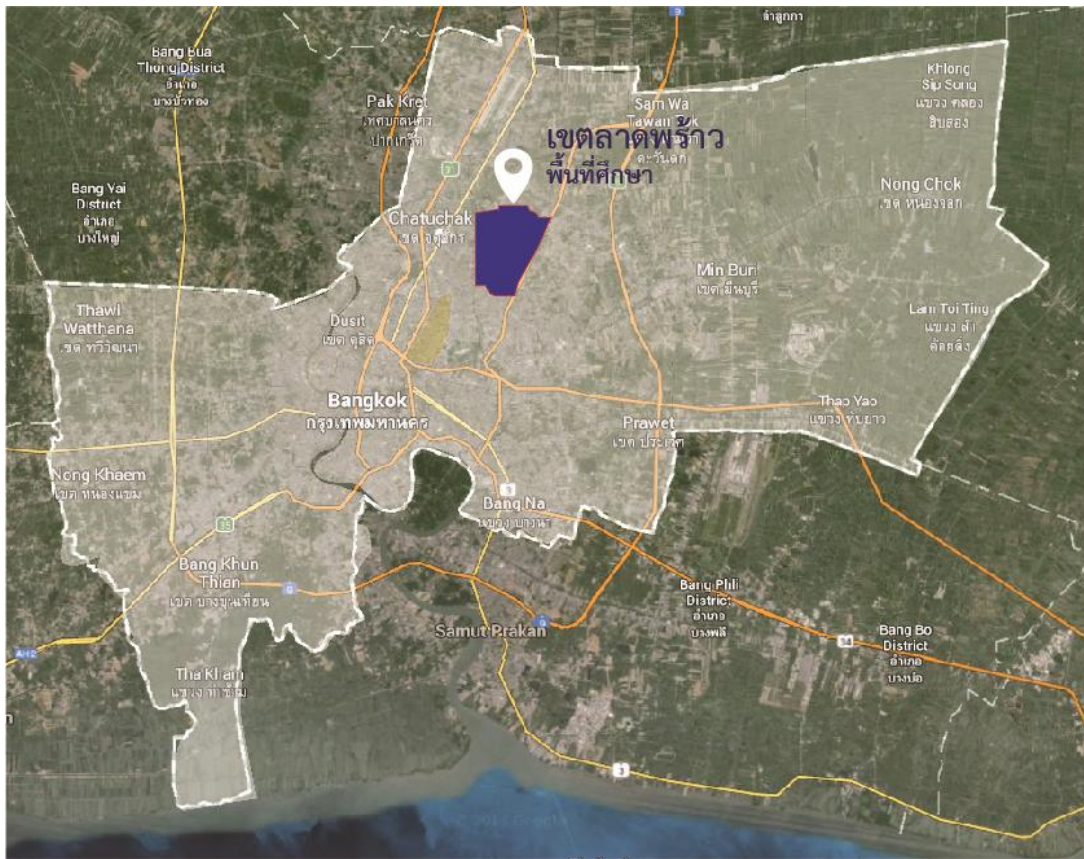
ในกรุงเทพมหานคร เมื่อจัดแบ่งพื้นที่ ออกเป็น 6 เขต คือกลุ่มกรุงเทพมหานครกลาง กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก กลุ่มกรุงเทพมหานครเหนือ และกลุ่มกรุงเทพมหานครใต้ พบว่ากลุ่มกรุงเทพเหนือเกิดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่มากที่สุด เขตที่มีสถิติการรับแจ้งเรื่องร้องทุกข์สูงสุดในปี พ.ศ. 2559 5 ลำดับแรก คือ เขตจตุจักร (กลุ่มกรุงเทพเหนือ) เขตบางกะปิ (กลุ่มกรุงเทพตะวันออก) เขตบางขุนเทียน (กลุ่มกรุงเทพมหานครใต้) เขตบางเขน (กลุ่มกรุงเทพเหนือ) และเขตลาดพร้าว (กลุ่มกรุงเทพเหนือ) โดยมีสถิติการรับแจ้งเรื่องร้องทุกข์จำนวนทั้งหมด 2,241 1,936 1,931 1,792 และ 1,708 เรื่อง ตามลำดับ (สำนักงานสถิติ, 2559)

เขตลาดพร้าวตั้งอยู่บริเวณฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาหรือฝั่งพระนคร เป็น 1 ใน 50 เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร จัดอยู่ในกลุ่มเขตกรุงเทพเหนือ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ชั้นกลาง (กระทรวงยุติธรรม, 2562) ซึ่งถือเป็นแหล่งการค้า การบริการและแหล่งที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก มีการแบ่งแขวงรับผิดชอบออกเป็น 2 แขวง ได้แก่ ลาดพร้าว และจรเข้บัว (สำนักงานเขตลาดพร้าว, 2562) เพื่อความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและการให้บริการของเขต มีสถิติอาชญากรรม/การแจ้งเรื่องร้องทุกข์ระดับเขตจำนวน 2,535 เรื่อง (ปี 2555) 2,599 เรื่อง (ปี 2556) 2,697 เรื่อง (ปี 2557) 2,578 เรื่อง (ปี 2558) และ 1,708 เรื่อง (ปี 2559) 2,084 เรื่อง (ปี 2560) 1,957 เรื่อง (ปี 2561) 1,831 เรื่อง (ปี 2562) ซึ่งสรุปสถานการณ์ ช่วงปี 55-62 ประเมินร้อยละ - 1.05 ซึ่งมีลักษณะลดลง (กองบัญชาการตำรวจนครบาล, 2562)

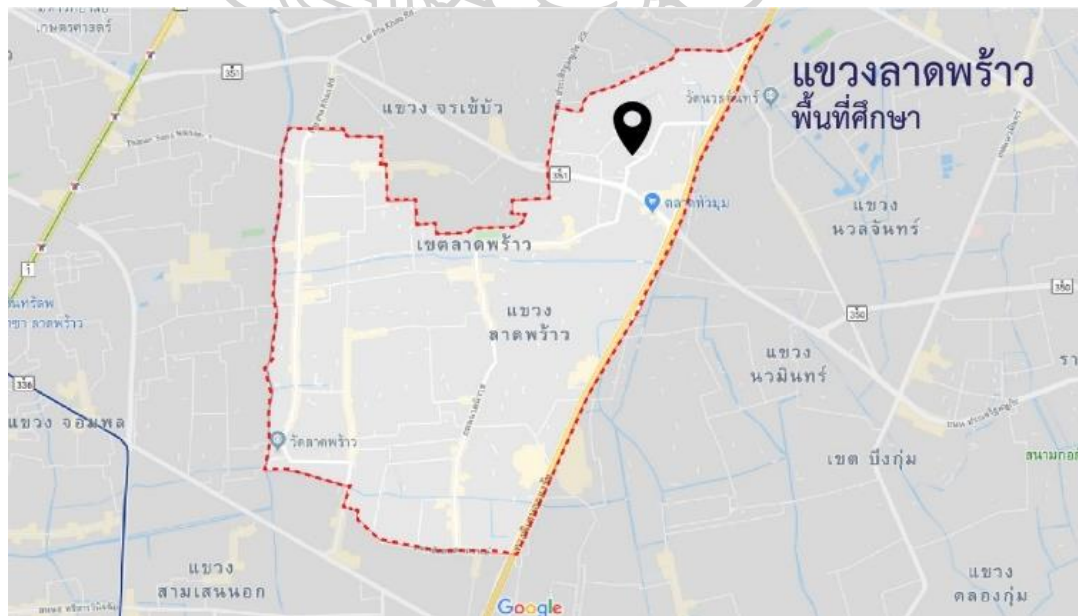
พื้นที่ศึกษาชอยสุคนธสวัสดิ์ ตั้งอยู่ในแขวงลาดพร้าว เป็นแขวงที่อยู่ในพื้นที่เขตลาดพร้าว มีจำนวนประชากรในแขวงทั้งสิ้น 92,244 คนแบ่งเป็นเพศชายจำนวน 42,044 คน และเพศหญิงจำนวน 50,200 คน โดยมีจำนวนหลังคาเรือนทั้งสิ้น 39,591 หลังคาเรือน ซึ่งอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของ สถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว (ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2562)

ระดับชุมชน

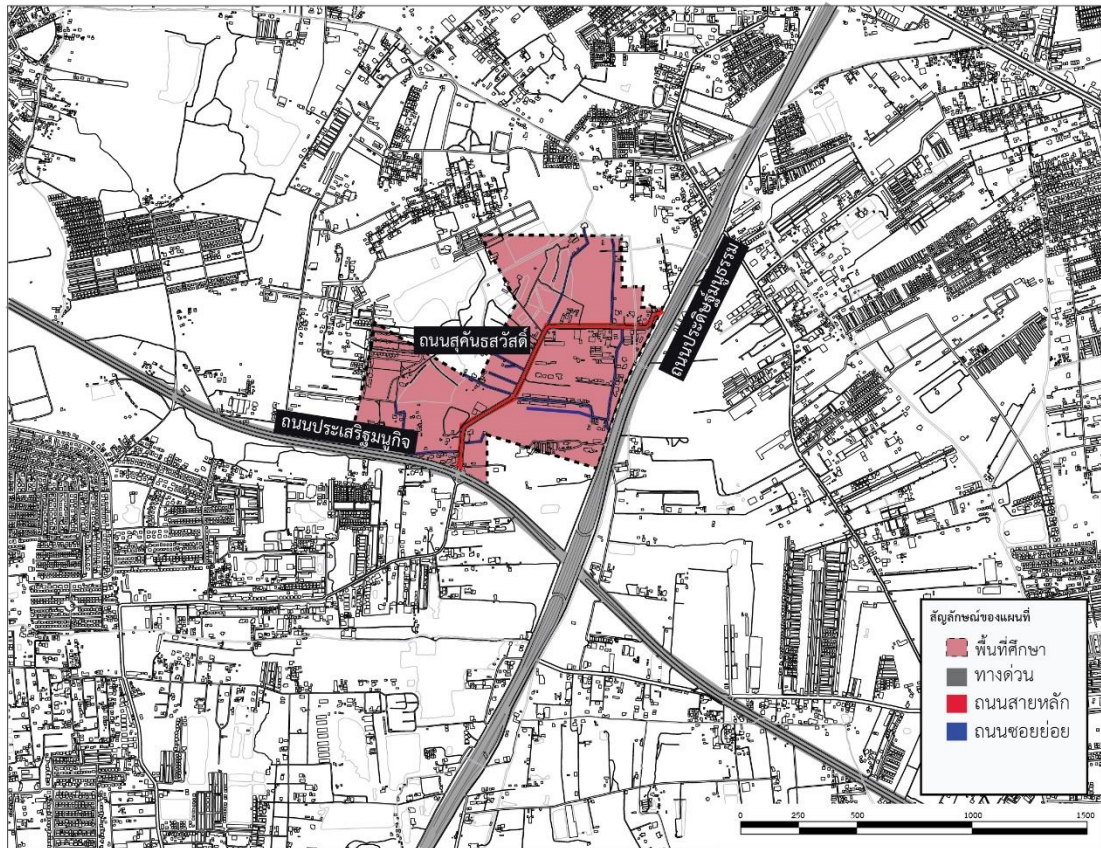
ที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา ถนนสุคนธสวัสดิ์ และชอยสุคนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 เป็นชุมชนย่านที่พักอาศัย แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พื้นที่ประมาณ 1,600,000 ตารางเมตร จากการสังเกตโดยผู้วิจัยพบว่า เส้นทางในชอยสุคนธสวัสดิ์ ประกอบด้วยชอยย่อยคดเคี้ยวไปมาเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นที่พักอาศัยของประชาชนมานานจากการพัฒนาและการขยายตัวของพื้นที่โดยรอบโรงเรียนโชคชัยบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ศึกษา นำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของชุมชนประกอบกับความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มมากขึ้นจากจำนวนของนักเรียนของโรงเรียนโชคชัย การประกอบธุรกิจร้านค้าต่าง ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับความต้องการของจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น โดยขาดการวางแผนด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการล่วงหน้าทำให้เส้นทางจราจรคับแคบ ตัวอาคาร ร้านค้า พื้นที่ว่างในพื้นที่ หรืออาคารประเภทบ้านถูกเปลี่ยนแปลงเป็นหอพัก โดยสร้างอยู่ชิดกับทางเดินเท้าซึ่งส่งผลให้มีความคับแคบ บางช่วงมีเพียงทางเดินเท้าบนฝาท่อระบายน้ำสาธารณะเท่านั้น โดยบางบริเวณเป็นเขตพื้นที่ที่กำลังก่อสร้าง มีการปลูกบ้านพักคนงานชั่วคราว เกิดความรู้สึกเสี่ยงภัยของผู้ที่พักอาศัยและสัญจรในพื้นที่ อีกทั้งถนนสุคนธสวัสดิ์ และชอยสุคนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ยังถูกใช้เป็นเส้นทางลัดการจราจรคับคั่งอย่างมากในเวลาเร่งด่วน แต่หลังเวลาเร่งด่วน กลับเป็นพื้นที่เปลี่ยวในบางชอยขาดการวางแผน แต่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและมีความหนาแน่นของพื้นที่อย่างมาก

ภาพที่ 12 พื้นที่ศึกษาในเขตลาดพร้าว

ภาพที่ 13 พื้นที่ศึกษาในแขวงลาดพร้าว

ภาพที่ 14 พื้นที่ศึกษาถนนสุนทรสวัสดิ์ และพื้นที่โดยรอบ

ขอบเขตพื้นที่ศึกษา มีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ ถนนสุนทรสวัสดิ์ติดกับถนนประดิษฐ์มนูธรรม

ทิศใต้ ถนนสุนทรสวัสดิ์ติดกับถนนประเสริฐมนูกิจ

ทิศตะวันออก ถนนประดิษฐ์มนูธรรมไปตามแนวทิศใต้จนสิ้นสุดที่จุดติดกับถนนประเสริฐมนูกิจ

ทิศตะวันตก ถนนประเสริฐมนูกิจติดกับหมู่บ้านอารีياسวนา

บริเวณพื้นที่ศึกษามีทางเข้าออก 2 เส้นทาง คือ ทางถนนประเสริฐมนูกิจและถนนประดิษฐ์มนูธรรม (ภาพที่ 14) เป็นขอบเขตของพื้นที่ด้านทิศตะวันออกและทิศใต้ มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ศึกษาด้วยถนนสุนทรสวัสดิ์ติดกับถนนประเสริฐมนูกิจ เนื่องจากเป็นเส้นทางที่พบเหตุอาชญากรรมบ่อยครั้ง จากรายงานเหตุอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว

ภาพที่ 15 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนทบุรี และพื้นที่โดยรอบบนแผนที่ Google Earth

4.2 ลักษณะสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา

สภาพทางกายภาพของพื้นที่ศึกษา โดยมืองค์ประกอบของการใช้ประโยชน์อาคาร (ภาพที่ 15-16) คือ บ้าน หอพัก ห้องแถว โรงเรียน ร้านอาหาร ร้านกาแฟ อาคารสำนักงาน และบริษัทขนส่งมวลชน เทพสมบัติ จำกัด (สมบัติทัวร์) และโครงสร้างพื้นฐานในบริเวณพื้นที่ศึกษา ได้แก่ ถนนสุขนธสวัสดิ์มีขนาดความกว้าง 15 เมตร ถนนภายในซอยมีขนาดความกว้าง 6.5 เมตร คลองเสื่อใหญ่อยู่ใกล้ซอยสุขนธสวัสดิ์ 38 ขนาดความกว้าง 7 เมตร

พื้นที่รอบบริเวณพื้นที่ศึกษา มีสถานที่สำคัญ คือ โรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว โรงเรียนโชคชัย บริษัทเทพสมบัติ จำกัด (สมบัติทัวร์) บริษัท รีเทล บิซิเนส โซลูชั่นส์ จำกัด ร้านอาหาร ก๋วยเตี๋ยวพริกสด คอนโดมิเนียมของ Newera Condo นีเวร่า เอกมัย-รามอินทรา หมู่บ้านเพอร์เฟกต์ มาสเตอร์พีช ซอยสุขนธสวัสดิ์ ถนนเอกมัย-รามอินทรา หมู่บ้าน The Landmark ซอยสุขนธสวัสดิ์ ถนนเอกมัย-รามอินทรา นอกจากปัจจัยทางกายภาพของทางเดินเลียบบนสาธารณะแล้ว ยังมีปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางเศรษฐกิจ ที่ก่อให้เกิดเหตุอาชญากรรม

พื้นที่ถนนสุขนธสวัสดิ์ และซอยสุขนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 เป็นพื้นที่ย่านพักอาศัย มีลักษณะเป็นบ้านเดี่ยวที่มีอาณาเขตของตัวเองชัดเจน มีรั้วรอบขอบชิด ขนาด

พื้นที่กว้างขวางเนื่องจากเป็นชุมชนพื้นที่อาศัยมานาน การจัดแบ่งแปลงที่ดินเท่า ๆ กันบนถนนซอยที่ตัดขึ้นใหม่ในพื้นที่ศึกษา เนื่องจากการแบ่งถนนลักษณะตารางออกเป็นบล็อก ๆ เจ้าของที่ดินบางพื้นที่ยังไม่เข้ามาพัฒนาหรือใช้ประโยชน์ที่ดินจึงปล่อยให้สภาพรกร้าง มีต้นไม้ใหญ่ขึ้น บดบังสายตาของผู้สัญจรผ่านไปมา โดยบางพื้นที่ได้ถูกปรับเปลี่ยนเป็นพื้นที่สำหรับจอดรถ ซึ่งตั้งอยู่ริมถนนสายหลัก และถนนซอยต่าง ๆ ในพื้นที่ศึกษาสลับกับหอพัก บ้าน ห้องแถว หรือตึกแถว ทั้งแบบชั้นเดียวที่มีลักษณะการก่อสร้างแบบง่าย ๆ มีการต่อเติมหลายครั้งตามแต่วัตถุประสงค์ของผู้เช่าจะเข้ามาใช้ประโยชน์ที่อาคาร เช่น ทำการค้าขาย ใช้เป็นพื้นที่เก็บของหรือเพื่อทำการค้า และอยู่พักอาศัยหลังเวลาร้านปิด เป็นต้น

ตึกแถว ห้องแถว ริมถนน บริเวณพื้นที่ศึกษาไม่มีพื้นที่สำหรับจอดรถเนื่องจากได้ก่อสร้างมาเป็นระยะเวลานานก่อนที่กฎหมายจะกำหนดให้มีระยะถอยร่นเพื่อรองรับการขยายพื้นที่ผิวการจราจร ซึ่งผู้ที่อยู่อาศัยในอาคารประเภทนี้เป็นจำนวนมาก ได้ตั้งกระถางต้นไม้บริเวณด้านหน้าอาคารลำแนวเขตที่ดินออกมายังทางสาธารณะเพื่อเป็นการกำหนดขอบเขตของพื้นที่ส่วนตัว จึงยิ่งทำให้ผิวการจราจรคับแคบ ทางเดินเท้ามีลักษณะคดเคี้ยวไปมาไม่สะดวกต่อการเดินสวนกัน ทั้งเกิดมุมมืดที่ไม่สามารถมองเห็นได้จากระยะไกล เส้นทางเปลี่ยวบางช่วงของถนนทำให้เกิดความยากลำบากในการสัญจรทางเท้า บางช่วงของถนนยังมีมุมโค้งที่ค่อนข้างอันตรายเนื่องจากไม่สามารถมองเห็นเส้นทางข้างหน้าได้เพราะมีกิ่งไม้และต้นไม้ใหญ่ขวางทาง บดบังวิสัยทัศน์ของผู้ใช้เส้นทาง เกิดการจราจรติดขัดในช่วงโมงเร่งด่วน รวมถึงผู้ที่สัญจรผ่านไปมาในเวลากลางคืน ประกอบกับไฟดวงโคมแสงสว่างบริเวณริมถนนมีจำนวนน้อย ทำให้รถยนต์ไม่สามารถมองเห็นผู้ที่สัญจรทางเท้าในเวลากลางคืนชัดเจน ซึ่งโดยมากจะเป็นผู้ที่พักอาศัยในพื้นที่ รวมถึงผู้พักอาศัยในหอพักที่อยู่บริเวณใกล้เคียงโรงเรียนโชคชัย ซึ่งอาศัยการเดินทางเท้าและรถจักรยานยนต์เป็นหลัก

ภาพที่ 16 การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษานนทบุรีและพื้นที่โดยรอบ

สภาพทางสังคม ลักษณะประชากรในพื้นที่ศึกษา แต่เดิมเป็นชุมชนริมคลองลาดพร้าวที่ก่อสร้างอาคารบ้านเรือนขนานกับแนวคลอง และได้มีการขยายตัวของพื้นที่โดยรอบ ซึ่งมีการจัดสรรที่ดินแบ่งเป็นบล็อก ๆ ทำให้มีประชาชนที่ย้ายเข้ามาอาศัยอยู่ในระยะแรก มีอาณาเขตของบ้านและที่ดินชัดเจน มีขนาดพื้นที่มาก เนื่องจากราคาที่ดินยังไม่สูงมาก จึงทำให้เกิดเป็นย่านชุมชนที่พักอาศัย โดยมีการค้าขายให้กับผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชน โดยอาศัยร้านค้าเป็นที่พักอาศัยหลังปิดร้านในเวลากลางคืน จากความเปลี่ยนแปลงจนถึงปัจจุบัน ได้มีสถานบันการศึกษาอยู่บริเวณใกล้เคียงทำให้ประชาชนต้องเปลี่ยนแปลงประเภทของกิจกรรมร้านค้าเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่เข้ามาใช้งานในพื้นที่ ซึ่งมีการให้เช่าพื้นที่อาคารบ้าน ตึกแถว ห้องแถวริมถนนสายหลักบริเวณรอบสถานศึกษา โดยมีเวลาเปิดปิดที่ชัดเจนตามเวลาของการเรียนการสอน ทำให้ผู้ประกอบการเกิดความสะดวกในการเปิดกิจการร้านค้าในเวลาเช้าได้โดยไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง และอีกประเภทคือผู้ที่มาพักอาศัยในหอพักใกล้โรงเรียนซึ่งเป็นประชากรที่มีอายุเฉลี่ย ประมาณ 17 - 59 ปี ส่วนมากจะเป็นวัยทำงาน ประชากรต่างถิ่นที่ย้ายมาอาศัยอยู่ชั่วคราวในเวลาเปิดภาคการศึกษา และกลับภูมิลำเนาช่วงเวลาปิดภาคการศึกษา

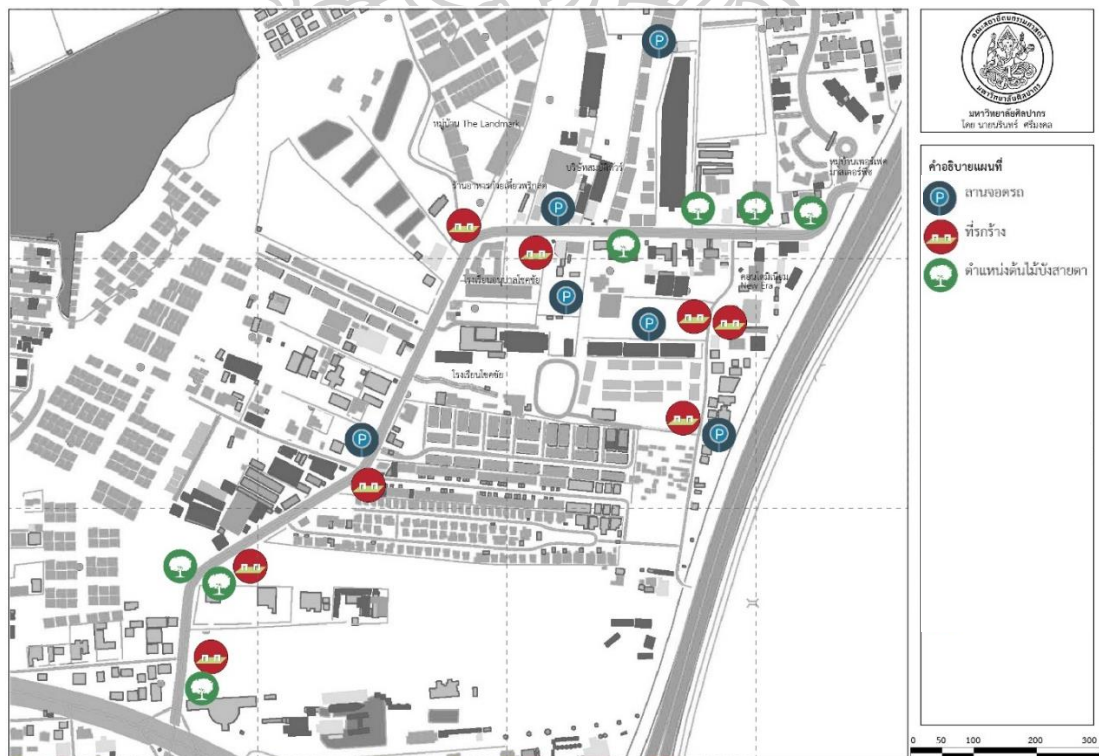
สภาพทางเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพของคนในพื้นที่ส่วนมากเป็นการประกอบอาชีพค้าขาย พนักงานรักษาความปลอดภัย และแม่บ้าน ประกอบกิจการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านค้าขายของเบ็ดเตล็ด ซึ่งให้บริการแก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนละแวกนี้ อีกทั้งมีร้านบริการอินเทอร์เน็ต ร้านสะดวกซื้อ เพื่อบริการนักเรียน นักศึกษา ผู้ที่อาศัยอยู่บริเวณหอพัก และผู้ที่เดินทางมายังโรงเรียนโชคชัยในเวลากลางวันซึ่งมีความหลากหลายในอาชีพและการบริการ แต่ในเวลากลางคืนจะเหลือเพียงร้านอาหารประเภทแผงลอย ร้านอินเทอร์เน็ต ที่ตั้งอยู่บริเวณใกล้ร้านสะดวกซื้อเท่านั้น

ผู้ที่เข้ามาใช้งานในบริเวณพื้นที่ย่านที่พักอาศัยถนนสุนทรสวัสดิ์ และซอยสุนทรสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ในเวลาช่วงเช้าและกลางวันจะมีความหนาแน่นสูง (ภาพที่ 17) โดยส่วนมากจะเป็นนักเรียนที่เดินทางเข้ามาเรียนหนังสือที่โรงเรียนโชคชัย โดยมีร้านค้า แผงลอยแม่ค้ามาขายของสองข้างทางถนน อาคารพาณิชย์กรมจะเปิดให้บริการอย่างคึกคักตลอดเส้นทาง แต่จะเบาบางลงในช่วงเย็น และจะเริ่มเงียบเหงาลงเวลาหัวค่ำ ร้านค้าบางร้านจะยังคงเปิดทำการค้าขายอาหารและเครื่องดื่ม แต่ไม่มากเท่าเวลากลางวัน เนื่องจากเป็นพื้นที่พักอาศัย และจะเริ่มเงียบเหงาหลังจากเวลา 21.00 นาฬิกา

ในพื้นที่ศึกษามีพื้นที่ว่าง และพื้นที่จอดรถของหอพักจำนวนมาก (ภาพที่ 18) เนื่องจากบริเวณนี้มีพื้นที่จอดรถไม่เพียงพอในการรองรับปริมาณรถยนต์ของผู้พักอาศัยในหอพัก อีกทั้งบางพื้นที่ว่างถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่กำลังก่อสร้างอาคารหอพักขึ้น จนเกิดเป็นพื้นที่เสี่ยงภัยที่เปิดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ โดยคนร้ายอาจอาศัยพื้นที่ก่อสร้างซึ่งเป็นเขตหวงห้ามในการหลบซ่อนเหยื่อที่ผ่านเข้ามาในพื้นที่ รวมถึงพื้นที่ว่างข้างเคียงของพื้นที่ก่อสร้างมีต้นไม้ใหญ่ขึ้นรกทึบ ทำให้เกิดมีผู้ฉวยโอกาสทำการขนขยะจากพื้นที่ก่อสร้างมาทิ้ง ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่อาจเปิดช่องโอกาสให้เกิดอาชญากรรมขึ้น

ภาพที่ 17 กิจกรรมที่เกิดขึ้นช่วงเวลากลางวัน - กลางคืน โรงเรียน ห้องชุด ร้านอาหาร และร้านสะดวกซื้อ

ภาพที่ 18 พื้นที่เสี่ยงภัย เช่น ลานจอดรถ ที่กรงร้าง ตำแหน่งต้นไม้บังสายตา ในพื้นที่ศึกษาดนสนุคนธสวัสดิ์

จากลักษณะสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษาพบว่า บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะขาดการควบคุมสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนย่านที่พักอาศัย โดยไม่มีไฟส่องสว่างในบางจุด จุดจอดรถโดยสารสาธารณะเป็นหลังคาแบบชั่วคราว และบริเวณหน้าปากซอยมีต้นไม้ใหญ่ปกคลุม จึงเป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนต่อการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ ซึ่งจากสถิติของสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าวพบว่าเกิดเหตุอาชญากรรมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของสิ่งปลูกสร้างจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น โดยขาดการวางแผนและควบคุมตั้งแต่แรกรวมถึงจำนวนห้องพักที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากอยู่ใกล้กับสถาบันการศึกษา ซึ่งเจ้าของที่ดินได้เปลี่ยนแปลงจากที่อยู่อาศัย ประเภทบ้านเป็นห้องพัก หรือที่ดินว่างเปล่าเดิมถูกก่อสร้างเป็นห้องพัก อาคารพาณิชย์กรรม ทาวน์เฮ้าส์ รวมถึงห้องชุด ทำให้มีประชากรแฝงเข้ามาในพื้นที่เพิ่มเป็นจำนวนมาก ถนนและเส้นทางสัญจรแต่เดิมมีขนาดที่เอื้ออำนวยเพื่อผู้ที่อยู่อาศัยในลักษณะที่พักอาศัยประเภทบ้าน เคหะสถาน แต่เนื่องจากการขยายตัวของพื้นที่ขาดการวางแผนล่วงหน้า จึงทำให้เกิดความแออัดของพื้นที่บริเวณปากทางเข้าถนนสุคนธสวัสดิ์ และซอยสุคนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 โดยเฉพาะการจราจรที่ติดขัดในช่วงโมงเร่งด่วนซึ่งมีผู้ใช้เส้นทางซอยรัชดา 36 เพื่อเป็นทางลัดจากถนนลาดพร้าววังหินมายังถนนสุคนธสวัสดิ์ แต่ในยามวิกาลกลับเงียบและมีสภาพถนนที่เปลี่ยวในบางซอย ทำให้เอื้อต่อการเกิดช่องโอกาสอาชญากรรมได้ง่าย โดยจากการศึกษาด้วยวิธีการลงสำรวจในพื้นที่ศึกษา พบว่า ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะยังมีสภาพชำรุดจากการขาดการดูแลรักษา มีไฟส่องสว่างเป็นบางช่วงทำให้ผู้เดินเท้าไม่ปลอดภัยในเวลากลางคืน มีต้นไม้ใหญ่ทำให้เกิดเป็นจุดมืดไม่มีคนเห็น ส่งผลให้ผู้ใช้พื้นที่ส่วนใหญ่เลือกใช้รถมอเตอร์ไซด์รับจ้างมากกว่าการเดินเท้า

4.3 ลักษณะของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะและซอยสุคนธสวัสดิ์

ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในการศึกษานี้ แบ่งเป็น 2 บริเวณ คือ ทางเท้าบนถนนสุคนธสวัสดิ์และทางเท้าภายในซอยสุคนธสวัสดิ์

4.3.1 รูปแบบทางเท้าบนถนนสุคนธสวัสดิ์

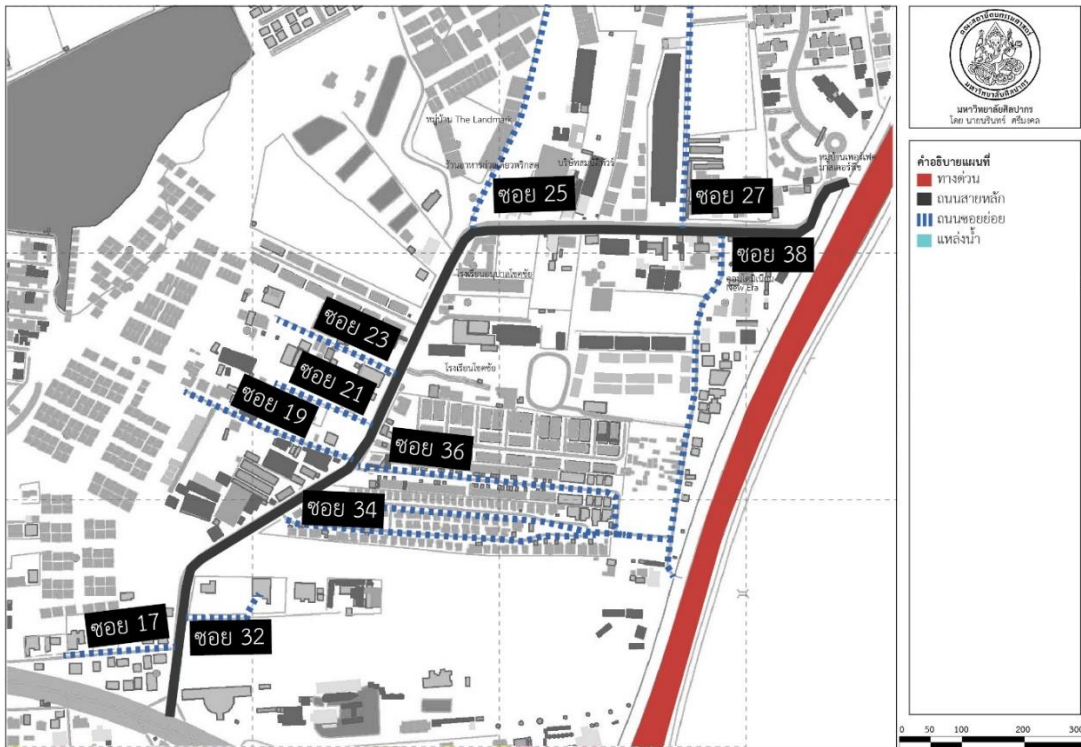
ถนนและเส้นทางสัญจรในพื้นที่ มีลักษณะคับแคบ ตัวอาคารตั้งอยู่ชิดกับทางเดินเท้า โดยบางช่วงแทบจะไม่มีทางสำหรับเดิน ประกอบกับเส้นทางจราจรค่อนข้างคดเคี้ยว เป็นโค้งมุมและมีซอกซอยเป็นระยะ ทำให้ถนนเพิ่มความแคบ สภาพทางเดินเท้าในพื้นที่ค่อนข้างคับแคบเนื่องจากมีสิ่งกีดขวางทางเดินเท้า รวมถึงการปลูกต้นไม้ และวางกระถางต้นไม้บริเวณด้านหน้าอาคารพาณิชย์กรรมแต่ละห้องเป็นระยะตลอดแนว 2 ข้างทางของถนน การตั้งร้านค้าแผงลอยริมทาง ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย บริเวณด้านหน้าร้านค้าประเภทตึกแถวชั้นเดียว ประกอบกับถนนในพื้นที่ศึกษายังถูกใช้เป็น

เส้นทางลัด เนื่องจากมีทางเข้าออกหลายเส้นทาง ในการหลีกเลี่ยงการจราจรที่ติดขัดบนถนนสายหลัก คือ ถนนสุขนครสวัสดิ์ในเวลาเร่งด่วน ถนนสุขนครสวัสดิ์มีขนาดความกว้าง 15 เมตร และมีคลองเสื่อใหญ่อยู่ใกล้ซอยสุขนครสวัสดิ์ 38 ขนาดความกว้าง 7 เมตร

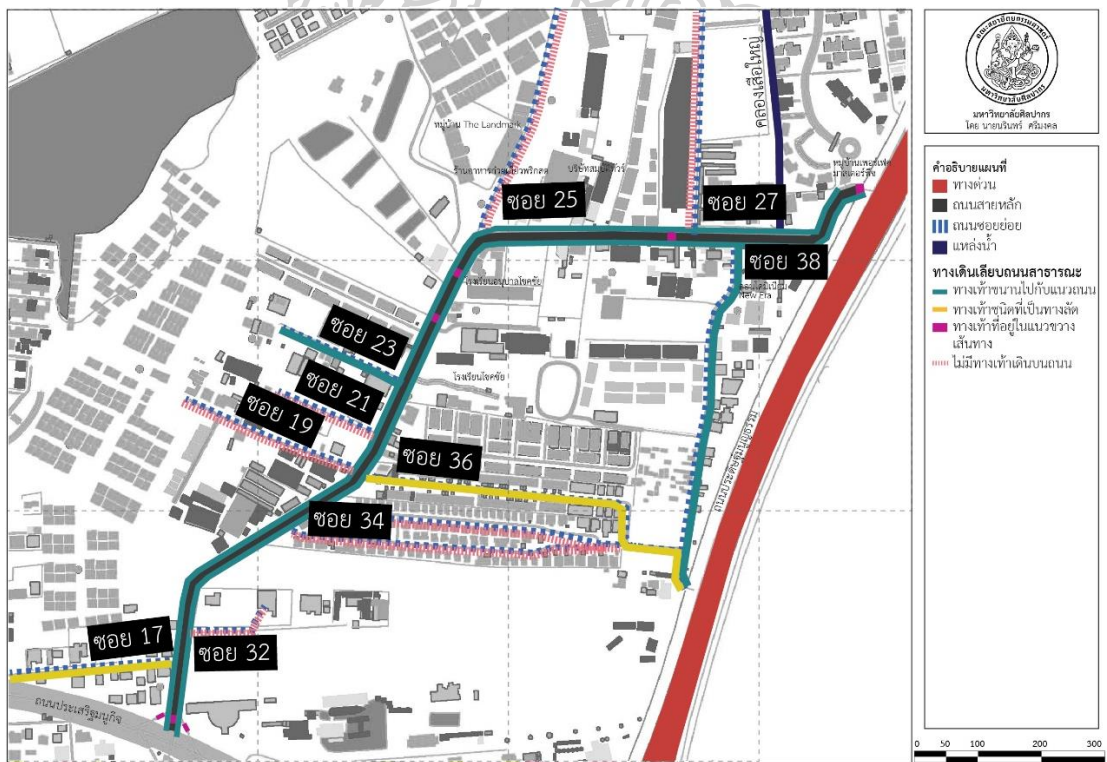
ลักษณะของรูปแบบอาคารในพื้นที่ศึกษา มีความหลากหลาย โดยมากเป็นอาคารประเภทที่พักอาศัย ไม่ว่าจะเป็นอาคาร ห้างแถวชั้นเดียว ตึกแถวชั้นเดียว ตึกแถวสองชั้นริมถนนบ้านพักอาศัย ทาวน์เฮ้าส์ หมู่บ้าน อาคารสำนักงาน คอนโดมิเนียม และหอพักที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในพื้นที่ ตลอดสองข้างทางริ้วบ้านสูงทึบสลับกับพื้นที่รกร้างที่ขาดการปรับปรุง และร้านค้าทั่วไป ทั้งที่มีการปรับปรุงตัวอาคารเดิมที่มีสภาพทรุดโทรม อาคารที่ไม่ได้ถูกใช้งานริมถนน อาคารโดยส่วนมากจะเป็นกลุ่มอาคารพาณิชย์ริมถนน ประกอบกับพื้นที่ว่างรกร้างเป็นระยะ อีกทั้งยังมีอาคารหอพักสำหรับบุคคลวัยทำงานตั้งเรียงราย ตลอดสองข้างทางโดยรวมสภาพอาคารภายนอกอยู่ในสภาพดี แต่จะมีพื้นที่ว่างรกร้างทึบบริเวณต้นถนนสุขนครสวัสดิ์ฝั่งตรงข้ามซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 17 ไม่มีไฟส่องสว่าง มีการติดตั้งป้ายโฆษณาที่ไม่เป็นระเบียบ ต้นไม้ใหญ่ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับสายไฟที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง ตัวหนอนปูทางเดินเท้าไม่ได้รับการดูแลจากหน่วยงานรัฐ ทางเท้าอยู่ในสภาพใช้งานไม่ได้ จึงส่งผลให้ไม่ค่อยมีคนเดินผ่าน เพราะไม่ได้รับความสะดวกสบาย ช่วงทางเดินเลียบบถนนสุขนครสวัสดิ์ฝั่งตรงข้ามซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 17 ส่วนในเวลากลางวันไม่มีความปลอดภัย ตั้งอยู่ในจุดเปลี่ยวใกล้สี่แยกไฟแดง มีคนใช้ทางเดินเท้าน้อย ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะหรือบาทวิถีส่วนใหญ่ในพื้นที่เป็นประเภททางเท้าขนานไปกับแนวถนน มีองค์ประกอบของทางเท้า เช่น ต้นไม้ ไฟส่องสว่าง แก้วอิฐนั่งพัก และป้ายบอกทางเป็นต้น ซึ่งมีตำแหน่งอยู่บนถนนสายหลักและทางเท้าชั่วคราวส่วนใหญ่เป็นอยู่ในซอยย่อยระดับเดียวกับถนน

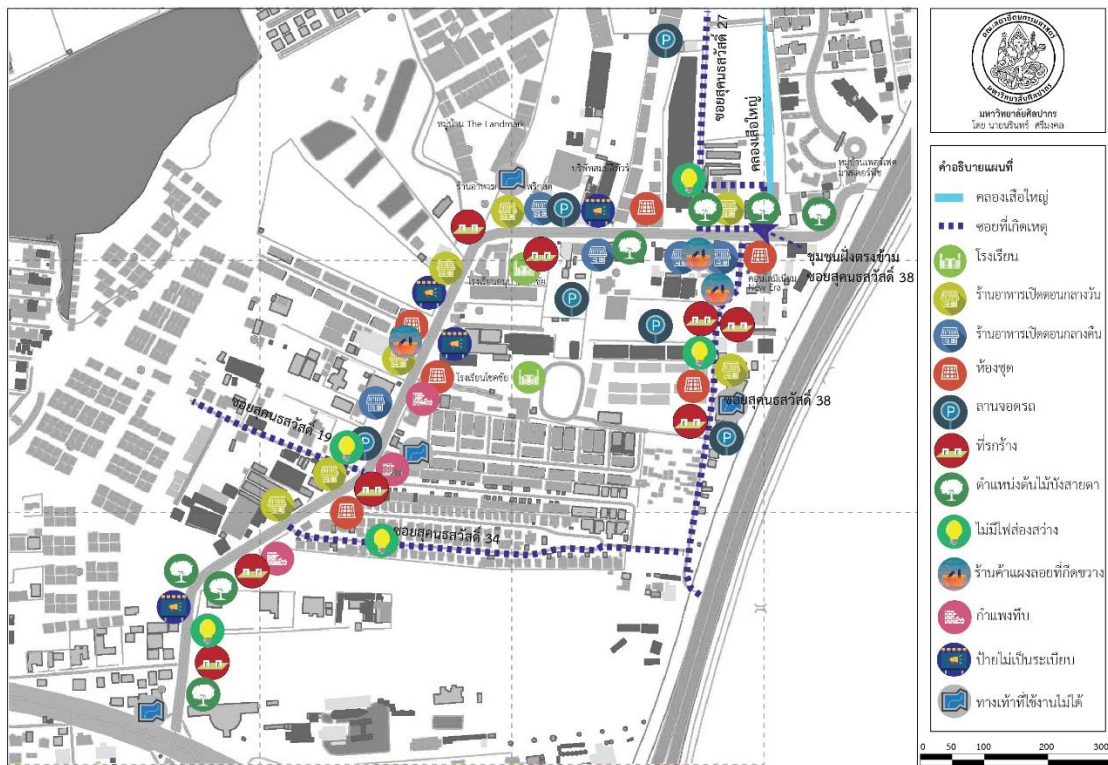
ภาพที่ 19 ทางเดินเลียบบถนนสุขนครสวัสดิ์ฝั่งตรงข้ามซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 17

ภาพที่ 20 ถนนเส้นหลักและซอยย่อยในพื้นที่ศึกษานนทบุรี

ภาพที่ 21 ลักษณะของรูปแบบของทางเดินเลียบบนสาธารณะบนถนนสุโขทัย

ภาพที่ 22 พื้นที่เอื้อโอกาสในการเกิดอาชญากรรมบนถนนสุขุมวิท

ลักษณะของทางเดินเลียบบนสาธารณะหน้าคอนโดมิเนียม สูง 8 ชั้น (คอนโด Low Rise) บนถนน สุขุมวิท ในพื้นที่ศึกษามี 2 โครงการที่ตั้งอยู่ริมถนนคือ The Unique Kaset-Nawamin (ติ ยูนิค เกษตร-นวมินทร์) ใกล้ซอยสุขุมวิทที่ 34 จำนวนห้องในโครงการ 54 ห้อง สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2559 (Think of Living, 2557) เป็นกำแพงสูงลักษณะที่บดบังทัศนียภาพของพื้นที่ภายใน คอนโดมิเนียมกับพื้นที่ทางเดินเท้าสาธารณะ และ Newera Condo นิเวระ เอ็มย์-รามอินทรา ใกล้ ซอยสุขุมวิทที่ 38 จำนวนห้องในโครงการ 178 ห้อง สร้างเสร็จในปี พ.ศ. 2562 (Think of Living, 2561) มีการออกแบบพื้นที่ภายในโครงการกับพื้นที่ทางเดินเท้าสาธารณะที่เชื่อมต่อกัน สร้างรั้วต้นไม้และมีไฟส่องสว่างให้กับทางเดินเท้า

ภาพที่ 23 กำแพงสูงทึบในบริเวณด้านหน้าคอนโด The Unique ใกล้ซอยสุขุมวิทที่ 34

ภาพที่ 24 พื้นที่ทางเดินเท้าสาธารณะเชื่อมต่อกับโครงการ บริเวณด้านหน้าคอนโด New Era ใกล้
ซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 38

รูปแบบของคอนโดมิเนียมของ Newera Condo นี้เวร่า เอกมัย-รามอินทรา ใกล้ซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 38 มีการออกแบบที่เป็นมิตรต่อคนเดินเท้าและผู้อยู่อาศัยภายในโครงการ สนับสนุนให้ลูกบ้านใช้รถโดยสารสาธารณะ มีพื้นที่จอดรถยนต์เพียง 30% ของจำนวนยูนิตในโครงการ ด้านหน้าคอนโดมิเนียมสร้างพื้นที่จอดรถมอเตอร์ไซค์วินเพื่อความสะดวกสบายของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ รั้วต้นไม้ของโครงการมีการติดตั้งไฟส่องสว่างทุกเสา เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่คนในชุมชนบริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 38 และมีชั้นบันไดกับพื้นที่สีเขียวเชื่อมต่อกับพื้นที่ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ สร้างสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นและร่มเงาแก่คนเดินเท้า

ภาพที่ 25 ทางเท้าถนนหลักและรูปแบบทางเท้าบนถนนสุขนครสวัสดิ์ (ถนนหลัก)

4.3.2 รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์มีหลากหลายแตกต่างกันไปตามความกว้างของแต่ละซอย โดยถนนภายในซอยมีขนาดความกว้างประมาณ 6.5 เมตร ส่วนใหญ่ไม่มีทางเดินเลียบบนถนนสาธารณะ คือ ซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 รายละเอียดมีดังนี้

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 17 คือ ทางเท้าขนานไปกับแนวถนนมีเพียงฝั่งเดียว และอีกฝั่งหนึ่งไม่มีทางเท้าเดินบนถนน รถยนต์สัญจรเป็นจำนวนมากในช่วงเวลาเร่งด่วน บางช่วงมีหญ้าขึ้นข้างทาง

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 19 คือ ไม่มีทางเท้าเดินบนถนน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคลและไม่มีกรเว้นพื้นที่ว่างเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นเพียงท่อระบายริมทางที่ไม่สามารถเดินได้อย่างสะดวกสบาย บางช่วงมีหญ้าขึ้นข้างทาง

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 21 คือ ไม่มีทางเท้าเดินบนถนน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคลและไม่มีกรเว้นพื้นที่ว่างเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นเพียงท่อระบายริมทางที่ไม่สามารถเดินได้อย่างสะดวกสบาย บางช่วงมีหญ้าขึ้นข้างทาง

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 23 คือ ไม่มีทางเท้าเดินบนถนน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคลและไม่มีกรเว้นพื้นที่ว่างเพื่อสาธารณประโยชน์ เป็นเพียงท่อระบายริมทางที่ไม่สามารถเดินได้อย่างสะดวกสบาย บางช่วงมีกระถางต้นไม้ปลูกด้านหน้าพื้นที่ส่วนบุคคลเพื่อทำเป็นกำแพงต้นไม้

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 25 คือ ไม่มีทางเท้าเดินบนถนน ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคลและไม่มีกรเว้นพื้นที่ว่างเพื่อสาธารณประโยชน์

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 27 คือ ไม่มีทางเท้า โดยมีลักษณะของพื้นที่ด้านหน้าพื้นที่ส่วนบุคคลกว้างประมาณ 1 เมตร อยู่ในระดับเดียวกับถนน ทำให้คนเดินเท้าสามารถเดินหลบรถยนต์หรือมอเตอร์ไซค์ได้ ด้านหน้าซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 27 มีสำนักงานใหญ่ บริษัท ชินเน็ค (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ทำให้พนักงานที่ขับขี่มอเตอร์ไซค์นำยานพาหนะมาจอดริมกำแพงรั้วบริษัท ส่งผลให้ทางเดินรถสาธารณะแคบลงไป และบางช่วงไม่มีทางเท้าเดินบนถนนเนื่องจากผู้อยู่อาศัยสร้างกำแพงชิดขอบที่ดิน

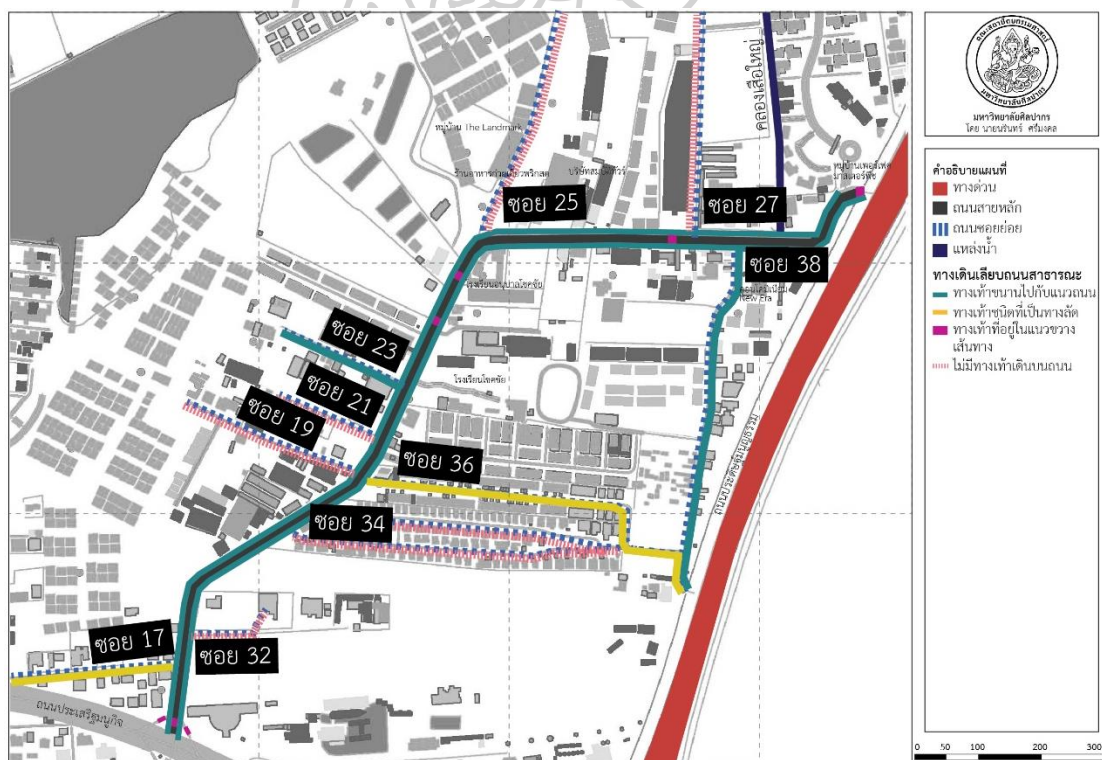
รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 32 คือ ไม่มีทางเท้า ซึ่งด้านหน้าพื้นที่ส่วนบุคคลมีการปลูกต้นไม้ริมทางเพื่อเพิ่มร่มเงาแก่พื้นที่ และอีกฝั่งหนึ่งของถนนในซอยไม่มีทางเท้าเดินบนถนน เนื่องจากเป็นพื้นที่รกร้างที่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์ล้อมรั้วลวดหนาม และติดตั้งป้ายโฆษณาชั่วคราว

จำนวนมากริมถนนสุขุม รัชสวัสดิ์ ประกอบกับมีห้วยชันสูงข้างทาง ทางเปลี่ยว ทำให้พื้นที่ไม่มีความปลอดภัยแก่คนเดินเท้า

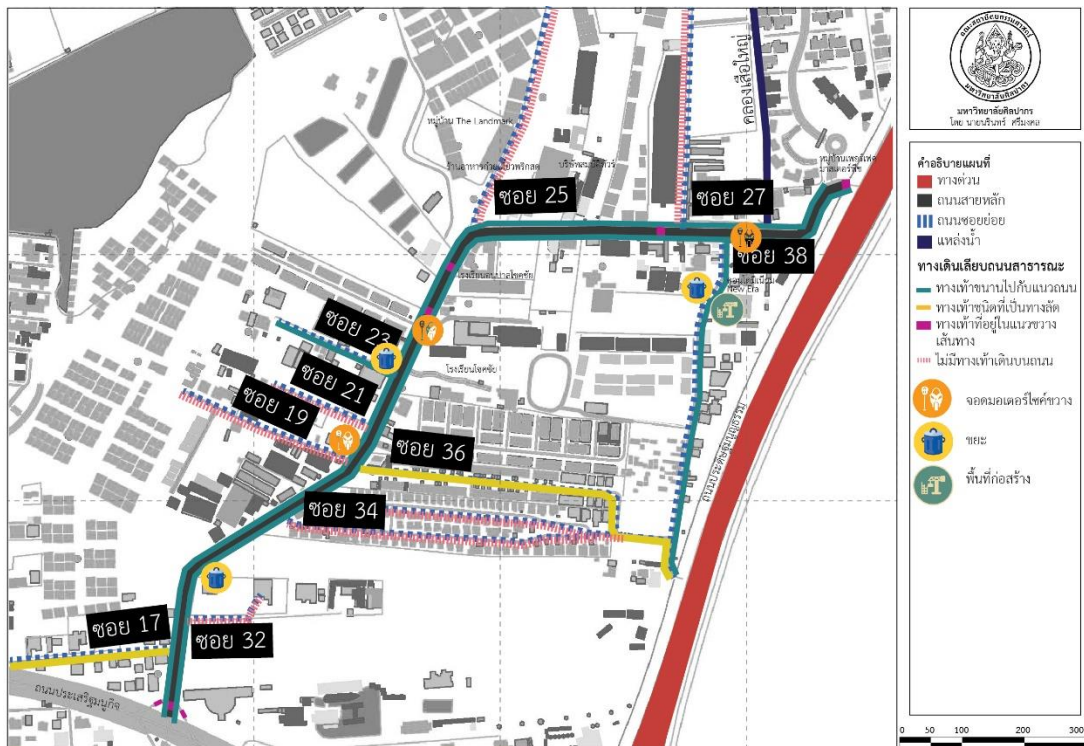
รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขุมรัชสวัสดิ์ที่ 34 คือ ไม่มีทางเท้า ถนนส่วนบุคคล เป็นซอยของหมู่บ้านชมชื่นลาดพร้าว ลักษณะของที่พักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยว 2 ชั้น ในซอยมีไฟส่องสว่างตลอดทาง ตูยามด้านหน้าปากซอย และมีต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาด้านหน้าปากซอย

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขุมรัชสวัสดิ์ที่ 36 คือ ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน เป็นซอยของหมู่บ้านทาว์นเฮาส์ 2 ชั้น มีทางเท้าตลอดถนนในซอยมีไฟส่องสว่างตลอดทาง ตูยามด้านหน้าปากซอย และมีต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงาด้านหน้าปากซอย

รูปแบบทางเท้าภายในซอยสุขุมรัชสวัสดิ์ที่ 38 คือ ทางเท้าขนานไปกับแนวถนนในบริเวณด้านหน้าอาคารสำนักงานที่สร้างใหม่ ทางเท้าริมรั้วของ Newera Condo นิเวระ เอกมัย-รามอินทรา มีการทิ้งขยะริมทาง และไม่มีทางเท้าเดินบนถนนในบริเวณชุมชน พื้นที่ส่วนบุคคลไม่เว้นพื้นที่ทางเดินสาธารณะ ทำให้คนเดินเท้าไม่สะดวกสบาย ไม่มีไฟส่องสว่าง และไม่มีความปลอดภัยจากรถยนต์หรือรถมอเตอร์ไซด์

ภาพที่ 26 ลักษณะของทางเลือกบนสาธารณะในซอยสุขุมรัชสวัสดิ์

ภาพที่ 27 ลักษณะที่เอื้อโอกาสให้เกิดเหตุอาชญากรรมบนถนนสุขุมวิท

ภาพที่ 28 ลักษณะของทางเลียบบถนนสาธารณะจากการสำรวจในซอยสุขุมวิท

ซอย 17

ซอย 19

ภาพที่ 29 ทางเท้าในซอยสุขนครสวัสดิ์ 17 และ 19

ซอย 21

ซอย 23

ซอย 25

ภาพที่ 30 ทางเท้าในซอยสุขนครสวัสดิ์ 21 23 และ 25

ชอย 27

ชอย 32

ชอย 34

ชอย 38

ภาพที่ 31 ถนนในชอยสุคนธสวัสดิ์ 27 32 34 และ 38

4.4 สรุป

พื้นที่ศึกษาย่านที่พักอาศัยถนนสุคนธสวัสดิ์ และชอยสุคนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ตั้งอยู่ในเขตลาดพร้าว แขวงลาดพร้าว พื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว มีจำนวนประชากรนับตามหลังคาเรือนในพื้นที่ศึกษาจำนวน 1,341 หลังคาเรือน อาณาเขตเริ่มจากทิศตะวันตกของถนนสุคนธสวัสดิ์ และชอยสุคนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 จรดทางทิศตะวันออกโดยมีถนนประดิษฐ์มนูธรรมเป็นขอบเขตของพื้นที่ศึกษา มีป้อมน้ำมันบางจากสาขาถนนประดิษฐ์มนูธรรม ทางทิศใต้ติดถนนประเสริฐมนูกิจ และทิศตะวันตกติดกับพื้นที่อยู่อาศัยหมู่บ้านขนาดใหญ่ ปากทางเข้าถนนสุคนธสวัสดิ์ และชอยสุคนธสวัสดิ์ที่ 17 เป็นทางลัดจากถนนประเสริฐมนูกิจสำหรับคนขับรถยนต์ที่ไม่ต้องการติดสี่แยกไฟแดงบริเวณปากชอยถนนสุคนธสวัสดิ์

โดยมีเส้นทางสัญจรคือ ทางรถยนต์ และทางเท้า มีลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารส่วนใหญ่เป็นที่พักอาศัย ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่ของพื้นที่ คือ การค้าและการบริการเพื่อประชากรในพื้นที่ศึกษา และประชากรผู้ที่เข้ามายังสถานศึกษา คือ โรงเรียนโชคชัย โรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว ประเภทของสิ่งก่อสร้างในพื้นที่ประกอบด้วย บ้าน ตึกแถว ห้องแถว หอพัก และคอนโดมิเนียม โดยมีถนนและซอยต่าง ๆ เป็นเส้นทางสัญจรหลักในพื้นที่ ซึ่งมีขนาดคับแคบ มีพื้นที่รกรกทับสลับกับสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ จากการศึกษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ศึกษา ทำให้เกิดความเข้าใจถึงองค์ประกอบและบริบทของพื้นที่ศึกษา เช่น ที่ตั้ง และอาณาเขตของพื้นที่ศึกษา โดยพื้นที่ถนนสุขนครสวัสดิ์มีองค์ประกอบของทางเดินเลียบบนสาธารณะ คือ ด้านหน้าอาคารตึกแถว รั้ว ป้อมยามทางเข้าโรงเรียน เสาไฟฟ้าส่องสว่าง โดยเป็นองค์ประกอบทางเท้าที่ส่งเสริมความปลอดภัยให้กับพื้นที่การศึกษา ลักษณะของสภาพแวดล้อมปัจจุบันของพื้นที่ ลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนย่านนี้ ทำให้เข้าใจบริบทของพื้นที่ศึกษาเป็นอย่างดี จะช่วยในการศึกษาการลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อไป

บทที่ 5

การดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ผล

การศึกษาองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบนนสนุคนธสวัสดิ์ มีกระบวนการศึกษาและผลการศึกษา ดังนี้

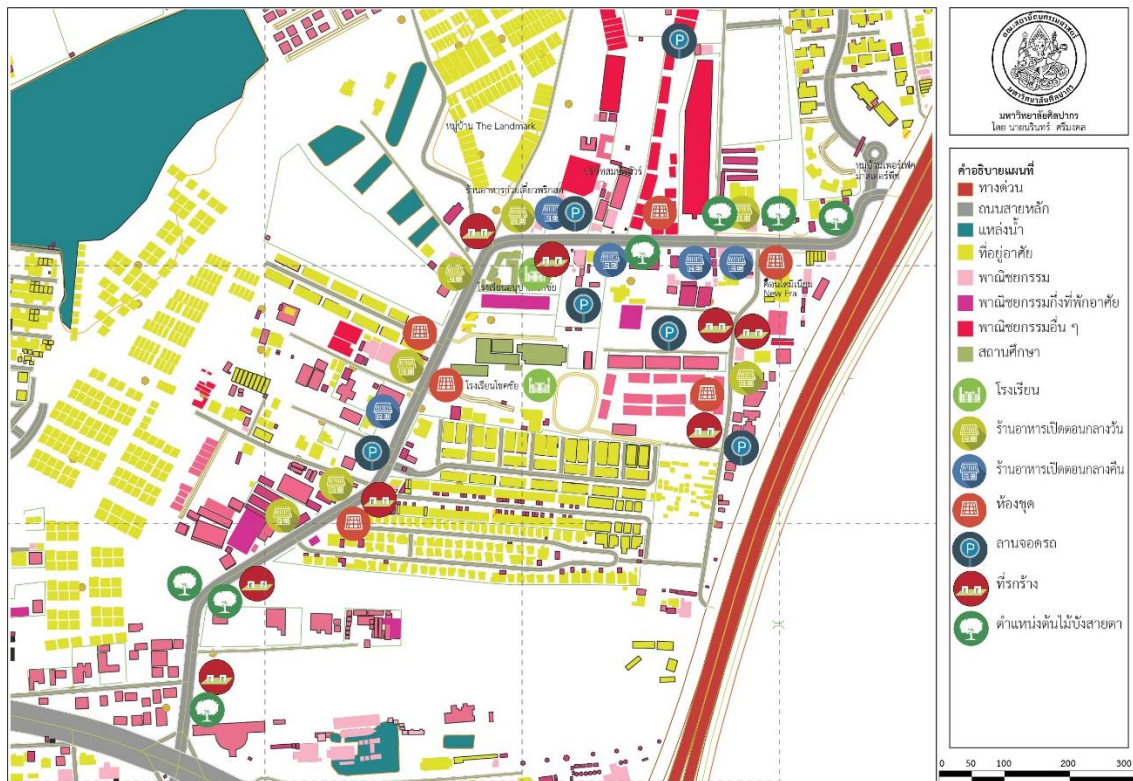
5.1 การดำเนินการศึกษา

มีขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. การสำรวจพื้นที่ศึกษาจากแบบสำรวจ (แผนที่สำรวจ)
2. การศึกษานำร่อง ด้วยการสัมภาษณ์บุคคลจำนวน 13 คน ประกอบการสำรวจพื้นที่
3. การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

5.2 ผลการสำรวจพื้นที่ศึกษา

จากบทที่ 4 พบว่า ลักษณะทางกายภาพของทางเดินเลียบนนสนุคนธสวัสดิ์เป็นทางเท้าขนานไปกับแนวถนนสนุคนธสวัสดิ์ โดยไม่มีไฟส่องสว่างทั่วถึงทุกซอก มีจุดจอตลอดโดยสาธารณะเป็นหลังคาแบบชั่วคราว และบริเวณหน้าปากซอยมีต้นไม้ใหญ่ปกคลุม บริเวณในซอยย่อยหลายแห่งไม่มีทางเท้า ประกอบกับบริเวณถนนสนุคนธสวัสดิ์มีต้นหญ้าขึ้นรกทำให้คนเดินเท้าไม่สามารถเดินได้อย่างปลอดภัย บางบริเวณเป็นที่รกร้างและมีที่จอดรถซึ่งในเวลากลางคืนเป็นจุดเปลี่ยว

ภาพที่ 32 ผลการสำรวจพื้นที่ศึกษานถนนสุนทรสวัสดิ์

5.3 ผลการศึกษานำร่อง

ผลการศึกษาเบื้องต้นจากการเดินสำรวจและสัมภาษณ์บุคคลเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 ซึ่งตรงกับวันทำงาน เช่น คนกวาดถนน พนักงานรักษาความปลอดภัย พนักงานร้านสะดวกซื้อ แม่บ้าน แม่ค้าร้านขายของ โชห่วย บนถนนสุนทรสวัสดิ์ และซอยสุนทรสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 สรุปพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุและเคยเกิดเหตุอาชญากรรม โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ 1) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ 2) ลักษณะการเกิดเหตุอาชญากรรม ดังนี้

การสำรวจพื้นที่ศึกษาย่านที่พักอาศัยถนนสุนทรสวัสดิ์ และซอยสุนทรสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 โดยการสอบถาม พูดคุย และสัมภาษณ์นำร่องผู้ที่อยู่อาศัยและทำงานในบริเวณซอยสุนทรสวัสดิ์ ซึ่งได้ข้อมูลลักษณะเหตุการณ์อาชญากรรมที่ประสบเองหรือได้รับรู้/ได้ยินมา สถานที่เกิดเหตุ จำนวนของความถี่ที่เกิดขึ้น ระยะเวลาที่เกิดเหตุ ซึ่งเป็นข้อมูลด้านกายภาพมีรายละเอียดดังที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การศึกษานำร่องโดยการสัมภาษณ์ผู้อยู่อาศัยและทำงานในซอยสุคนธสวัสดิ์ (Pilot Project)

ลำดับ	ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์				ลักษณะ เหตุการณ์ อาชญากรรม ที่ประสบเอง หรือได้รับรู้/ ได้ยินมา	สถานที่เกิด เหตุ	จำนวน ความถี่	ช่วงเวลา ที่เกิดเหตุ	ตำแหน่งที่ สัมภาษณ์	หมายเหตุ
	ชื่อ	เพศ	อายุ	อาชีพ						
1	พลึก	ชาย	37		มอเตอร์ไซด์ กระชาก กระเป๋า	สุคนธ สวัสดิ์ 19	1 ครั้ง	18.00 น.	สุคนธ สวัสดิ์ 23	
2	ศักดิ์	ชาย	42	พนักงาน รักษา ความ ปลอดภัย	แย่งชิง โทรศัพท์	สุคนธ สวัสดิ์ 27	1 ครั้ง		สุคนธ สวัสดิ์ 23	
3	ระ	ชาย	52	พนักงาน รักษา ความ ปลอดภัย	แย่งชิง โทรศัพท์	สุคนธ สวัสดิ์ 27			สุคนธ สวัสดิ์ 38	ปัจจุบันไม่ ค่อยมี เนื่องจากมี ไฟส่อง สว่างและ มีพนักงาน รักษา ความ ปลอดภัย มากขึ้น
4	เจียบ	หญิง	42		แย่งชิง โทรศัพท์	สุคนธ สวัสดิ์ 27			สุคนธ สวัสดิ์ 38	
5	นิว	หญิง	22	พนักงาน ร้าน สะดวกซื้อ 7-11	แย่งชิง โทรศัพท์	สุคนธ สวัสดิ์ 27			สุคนธ สวัสดิ์ 27	

ข้อมูลการสัมภาษณ์ : เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2562 (นรินทร์ ศรีมงคล, 2562) ดูตำแหน่งเกิดเหตุในภาพที่ 33

ตารางที่ 1 การศึกษานำร่องโดยการสัมภาษณ์ผู้อยู่อาศัยและทำงานในซอยสุขนครสวีสต์ (Pilot Project) (ต่อ)

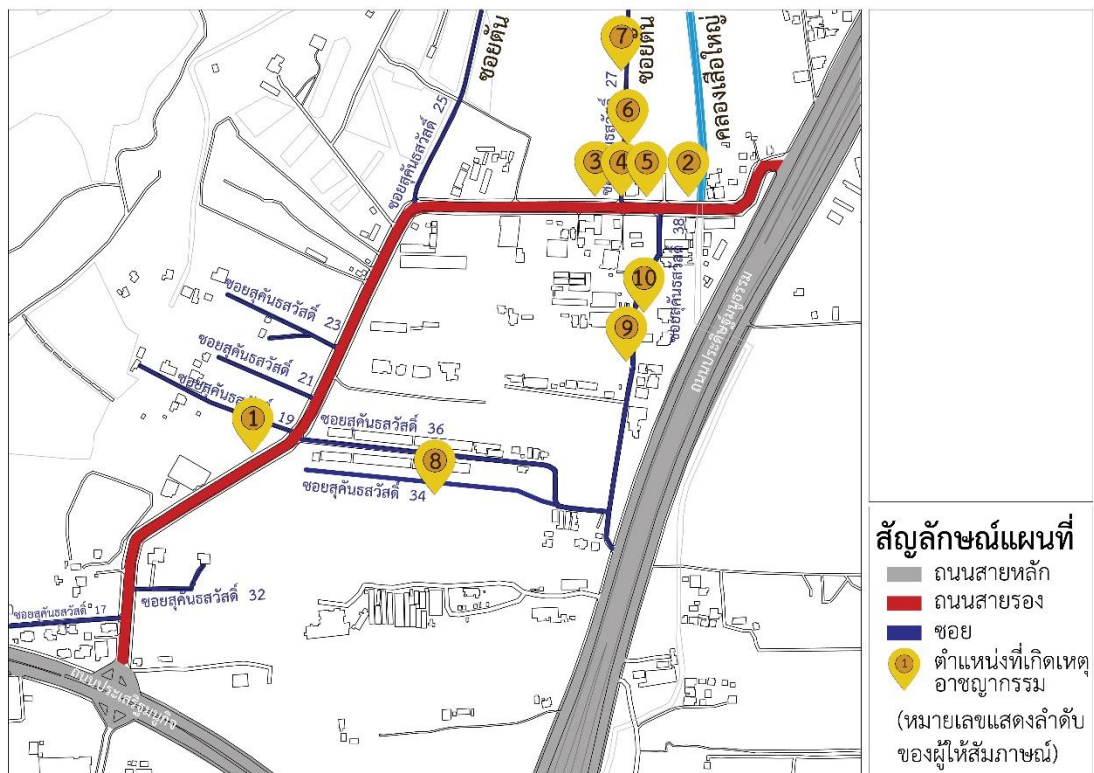
ลำดับ	ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์				ลักษณะ เหตุการณ์ อาชญากรรม ที่ประสบเอง หรือได้รับรู้/ ได้ยินมา	สถานที่เกิด เหตุ	จำนวน ความถี่	ช่วงเวลา ที่เกิดเหตุ	ตำแหน่งที่ สัมภาษณ์	หมายเหตุ
	ชื่อ	เพศ	อายุ	อาชีพ						
6	ดิวิ	ชาย	11	นักเรียน	แย่งชิง โทรศัพท์	สุขนคร สวีสต์ 27			สุขนคร สวีสต์ 32	
7	ภา	หญิง	55		ฉกชิง วังราว โทรศัพท์	สุขนคร สวีสต์ 27	1 ครั้ง		สุขนคร สวีสต์ 36	ปัจจุบันไม่มีไฟส่องสว่างริมถนน เริ่มมีร้านค้าจำนวนมากขึ้น
8	บาส	ชาย	40	พนักงาน รักษา ความ ปลอดภัย	มอเตอร์ไซด์ กระชาก กระเป๋า เกิด อุบัติเหตุทาง รถ มอเตอร์ไซด์ บ่อย	สุขนคร สวีสต์ 34	1 ครั้ง		สุขนคร สวีสต์ 34	
9	ภา	หญิง	55		ฉกชิง วังราว โทรศัพท์	สุขนคร สวีสต์ 38	1 ครั้ง		สุขนคร สวีสต์ 21	
10	กำไร	หญิง	50		กระชาก กระเป๋า	สุขนคร สวีสต์ 38	1 ครั้ง		สุขนคร สวีสต์ 25	
11	แอม	หญิง	28		ไม่ค่อยมี				สุขนคร สวีสต์ 25	

ข้อมูลการสัมภาษณ์ : เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2562 (นรินทร์ ศรีมงคล, 2562) ตำแหน่งเกิดเหตุในภาพที่ 33

ตารางที่ 1 การศึกษานำร่องโดยการสัมภาษณ์ผู้อยู่อาศัยและทำงานในซอยสุขนครสวีสต์ (Pilot Project) (ต่อ)

ลำดับ	ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์				ลักษณะเหตุการณ์ที่ประสบเองหรือได้รับรู้/ได้ยินมา	สถานที่เกิดเหตุ	จำนวนความถี่	ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ	ตำแหน่งที่สัมภาษณ์	หมายเหตุ
	ชื่อ	เพศ	อายุ	อาชีพ						
11	แอม	หญิง	28		ไม่ค่อยมี				สุขนครสวีสต์ 25	
12	ยี	ชาย	20		ไม่ค่อยมี				สุขนครสวีสต์ 17	
13	สมาน	ชาย	50	พนักงานรักษาความปลอดภัย	ไม่ค่อยมี				สุขนครสวีสต์ 19	

ข้อมูลการสัมภาษณ์ : เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2562 (วันจันทร์ ศรีมงคล, 2562) ดูตำแหน่งเกิดเหตุในภาพที่ 33

ภาพที่ 33 ตำแหน่งจุดเกิดเหตุอาชญากรรมบนทางเลียบบนถนนสาธารณะ ตามลำดับการให้สัมภาษณ์

จากการสัมภาษณ์นำร่องให้ข้อมูลสรุปพื้นที่เกิดเหตุอาชญากรรมรวม 5 บริเวณ ประกอบด้วย

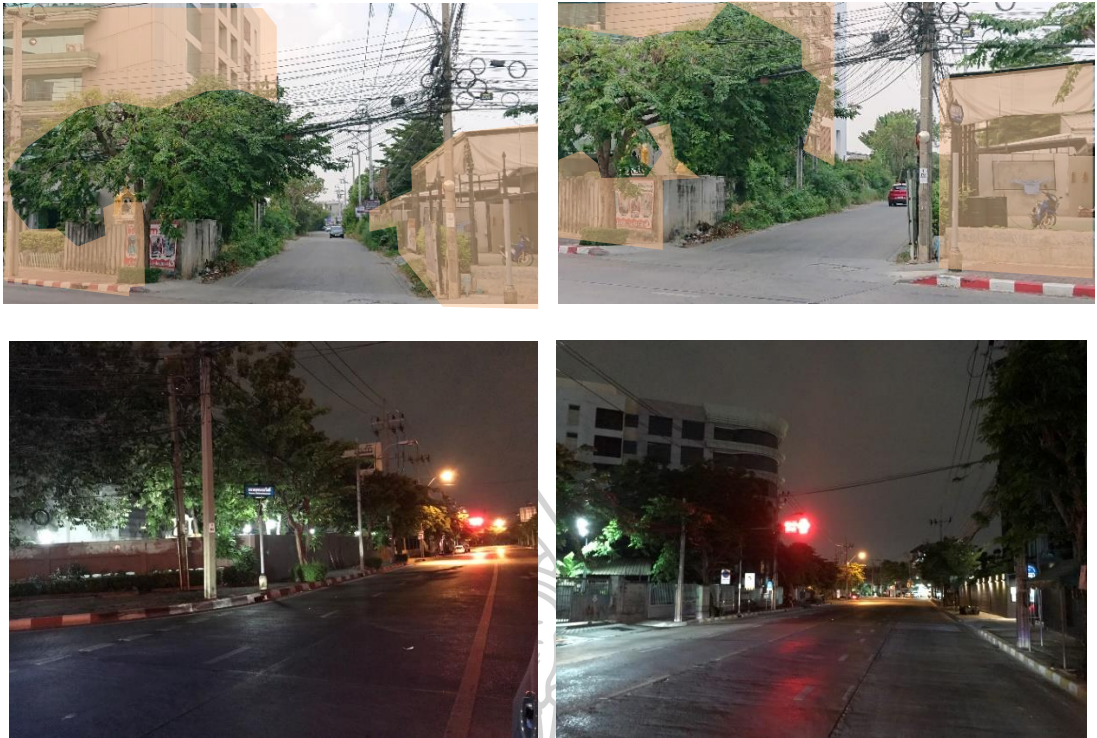
1. หน้าซอยสุขนครสวัสดิ์ 19 ลักษณะเป็นย่านที่พักอาศัย โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพไม่มีทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ หญ้าข้างทางขึ้นสูง ไม่มีไฟส่องสว่าง ถนนมีต้นไม้บดบังสายตา และประเภทของเหตุอาชญากรรม คือ กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เช่น ชิงทรัพย์กระเป๋า/โทรศัพท์มือถือ

2. หน้าซอยสุขนครสวัสดิ์ 27 ลักษณะเป็นย่านธุรกิจ โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพไม่มีทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ รถมอเตอร์ไซด์จอดข้างทางทำให้รถยนต์สัญจรลำบาก มีไฟส่องสว่าง ถนนมีต้นไม้บดบังสายตา และประเภทของเหตุอาชญากรรม คือ กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เช่น ฆ่าปาดคอ

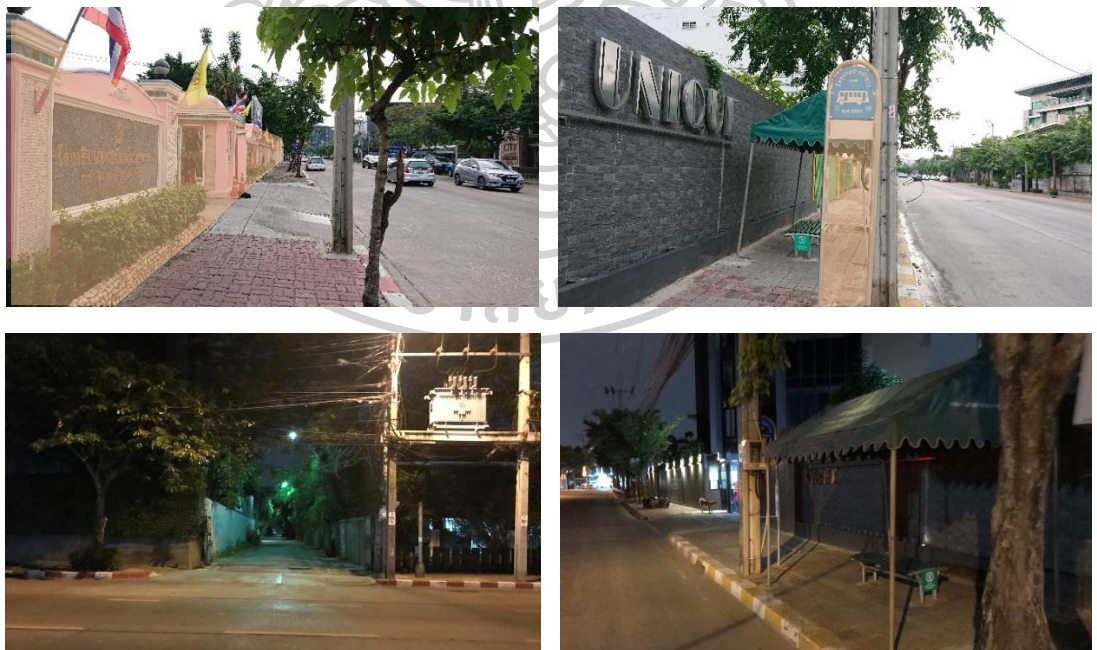
3. กลางซอยสุขนครสวัสดิ์ 34 ลักษณะเป็นย่านที่พักอาศัย ลักษณะบ้านทาวน์เฮ้าส์ 2 ชั้น โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ พื้นทางเท้ามีความสะดวกสบาย มีป้ายรถโดยสารสาธารณะ มีไฟส่องสว่าง พุ่มไม้สิ่งกีดขวางบดบังสายตา และประเภทของเหตุอาชญากรรม คือ กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เช่น ชิงทรัพย์กระเป๋า/โทรศัพท์มือถือ

4. กลางซอยสุขนครสวัสดิ์ 38 ลักษณะเป็นย่านที่พักอาศัย โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพไม่มีทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ แต่มีบางช่วงด้านหน้าอาคารสำนักงานสร้างใหม่มีทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ไม่มีไฟส่องสว่าง ถนนมีต้นไม้บดบังสายตา และประเภทของเหตุอาชญากรรม คือ กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เช่น ชิงทรัพย์กระเป๋า/โทรศัพท์มือถือ

5. ฝั่งตรงข้ามซอยสุขนครสวัสดิ์ 38 ใกล้คลองเสื่อใหญ่ บริเวณหมายเลข 2 ลักษณะเป็นย่านที่พักอาศัยและชุมชนแออัด โดยสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีคลองข้างชุมชน ไม่มีความสะอาด ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ มีทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ มีระบบไฟส่องสว่างหน้าปากซอย ถนนมีต้นไม้บดบังสายตา พุ่มไม้สิ่งกีดขวางบดบังสายตา และประเภทของเหตุอาชญากรรม คือ กลุ่มคดีที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คดีโจรกรรมรถจักรยานยนต์ คดีโจรกรรมรถยนต์ คดีข่มขืน และคดีฆ่าข่มขืน คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดีข่มขู่ทรัพย์สิน

ภาพที่ 34 หน้าซอยสุขนครสวัสดิ์ 19 มีอาคารพักอาศัย ร้านอาหารที่เปิดโล่งเพื่อให้เชื่อมพื้นที่กิจกรรม จากพื้นที่ส่วนตัวสู่พื้นที่สาธารณะ ในเวลากลางวันและกลางคืน

ภาพที่ 35 หน้าซอยสุขนครสวัสดิ์ 23 มีกำแพงโรงเรียนแสดงถึงรูปแบบการใช้งานและมีป้ายรอรถโดยสารสาธารณะซึ่งประกอบด้วยจุดนั่งรอรถโดยสารสาธารณะแบบชั่วคราว ในเวลากลางวันและกลางคืน

ภาพที่ 36 หน้าซอยสุขนครสวัสดิ์ 27 เป็นอาคารสำนักงานขนาดใหญ่ ในเวลากลางวันและกลางคืน

ภาพที่ 37 หน้าซอยสุขนครสวัสดิ์ 38 ด้านหน้าอาคารมีทางเท้าสาธารณะที่มีความสมบูรณ์ซึ่งวัสดุแตกต่างจากทางเท้าของหน่วยงานภาครัฐ ในเวลากลางวันและกลางคืน

ภาพที่ 38 การสัมภาษณ์บุคคลบริเวณฝั่งตรงข้ามซอยสุขนครสวัสดิ์ 38 มีร้านอาหารซึ่งเข้าถึงได้ง่าย และสร้างความปลอดภัยแก่คนเดินเท้า ในเวลากลางวันและกลางคืน

จากภาพการแสดงกราฟฟิคสีส้มอ่อนประกอบรูปภาพผลการสำรวจพื้นที่ศึกษาในภาพที่ 34-38 เป็นการเน้นพื้นที่อาคารริมถนนสุขนครสวัสดิ์ ด้านหน้าอาคารตึกแถว รั้ว ป้อมยามทางเข้าโรงเรียน เสาไฟฟ้าส่องสว่าง โดยเป็นองค์ประกอบทางเท้าที่ส่งเสริมความปลอดภัยให้กับพื้นที่ถนนสุขนครสวัสดิ์และภายในซอยสุขนครสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ซึ่งลักษณะของสภาพแวดล้อมในปัจจุบันของพื้นที่ ประกอบด้วยลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนย่านนี้ มีปัจจัยทางกายภาพที่เอื้อโอกาสการเกิดอาชญากรรม

ภาพที่ 39 ลักษณะทางกายภาพของจุดเกิดเหตุ 5 แห่ง

5.4 ผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

จากผลการศึกษาสำรวจ จึงได้พัฒนาแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 40 คน สรุปผล ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นการคัดเลือกมาจากบุคคลที่อาศัยหรือทำงานอยู่ในพื้นที่ศึกษาโดยให้รายละเอียดข้อมูลต่าง ๆ ตามแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ประกอบการวิจัย ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน บริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ที่อยู่อาศัย ลักษณะบริเวณที่พักอาศัย ประเภทของที่พักอาศัย การถือครองกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย ระยะเวลาที่ที่พักอาศัย การรู้จักเพื่อนบ้านในเขตชุมชนที่พักอาศัย โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ ดังนี้

1. จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่แจกทั้งหมดมีจำนวน 40 ชุด ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2562 ถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2562 ตามวิธีการเลือกตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 2 วัน และได้รับการตอบกลับของแบบสัมภาษณ์รวมทั้งสิ้น

จำนวน 40 ชุด จากตารางที่ 2 มีแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับคืนรวมทั้งหมด 40 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง แยกเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.5 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 40.0 และอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 7.5

2. อายุ

ข้อมูลอายุของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ แสดงในตารางที่ 2 พบว่า มีผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด ในช่วงอายุ 17-59 ปี โดยช่วงอายุ 31 - 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.5 และช่วงอายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 17.5 ตามลำดับ

3. อาชีพ

ข้อมูลเรื่องอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทำงาน พนักงานรักษาความปลอดภัยจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมา คือ พนักงานบริษัท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 พ่อค้า แม่ค้า และพนักงานร้านสะดวกซื้อ คิดเป็นร้อยละ 15.0 ส่วนอาชีพที่พบน้อยที่สุด คือ แม่บ้านหรือไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 2.5 ตามลำดับ

4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ข้อมูลเรื่องรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมา คือ รายได้ 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 รายได้น้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ส่วนที่พบน้อยที่สุดคือ รายได้ มากกว่า 30,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ

5. บริเวณชอยที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่

ข้อมูลเรื่องบริเวณชอยที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 2 พบว่า อยู่บริเวณชอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 38 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 รองลงมา คือ อยู่บริเวณชอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 27 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนที่พบน้อยที่สุด คือ อยู่บริเวณชอยสุขนครสวัสดิ์ที่ 23 และ 36 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ตามลำดับ

6. ลักษณะบริเวณที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่

ข้อมูลเรื่องลักษณะบริเวณที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 2 พบว่า อยู่ในย่านที่พักอาศัย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมา คือ อยู่ในย่านธุรกิจ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 ส่วนที่พบน้อยที่สุด คือ อยู่ในย่านชุมชนแออัด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ

7. ประเภทที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่

ข้อมูลเรื่องประเภทที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 2 พบว่า อยู่ในหอพัก จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมา คือ ทาวน์เฮ้าส์ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ

20.0 ตึกแถว (อาคารสร้างด้วยคอนกรีต)จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ส่วนที่พบน้อยที่สุด คือ ห้องแถว (อาคารสร้างด้วยไม้) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ

8. การถือครองกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยหรือทำงานอยู่

ข้อมูลเรื่องการถือครองกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 2 พบว่า เป็นผู้เช่า จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมา คือ ผู้อาศัย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 และเจ้าของกรรมสิทธิ์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ

9. ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่

ข้อมูลเรื่องระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 2 พบว่า อยู่ในช่วง ระยะเวลามากกว่า 5 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 รองลงมา คือ ระยะเวลา 1-5 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และระยะเวลาน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ตามลำดับ

10. ความรู้จักเพื่อนบ้านในชุมชน

การวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องความรู้จักเพื่อนบ้านในชุมชนของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 2 พบว่า รู้จักเพื่อนบ้าน 15 - 20 หลัง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 รองลงมา คือ รู้จัก น้อยกว่า 5 หลัง 5 - 10 หลัง และ 10 - 15 หลัง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และการรู้จักเพื่อนบ้านในชุมชนที่อาศัยอยู่ น้อยที่สุด คือ รู้จักมากกว่า 25 หลัง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

		จำนวนผู้ตอบ แบบสัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
เพศ	ชาย	21	52.5
	หญิง	16	40.0
	อื่น ๆ	3	7.5
	รวม	40	100.0
อายุ (ปี)	น้อยกว่า 20	3	7.5
	20 - 30	11	27.5
	31 - 40	13	32.5
	41 - 50	7	17.5
	มากกว่า 50	6	15.0
	รวม	40	100.0

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

		จำนวนผู้ตอบ แบบสัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
ลักษณะอาชีพ	พนักงานรักษาความปลอดภัย	8	20.0
	พนักงานบริษัท	7	17.5
	แม่บ้านหรือไม่ได้ประกอบอาชีพ	1	2.5
	พ่อค้า แม่ค้า	6	15.0
	พนักงานร้านสะดวกซื้อ	6	15.0
	เจ้าของธุรกิจ	5	12.5
	วิศวกร	3	7.5
	คนกวาดถนน	4	10.0
	รวม	40	100.0
รายได้ (บาท)	น้อยกว่า 10,000	6	15.0
	10,000 - 20,000	21	52.5
	20,001 - 30,000	9	22.5
	มากกว่า 30,000	4	10.0
	รวม	40	100.0
ขอยุคนธสวัสดิ์ที่	19	7	17.5
	23	2	5.0
	25	7	17.5
	27	10	25.0
	36	2	5.0
	38	12	30.0
	รวม	40	100.0
ลักษณะบริเวณที่ พักอาศัยหรือที่ ทำงาน ประเภท ของย่าน	ย่านที่พักอาศัย	22	55.0
	ย่านชุมชนแออัด	6	15.0
	ย่านธุรกิจ	12	30.0
	รวม	40	100.0

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาจากแบบสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง (ต่อ)

		จำนวนผู้ตอบ แบบสัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
ประเภทของที่พัก อาศัยหรือที่ ทำงาน	บ้าน	5	12.5
	ห้องแถว (อาคารสร้างด้วยไม้)	4	10.0
	ตึกแถว (อาคารสร้างด้วยคอนกรีต)	7	17.5
	หอพัก	10	25.0
	ทาวน์เฮ้าส์	8	20.0
	ห้องชุด	6	15.0
	รวม	40	100.0
ประเภทของการ ถือครองกรรมสิทธิ์ ของสถานที่	เจ้าของกรรมสิทธิ์	5	12.5
	ผู้อาศัย	17	42.5
	ผู้เช่า	18	45.0
	รวม	40	100.0
ระยะเวลาที่อยู่ใน พื้นที่	น้อยกว่า 1 ปี	10	25.0
	1 - 5 ปี	11	27.5
	มากกว่า 5 ปี	19	47.5
	รวม	40	100.0
จำนวนเพื่อนบ้าน	น้อยกว่า 5 หลัง	8	20.0
	5 - 10 หลัง	8	20.0
	10 - 15 หลัง	8	20.0
	15 - 20 หลัง	9	22.5
	มากกว่า 25 หลัง	7	17.5
	รวม	40	100.0

ส่วนที่ 2 ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม (บนถนนสุขุมวิท)

ข้อมูลจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวกับเหตุอาชญากรรม ในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา คือ ช่วงเดือนมิถุนายน - พฤศจิกายน 2562

1. สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม

ข้อมูลเรื่องสถานที่เกิดเหตุและลักษณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุแสดงในตารางที่ 3 คือ

ตารางที่ 3 สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม

สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม			
		จำนวนผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
สถานที่เกิดเหตุ	ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ	25	62.5
	เส้นทางเปลี่ยว	12	30.0
	ลานจอดรถ	1	2.5
	ที่ว่างรกรกที่	2	5.0
	รวม	40	100.0

จากตารางที่ 3 สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรมจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา คือ เส้นทางเปลี่ยว จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 ส่วนสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรมที่น้อยที่สุด คือ ลานจอดรถ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

2. ประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ

ข้อมูลเรื่องประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 4 คือ

ตารางที่ 4 ประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ

ประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ			
		จำนวนผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
ลักษณะทางเดินเลียบบ ถนนสาธารณะ	ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน	11	27.5
	ทางเท้าชนิดที่เป็นทางลาด	4	10.0
	ทางเท้าสมบูรณ์	10	25.0
	ทางเท้าชั่วคราว	6	15.0
	ทางเท้าที่อยู่ในแนวขวางเส้นทาง	6	15.0
	ไม่มีทางเท้าเดินบนถนน	3	7.5
	รวม	40	100.0

จากตารางที่ 4 ประเภทของทางเดินเลียบบนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกิดเหตุบริเวณทางเท้าขนานไปกับแนวถนน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา คือ ทางเท้าสมบูรณ์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนประเภทของทางเดินเลียบบนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุที่น้อยที่สุด คือ ไม่มีทางเท้าเดินบนถนน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

3. ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา เฉพาะทางเดินเลียบบนสาธารณะ

ข้อมูลเรื่องประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา เฉพาะทางเดินเลียบบนสาธารณะของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 5 คือ

ตารางที่ 5 ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา

ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา			
		จำนวนผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
ประเภท	กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ เช่น ฆ่า ปาดคอ	1	2.5
	กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ เช่น ข่มขืน	9	22.5
	กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เช่น วิ่งราว กระเป๋าสตางค์/โทรศัพท์มือถือ	19	47.5
	กลุ่มคดีที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คดีโจรกรรม รถจักรยาน คดีโจรกรรมรถยนต์ คดีข่มขืน และคดีฆ่าข่มขืน คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดี ยักยอกทรัพย์	11	27.5
	กลุ่มคดีที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	0	0
	รวม	40	100.0

จากตารางที่ 5 ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ได้รับรู้ว่ามีกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เช่น วิ่งราวกระเป๋าสตางค์/โทรศัพท์มือถือ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 กลุ่มคดีที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คดีโจรกรรมรถจักรยาน คดีโจรกรรมรถยนต์

คดีข่มขืน และคดีฆ่าข่มขืน คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดีภัยออกทรัพย์ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ

4. จำนวนครั้งที่เกิดอาชญากรรม

ข้อมูลเรื่องจำนวนครั้งที่เกิดอาชญากรรมจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 6 คือ

ตารางที่ 6 จำนวนครั้งที่เกิดเหตุอาชญากรรม

จำนวนครั้งที่เกิดเหตุอาชญากรรม			
		จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ	1 ครั้ง	29	72.5
	2 ครั้ง	7	17.5
	มากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป	4	10.0
	รวม	40	100.0

จากตารางที่ 6 จำนวนครั้งที่เกิดอาชญากรรมจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ พบว่า เกิด 1 ครั้ง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมา คือ เกิด 2 ครั้ง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และเกิดมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.0 ตามลำดับ

5. ห้วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรม

ข้อมูลเรื่องห้วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรมจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 7 คือ

ตารางที่ 7 ห้วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรม

ห้วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรม			
		จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
ห้วงเวลา	06.01 - 12.00 น.	0	0.0
	12.01 - 18.00 น.	5	12.5
	18.01 -24.00 น.	27	67.5
	00.01 น. - 06.00 น.	8	20.0
	รวม	40	100.0

จากตารางที่ 7 ห้วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรมจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ห้วงเวลาที่เกิดเหตุ 18.01-24.00 น. จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมา คือ ห้วงเวลาที่เกิดเหตุ 00.01 น. - 06.00 น. จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 ห้วงเวลาที่เกิดเหตุ 12.01 - 18.00 น. จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 ตามลำดับ และห้วงเวลาที่ไม่เกิดเหตุ คือ 06.01-12.00 น.

6. ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

ข้อมูลเรื่องลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 8 คือ

ตารางที่ 8 ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ		จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
ลักษณะ ของพื้นที่	มีต้นไม้บดบังสายตา	3	7.5
	ทางโค้งบริเวณถนน	0	0.0
	มีป้ายสัญลักษณ์บอกทางถนน	3	7.5
	ไม่มีไฟส่องสว่างบริเวณทางเท้า	11	27.5
	พื้นผิวทางเท้าขรุขระ	2	5.0
	มุมอับสายตาคน	7	17.5
	เส้นทางเปลี่ยว	7	17.5
	ลานจอดรถ	5	12.5
	ที่ว่างรกทึบ	2	5.0
		รวม	40

จากตารางที่ 8 สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรมจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง 3 อันดับแรกพบว่า ไม่มีไฟส่องสว่างบริเวณทางเท้า จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมา คือ มุมอับสายตาคน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 เส้นทางเปลี่ยว จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 ตามลำดับ ส่วนสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรมน้อยที่สุด คือ ทางโค้งบริเวณถนน

7. ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ

ข้อมูลเรื่องระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง แสดงในตารางที่ 9 คือ

ตารางที่ 9 ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ

ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ		จำนวนผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
การเฝ้าระวัง	ป้อมตำรวจ	1	2.5
	การจัดเวรยามดูแล	10	25.0
	มีการติดกล้องวงจรปิด	4	10.0
	ไฟส่องสว่าง	3	7.5
	ตู้ยาม	12	30.0
	ตู้โทรศัพท์	1	2.5
	ตู้เติมเงินโทรศัพท์	3	7.5
	สายตรวจ	6	15.0
	รวม	40	100.0

จากตารางที่ 9 ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุจากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า มีตู้ยาม จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 การจัดเวรยามดูแล จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 และสายตรวจ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ ส่วนระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุน้อยที่สุด คือ ป้อมตำรวจและตู้โทรศัพท์ จำนวนอย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดอาชญากรรมบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

1. เสนอให้เพิ่มไฟส่องสว่างให้เพียงพอ
2. ให้มีกล้องวงจรปิดบริเวณหน้าอาคารสำนักงาน
3. ทางเท้าไม่ควรมีต้นไม้ใหญ่/ยืนต้น จำนวนมาก เพราะจะรกทึบ และรากต้นไม้ทำลายคอนกรีตบนทางเดินเลียบบถนน ควรออกแบบพื้นที่โดยการปลูกต้นไม้กระถางขนาดเล็ก มีท่อระบายที่ดีตามมาตรฐาน ให้ปลูกต้นไม้เตี้ย และนำมาประดับตามคอนโด
4. บริเวณป้ายรถเมล์ไม่มีหลังคาคลุมที่ดี และต้นไม้บังทำให้เกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย จึงเสนอให้สร้างจุดรอรถโดยสารสาธารณะที่สมบูรณ์ มีแสงสว่าง และปลอดภัย ตัดแต่งทรงต้นไม้ให้ไม่รกทึบ

5. บริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ 25 ไม่มีกล้องวงจรปิดและวินมอเตอร์ไซค์ถึงช่วงเวลา 20.00 น.

จึงเสนอให้มีกล้องวงจรปิดและวินมอเตอร์ไซค์ตลอดทั้งคืน

6. เสนอให้จัดระเบียบทางเท้า ไม่มีขายของริมทาง

7. ปัญหาท่อระบายน้ำ จึงเสนอให้มีการขุดลอกคลอง

ข้อมูลประกอบ

1. บริเวณซอยสุขนครสวัสดิ์ 27 เกิดเหตุชิงไอโฟน ประมาณเดือนธันวาคม 2561 บริเวณฝั่งตรงข้าม 7-11 หน้าปากซอยสุขนครสวัสดิ์ 38
2. คนแปลกหน้าพายเรือมาส่งไฟเข้าภายในที่พักอาศัยเวลากลางคืน
3. ผู้ใช้พื้นที่ในชุมชนขี้จักรยานแล้วโดนกระชากกระเป๋า

ตารางที่ 10 สรุปคุณลักษณะส่วนใหญ่ของสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม

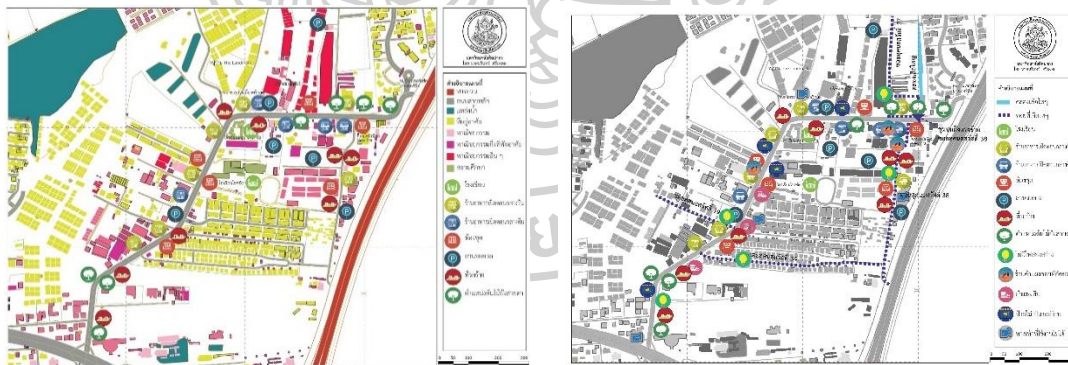
สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม			
		จำนวนผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
สถานที่เกิดเหตุ	ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ	25	62.5
	เส้นทางเปลี่ยว	12	30.0
ลักษณะทางเดินเลียบบ ถนนสาธารณะ	ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน	11	27.5
	ทางเท้าสมบูรณ์	10	25.0
ประเภท	กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เช่น ชิงทรัพย์/โจรสลัด/ทรัพย์สินสูญหาย	19	47.5
	กลุ่มคดีที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คดี โจรกรรมรถจักรยาน คดีโจรกรรม รถยนต์ คดีข่มขืน และคดีฆ่าข่มขืน คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดีขโมย ทรัพย์สิน	11	27.5
จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ	1 ครั้ง	29	72.5
ช่วงเวลา	18.01 -24.00 น.	27	67.5

ตารางที่ 10 สรุปคุณลักษณะส่วนใหญ่ของสถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม (ต่อ)

สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม			
		จำนวนผู้ตอบแบบ สัมภาษณ์	เปอร์เซ็นต์
ลักษณะของพื้นที่	ไม่มีไฟส่องสว่างบริเวณทางเท้า	11	27.5
	มุมอับสายตาคน	7	17.5
	เส้นทางเปลี่ยว	7	17.5
การเฝ้าระวัง	การจัดเวรยามดูแล	10	25.0
	ตู้ยาม	12	30.0

5.5 การวิเคราะห์ผล

ข้อมูลจากแผนที่สำรวจ (ภาพที่ 32) ผลการศึกษานำร่อง (ภาพที่ 39) และผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง (ภาพที่ 33) เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของบริเวณที่เกิดเหตุอาชญากรรมเกี่ยวกับองค์ประกอบของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ลักษณะของทางเท้า รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคาร ไฟส่องสว่าง ต้นไม้ จุตรอรรถโดยสารสาธารณะ และป้ายสัญลักษณ์บอกทางถนน นำข้อมูลที่ได้มารวบรวม และวิเคราะห์โดยการพิจารณาหาความสอดคล้องของข้อมูล จากการสำรวจและสัมภาษณ์ใช้การแสดงผลที่จุดเกิดเหตุที่อธิบายลักษณะที่เอื้อให้เกิดเหตุ และตรงกับข้อมูลผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ภาพที่ 40 เปรียบเทียบลักษณะทางกายภาพของจุดเกิดเหตุจากแผนที่สำรวจและผลการศึกษา นำร่อง

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์นำร่อง 13 คน พบว่า ลักษณะเหตุการณ์อาชญากรรมที่ประสบเองหรือได้รับรู้/ได้ยินมา คือ มอเตอร์ไซค์กระชากกระเป๋า แยกชิงโทรศัพท์ ฉกชิง วังราว โทรศัพท์ และกระชากกระเป๋า เป็นต้น ซึ่งเกิดเหตุในบริเวณซอยสุขคนธสวัสดิ์ 19 23 27 และ 38 และจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 40 คน พบว่า สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม ร้อยละ 62.5 คือ ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ประเภทของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ ร้อยละ 27.5 คือ ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน ประเภทของเหตุอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยิน

มา พบว่า ส่วนใหญ่เคยประสบอาชญากรรมกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เช่น วิ่งราวกระเป๋า/โทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 47.5 ช่วงเวลาที่เกิดเหตุอาชญากรรมส่วนใหญ่ คือ ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ 18.01-24.00 น. ร้อยละ 67.5 ส่วนจำนวนครั้งที่เกิดอาชญากรรม พบว่า เกิด 1 ครั้ง ร้อยละ 72.5 ซึ่งมีลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ พบว่า ไม่มีไฟส่องสว่างบริเวณทางเท้า ร้อยละ 27.5 รองลงมา คือ มุมอับสายตาคน และเส้นทางเปลี่ยว ร้อยละ 17.5 โดยลักษณะของพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ เป็นเส้นทางเปลี่ยวในซอย ร้อยละ 25.0 ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ พบว่า มีตุ๋ยาม ร้อยละ 30.0

จากการสำรวจในบทที่ 4 รูปแบบทางเท้าบนถนนและภายในซอยสุคนธสวัสดิ์ ส่วนใหญ่บนถนนสายหลักมีทางเท้าขนานไปกับแนวถนน ส่วนภายในซอยบางซอยไม่มีทางเท้า เนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่ส่วนบุคคล โดยมีองค์ประกอบของทางเท้า เช่น ต้นไม้ ไฟส่องสว่าง กำแพงกั้นพิก และป้ายบอกทาง แต่บางจุดไม่มีไฟส่องสว่างที่เพียงพอจนทำให้เกิดเหตุอาชญากรรมได้ ซึ่งตำแหน่งพื้นที่เอื้อโอกาสการเกิดอาชญากรรม (ภาพที่ 22) สอดคล้องกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์จำนวน 13 คน (ภาพที่ 33) และเปรียบเทียบข้อมูลจากการสัมภาษณ์จำนวน 40 คน (ตารางที่ 10) คือ สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรมบนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ และเส้นทางเปลี่ยว ลักษณะทางเดินเลียบบถนนสาธารณะเป็นทางเท้าขนานไปกับแนวถนน ประเภทของอาชญากรรม คือ กลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ เช่น วิ่งราวกระเป๋า/โทรศัพท์มือถือ และกลุ่มคดีที่น่าสนใจ ประกอบด้วย คดีโจรกรรมรถจักรยาน คดีโจรกรรมรถยนต์ คดีข่มขืน และคดีฆ่าข่มขืน คดีลักพาเรียกค่าไถ่ และคดีภัยก่อกองทรัพย์ จำนวนครั้งที่เกิดเหตุ 1 ครั้ง ช่วงเวลา 18.01 -24.00 น. โดยมีลักษณะของพื้นที่เอื้อโอกาสการเกิดอาชญากรรม คือ ไม่มีไฟส่องสว่างบริเวณทางเท้า มุมอับสายตาคน และเส้นทางเปลี่ยว โดยยังมีการเฝ้าระวัง การจัดเวรยามดูแล และตุ๋ยาม

ตารางที่ 11 สรุปข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษา และ การสัมภาษณ์นักร้องจำนวน 13 คน เปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์จำนวน 40 คน

ข้อมูล	ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษา และ การสัมภาษณ์นักร้องจำนวน 13 คน	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จำนวน 40 คน
สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรม	ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในซอยสุคนธสวัสดิ์	ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ เส้นทางเปลี่ยว

ตารางที่ 11 สรุปข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษา และ การสัมภาษณ์นำร่องจำนวน 13 คน
เปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์จำนวน 40 คน (ต่อ)

ข้อมูล	ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษา และ การ สัมภาษณ์นำร่องจำนวน 13 คน	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จำนวน 40 คน
ลักษณะของ ทางเดินเลียบบถนน สาธารณะบริเวณ พื้นที่เสี่ยงภัยหรือ พื้นที่เกิดเหตุ	ไม่ให้ข้อมูล	ทางเท้าขนานไปกับแนวถนน
กลุ่มคดี อาชญากรรมที่ ประสบหรือได้รับรู้/ ได้ยินมา	วังราวกระเป่า/โทรศัพท์มือถือ อุบัติเหตุทางรถมอเตอร์ไซด์	ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า วังราวกระเป่า/โทรศัพท์มือถือ
จำนวนครั้งที่เกิด เหตุอาชญากรรม	ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า 1 ครั้ง	ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า 1 ครั้ง
ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ อาชญากรรม	ไม่ให้ข้อมูล	ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า 18.01 – 24.00 น.
ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ		
มีต้นไม้บัง สายตา	จากผลการสำรวจมีต้นไม้บังสายตา	ผู้ตอบส่วนน้อยให้ข้อมูลว่ามี ต้นไม้ใหญ่บังสายตา
ทางโค้งบริเวณถนน	จากผลการสำรวจมีทางโค้งบริเวณถนน	ไม่มีผู้ให้ข้อมูลว่า มีเหตุใน บริเวณทางโค้ง
มีป้ายสัญลักษณ์ บอกทางถนน	จากผลการสำรวจมีป้ายสัญลักษณ์บอกทาง ถนน	ผู้ตอบส่วนน้อยให้ข้อมูลว่ามี ป้ายสัญลักษณ์บอกทางถนน
ไม่มีไฟส่องสว่าง บริเวณทางเท้า	ผู้ตอบส่วนน้อยให้ข้อมูลว่าไม่มีไฟส่องสว่าง บริเวณทางเท้า	ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่าไม่มี ไฟส่องสว่างบริเวณทางเท้า
พื้นผิวทางเท้า ขรุขระ	จากผลการสำรวจมีพื้นผิวทางเท้าขรุขระ	ผู้ตอบส่วนน้อยให้ข้อมูลว่ามี พื้นผิวทางเท้าขรุขระ
มุมอับสายตาคน	จากผลการสำรวจมีมุมอับสายตาคน	ผู้ตอบบางส่วนให้ข้อมูลว่ามีมุม อับสายตาคน

ตารางที่ 11 สรุปข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษา และ การสัมภาษณ์นักร้องจำนวน 13 คน
เปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์จำนวน 40 คน (ต่อ)

ข้อมูล	ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่ศึกษา และ การ สัมภาษณ์นักร้องจำนวน 13 คน	ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จำนวน 40 คน
เส้นทางเปลี่ยว	จากผลการสำรวจมีเส้นทางเปลี่ยว	ผู้ตอบบางส่วนให้ข้อมูลว่ามี เส้นทางเปลี่ยว
ลานจอดรถ	จากผลการสำรวจมีลานจอดรถ	ผู้ตอบบางส่วนให้ข้อมูลว่ามีลาน จอดรถ
ที่ว่างรกทึบ	จากผลการสำรวจมีที่ว่างรกทึบ	ผู้ตอบส่วนน้อยให้ข้อมูลว่ามี ที่ว่างรกทึบ
ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ		
ป้อมตำรวจ	ไม่ให้ข้อมูล	ผู้ตอบส่วนน้อยให้ข้อมูลว่ามี ป้อมตำรวจ
การจัดเวรยามดูแล	ไม่ให้ข้อมูล	ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่ามี การจัดเวรยามดูแล
มีการติดกล้องวงจร ปิด	ไม่ให้ข้อมูล	ผู้ตอบบางส่วนให้ข้อมูลว่ามี การติดกล้องวงจรปิด
ไฟส่องสว่าง	ผู้ตอบส่วนน้อยให้ข้อมูลว่าไม่มีไฟส่องสว่าง	ผู้ตอบบางส่วนให้ข้อมูลว่ามีไฟ ส่องสว่าง
ตู้ยาม	ไม่ให้ข้อมูล	ผู้ตอบส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่ามีตู้ ยาม
ตู้โทรศัพท์	ไม่ให้ข้อมูล	ผู้ตอบส่วนน้อยให้ข้อมูลว่ามีตู้ โทรศัพท์
ตู้เติมเงินโทรศัพท์	ไม่ให้ข้อมูล	ผู้ตอบบางส่วนให้ข้อมูลว่ามีตู้ เติมเงินโทรศัพท์
สายตรวจ	ไม่ให้ข้อมูล	ผู้ตอบบางส่วนให้ข้อมูลว่ามีสาย ตรวจ

ผลการสำรวจสังเกตการณ์และสัมภาษณ์สอดคล้องกับทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจาก
สภาพแวดล้อม จากหัวข้อ 2.1.4 (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550) กล่าวว่าอาชญากรรมเกิดจาก

ปัจจัย 3 ประการ คือ (1) อาชญากร (2) โอกาสที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพที่เอื้อให้เกิดอาชญากรรม เช่น ไม่มีแสงสว่าง มีต้นไม้บนทางเท้าขึ้นสูง รกทึบ ทางโค้งบริเวณถนนจึงทำให้เกิดพื้นที่เปลี่ยว และ (3) เหยื่อที่เหมาะสม เกิดจากความเหลื่อมล้ำทางสังคมและรายได้ และทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ที่มีความผูกพันทางสังคมสามารถควบคุมพฤติกรรมอาชญากรรมได้ เช่น ความผูกพันต่อครอบครัว ชุมชนที่อยู่อาศัย และต่อสังคมโดยรวม ซึ่งประชาชนและชุมชนต้องให้ความสำคัญและร่วมมือกันในการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมด้วยวิธีการออกแบบสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย

5.6 สรุปและการวิเคราะห์ผลการศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเดินสังเกตการณ์ด้วยแผนที่สำรวจ การสัมภาษณ์นำร่อง 13 คนและจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง 40 คน เพื่อทราบถึงลักษณะของการเกิดเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ศึกษาบนถนนสุขุมวิท และซอยสุขุมวิท 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 องค์ประกอบของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ สามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปประเด็นที่เหมือนกันของข้อมูลจากการสำรวจนำร่อง การสัมภาษณ์ 13 คน และการสัมภาษณ์ 40 คน บนพื้นที่เอื้อโอกาสและเคยเกิดเหตุอาชญากรรม คือ สถานที่เกิดเหตุอาชญากรรมในบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ กลุ่มคดีอาชญากรรมที่ประสบหรือได้รับรู้/ได้ยินมา คือ วิ่งราว กระเป๋า/โทรศัพท์มือถือ จำนวนครั้งที่เกิดเหตุอาชญากรรม คือ 1 ครั้ง รูปแบบทางเท้าบนถนนสายหลักเป็นทางเท้าขนานไปกับแนวถนน ในซอยบางแห่งไม่มีทางเท้า มีต้นไม้บังสายตา มีป้ายสัญลักษณ์บอกทางถนน ไม่มีไฟส่องสว่าง พื้นผิวทางเท้าขรุขระ มุมอับสายตาคน เส้นทางเปลี่ยว ลานจอดรถ และที่ว่างรกทึบ ประเด็นที่ต่างกัน คือ ร้านแผงลอยมีจำนวนมากใกล้กับซอยสุขุมวิท 38 หน้าโรงเรียนโชคชัย ซึ่งสภาพแวดล้อมทางกายภาพในพื้นที่ศึกษา คือ สภาพแวดล้อมในพื้นที่อาณาเขตส่วนตัว คือ บริเวณรั้วของที่ส่วนบุคคลเป็นกำแพงสูง ส่วนใหญ่ไม่มีโคมไฟส่องสว่าง มีต้นไม้บนทางเท้าขึ้นสูง รกทึบ ทางโค้งบริเวณถนนจึงทำให้เกิดพื้นที่เปลี่ยว โดยในพื้นที่พักอาศัยส่วนบุคคลไม่มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด มีเฉพาะรั้วของอาคารสำนักงานเท่านั้น และสภาพแวดล้อมในพื้นที่อาณาเขตสาธารณะ มีปัจจัยองค์ประกอบของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ คือ 1) เส้นทางสัญจร ได้แก่ เส้นทางเปลี่ยว สิ่งกีดขวางทางเท้า ผิวจราจรที่ชำรุดทรุดโทรม ป้ายบอกทาง 2) ไฟส่องสว่าง และ 3) การลดพื้นที่เสี่ยงภัย

การวิเคราะห์ผลการศึกษานำไปสู่การสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในบทที่ 6 ต่อไป

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอบทนี้ ประกอบด้วย การสรุปผลการศึกษาระดับพื้นที่ศึกษา ถนนสุขุมวิท และ ซอยสุขุมวิท 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 สรุปผลการศึกษา

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่สำคัญโดยสังเขป คือ เพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบนถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง กรุงเทพมหานคร พื้นที่ศึกษาถนนสุขุมวิท และซอยสุขุมวิท 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 และเพื่อเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม ต่อ ทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย ในพื้นที่ดังกล่าวจึงศึกษารูปแบบของทางเดิน ความส่องสว่าง การใช้พื้นที่กิจกรรมร่วมกัน มุมมอง และการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่อยู่อาศัยและทำงานอยู่ในเขตลาดพร้าว แขวงลาดพร้าว ถนนสุขุมวิท และซอยสุขุมวิท 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 เป็นบุคคลที่มีความคุ้นเคยกับพื้นที่เป็นอย่างดี โดยเป็นตัวแทนในการตอบแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นผู้ที่ประสบเหตุอาชญากรรม ญาติของผู้ที่เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม หรือผู้ที่เคยพบเห็นเหตุอาชญากรรม หรือเคยได้ยินเรื่องราวของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษาวิจัย แล้วจึงดำเนินการสุ่มตัวอย่างด้วยการใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแบบสังเกตการณ์ในการตั้งคำถามเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลจากประชากรศึกษา โดยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2562 ถึงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2562 ซึ่งใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 2 วัน และได้รับการตอบกลับของแบบสัมภาษณ์รวมทั้งสิ้นจำนวน 40 ชุด ของจำนวนแบบสัมภาษณ์ทั้งหมด 40 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัย ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางกายภาพของสภาพแวดล้อมชุมชนย่านที่พักอาศัย ถนนสุขุมวิท และซอยสุขุมวิท 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 โดยข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาทำการประมวลผล ตอบคำถามในการวิจัย ดังนี้

1) ลักษณะสภาพแวดล้อมทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในบริเวณย่านที่พักอาศัยบนถนนสุขนครสวัสดิ์ที่เกิดอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต ร่างกาย มีลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพ คือ ไม่มีทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ หญ้าข้างทางขึ้นสูง ไม่มีไฟส่องสว่าง ต้นไม้บดบังสายตา มีสิ่งกีดขวางทางเดิน เป็นมุมอับลับสายตา และเส้นทางเปลี่ยว

2) ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในย่านที่พักอาศัย บนถนนสุขนครสวัสดิ์ ที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม ควรเป็นทางเดินเลียบบถนนสาธารณะขนานไปกับแนวถนนและเป็นทางเท้า มีไฟส่องสว่าง ไม่มีมุมอับสายตาคน ไม่มีต้นไม้บดบังสายตา และเส้นทางเปลี่ยว มีการติดกล้องวงจรปิด ตูยาม ป้อมตำรวจ ตู้โทรศัพท์ ตู้เติมเงินโทรศัพท์ และสายตรวจ

โดยลักษณะของสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดช่องโอกาสของผู้ที่จะกระทำอาชญากรรมกับเหยื่อในพื้นที่ โดยส่วนใหญ่ของเหตุอาชญากรรมเป็นกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน เช่น ชิงทรัพย์ กระเป๋า/โทรศัพท์มือถือ มีผู้ตอบจำนวนทั้งสิ้น 19 คน คิดเป็นร้อยละ 47.5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการเกิดอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลลาดพร้าว ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ พบว่า

1. ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ เป็นทางเท้าขนานไปกับแนวถนน ร้อยละ 27.5 และมีโอกาสในการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ ในบริเวณมุมอับลับตาคน และการมองเห็นที่ไม่ชัดเจน มีต้นไม้บดบังสายตา

2. ลักษณะของพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ เป็นพื้นที่มุมมืด ไม่มีแสงสว่าง ร้อยละ 27.5 และมุมอับสายตาคน และเส้นทางเปลี่ยว ร้อยละ 17.5 ทำให้มีโอกาสในการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่

3. ลักษณะของพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ เป็นเส้นทางเปลี่ยวในซอย ร้อยละ 25.0

4. ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ 18.01-24.00 น. ร้อยละ 67.5 มีโอกาสในการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่

5. ระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ มีตูยาม ร้อยละ 30.0

จากลักษณะทางกายภาพของสภาพแวดล้อมบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะองค์ประกอบถนนและทางเดินเลียบบถนนสาธารณะประเภทไม่มีทางเท้า เป็นปัจจัยต่อช่องโอกาสเกิดอาชญากรรม จากการศึกษานี้ได้ผลว่า ถนนที่มีต้นไม้บดบังสายตา และพุ่มไม้มีสิ่งกีดขวางบดบังสายตา เนื่องจากเป็นทางเท้าที่มีการปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่เพื่อให้ร่มเงาแก่คนเดินเท้า มีผู้คนสัญจรจำนวนมาก แต่ไม่มีการตัดแต่งทรงพุ่มต้นไม้เพื่อไม่ให้รกทึบ มีต้นไม้บดบังสายตาเป็นต้นไม้พุ่มเตี้ย บริเวณทางเดินเท้าของสองฝั่งถนนมีสิ่งกีดขวางบดบังตา พื้นผิวถนนขรุขระ ลักษณะทางเข้าออกของ

ถนนสะดวก สำหรับพื้นที่เสี่ยงภัยบนทางเดินเท้าสาธารณะเป็นบริเวณที่เส้นทางเปลี่ยวในซอย มีมุมมืดไม่มีแสงส่องสว่าง และมุมอับลับตาคน ลักษณะของพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุบริเวณทางเดินเลียบบนถนนสาธารณะ พบว่า มีเส้นทางเปลี่ยวในซอย เป็นลานจอดรถ มีที่ว่างรกทึบ และมุมมืดไม่มีแสงไฟส่องสว่าง ส่วนระบบเฝ้าระวังบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยหรือพื้นที่เกิดเหตุ พบว่า มีตู้ยามและการจัดเวรยามดูแล

6.2 การอภิปรายผล

การศึกษาวิจัยนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับอาชญากรรมบริเวณทางเดินเลียบบนถนนสาธารณะ ในพื้นที่ย่านพักอาศัยของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเขตชุมชนเมืองที่มีเหตุอาชญากรรมสูง อันเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับสิ่งที่ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Park, 1952) ได้แสดงไว้ว่า ชุมชนที่พักอาศัยของเมืองทุกเมืองมักจะเกิดปัญหาอาชญากรรมมากกว่าส่วนอื่นของเมือง การจัดสภาพทั่วไป ทั้งระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้านให้มีลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จะทำให้ง่ายต่อการควบคุมอาชญากรรม

การแบ่งโซนการเปลี่ยนผ่านจากย่านที่พักอาศัยไปสู่ย่านธุรกิจสอดคล้องกับแนวคิดเขตชุมชนเมือง ซึ่งเป็นเขตที่ถูกกรุกรานโดยพื้นที่พาณิชย์กรรม สำนักงาน มีอัตราการเกิดอาชญากรรมสูงที่สุด เนื่องจากความเสื่อมโทรมทางกายภาพของบ้านเรือน ความยากจนและความหลากหลายของชนชั้นทางสังคม และได้แบ่งพื้นที่ตามความหนาแน่นของประชากรและที่พักอาศัย สัมพันธ์กับแนวโน้มการเกิดอาชญากรรมในพื้นที่เขตที่พักอาศัย พื้นที่ธุรกิจ พื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูง และเกิดการอพยพกับการอยู่อาศัยแบบชั่วคราวเพิ่มจำนวนประชากรในเขตเมืองทำให้เกิดสภาพสังคมไร้ระเบียบได้ง่าย โดยพื้นที่การศึกษานี้มีลักษณะสอดคล้องกับแนวคิดนี้ด้วย

การศึกษาสภาพแวดล้อมของย่านที่พักอาศัยพื้นที่ศึกษาถนนสุขนธสวัสดิ์ และซอยสุขนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ใช้แนวคิดอาชญากรรมและประเภทของอาชญากรรมมาศึกษาเหตุอาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สินที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในบริเวณเส้นทางเปลี่ยว มุมอับสายตาคน โดยอาชญากรรมมักฉวยช่องโอกาสในการลงมือกระทำกับเหยื่ออาชญากรรมบริเวณมุมอับลับตาคน มุมมืดไม่มีแสงสว่าง และบนเส้นทางเปลี่ยว โดยเรียงลำดับความถี่ของบริเวณที่ประสบเหตุอาชญากรรมจากมากไปน้อย โดยห้วงเวลาที่เกิดเหตุที่พบเหตุอาชญากรรมที่เกิดในพื้นที่คือ เวลา 18.01 นาฬิกา ถึง เวลา 24.00 นาฬิกา ซึ่งเป็นเวลาที่อาชญากรรมกระทำกับเหยื่ออาชญากรรม ผู้ได้รับเหตุหรือทราบถึงเหตุอาชญากรรมภายใน

ระยะเวลา 6 เดือนที่ผ่านมาส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 35 ปี จัดอยู่ในช่วงกลุ่มอายุของวัยทำงาน อาชีพเป็นพนักงานรักษาความปลอดภัย มีรายได้เฉลี่ยอยู่ประมาณ 12,000 บาท

ลักษณะของผู้ได้รับเหตุหรือทราบถึงเหตุอาชญากรรม เป็นผู้ที่มีความจำเป็นต้องอาศัยเส้นทางเดินเท้าเพื่อสัญจรในพื้นที่ในการเดินทางไปและกลับยังที่พักอาศัย รายได้ไม่เพียงพอต่อการจัดหานานพาหนะสำหรับการเดินทาง โดยมีสถานะเป็นผู้เช่าที่อยู่อาศัยประเภทหอพัก มีค่าใช้จ่ายที่บ้าน ส่วนใหญ่มีความรู้จักกับเพื่อนบ้าน 15 - 20 หลัง ซึ่งมีจำนวนมากทำให้ผู้ใช้งานพื้นที่จะคุ้นชินใบหน้ากัน แต่เนื่องจากบริเวณบ้านที่อยู่อาศัยไม่ได้ตั้งอยู่ในบริเวณชุมชนที่ที่พักอาศัยอาจเป็นเหตุให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เพราะมีเส้นทางเปลี่ยว ไม่มีทางเท้า และไม่มีไฟส่องสว่าง จากบริบทของพื้นที่ทำให้เห็นว่า ผู้ใช้พื้นที่เป็นกลุ่มคนทำงานที่ต้องเดินทางมายังพื้นที่ กลุ่มนักเรียนที่ต้องมาศึกษาในโรงเรียนโชคชัยเดินผ่านพื้นที่เสี่ยงภัยจึงตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชา จำปาวัลย์ (2540) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมทางกายของพื้นที่ก่อเหตุอาชญากรรม และบริเวณชุมชนที่ที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่มีพื้นที่เสี่ยงภัย มุมอับสายตา และต้นไม้บดบังสายตา

การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นหอพัก ทาวน์เฮ้าส์ ตึกแถว (อาคารสร้างด้วยคอนกรีต) ห้องชุด บ้าน ห้องแถว (อาคารสร้างด้วยไม้) มีการก่อสร้างกำแพงหอพักหรือคอนโดมิเนียมที่สูงทึบขาดความสามารถในการมองเห็นจากพื้นที่สาธารณะไปยังอาณาเขตส่วนตัว สอดคล้องกับแนวคิดของ Newman (1972) คือ ขอบเขตที่ครอบครองและใช้ประโยชน์โดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลจำนวนจำกัด สามารถรับรู้ถึงความเป็นเจ้าของและควบคุมพื้นที่ดังกล่าวได้ชัดเจน การเชื่อมต่อจากพื้นที่ส่วนบุคคลออกมายังพื้นที่สาธารณะ ทำให้มีเส้นทางสัญจรที่ค่อนข้างคับแคบ และขาดการดูแลรักษาจากหน่วยงานราชการ บางเส้นทางเป็นถนนซอยเล็ก และแคบเข้าไปยังที่บริเวณที่ที่พักอาศัย เส้นทางมีมุมหักศอก และคดเคี้ยวไปมาในบางพื้นที่ เนื่องจากเป็นชุมชนที่ตั้งถิ่นฐานอาศัยอยู่เดิม ทำให้ขาดการวางแผนเพื่อรองรับความเจริญของพื้นที่ในอนาคต แต่บุคคลภายนอกสามารถผ่านเข้าออกพื้นที่ได้โดยง่าย เนื่องจากมีทางเข้าออกหลายเส้นทาง สอดคล้องกับแนวคิดของ Newman (1972) ที่ว่า ชุมชนที่มีทางเข้าออกหลายแห่ง เป็นการสูญเสียพื้นที่ป้องกันตนเองทำให้มีโอกาสเกิดอาชญากรรมสูง โดยบางเส้นทางถูกใช้เป็นเส้นทางลัด เพื่อลดระยะเวลาในการเดินทางและเลี่ยงเส้นทางที่ติดขัดในเวลาเร่งด่วน การใช้พื้นที่ในชุมชนส่วนใหญ่ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน โดยมีการก่อสร้างและต่อเติมพื้นที่ขึ้นใหม่ตลอดเวลา ทำให้เกิดความแตกต่าง และไม่เป็นที่เรียบร้อยเรียบร้อย บางแห่งมีอาณาเขตของพื้นที่ชัดเจน มีรั้วรอบขอบชิด เป็นการแบ่งแยกอาณาเขตอย่างชัดเจน แต่บางแห่งไม่สามารถทำได้เนื่องจากเป็นหอพัก มีผู้ย้ายมาอยู่อาศัยเป็นคนต่างถิ่น เป็น

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้ที่อยู่อาศัยไม่มีกิจกรรมร่วมกันในพื้นที่ ในทางกลับกันคนต่างถิ่นอาจก่ออาชญากรรมในพื้นที่ด้วย ดังนั้นจึงควรช่วยกันเป็นหูเป็นตาเพื่อความปลอดภัยในชุมชน

เนื่องจากสภาพแวดล้อมของพื้นที่ศึกษามีอาณาบริเวณใกล้เคียงกับสถาบันการศึกษา คือ โรงเรียนโชคชัยและโรงเรียนอนุบาลโชคชัยลาดพร้าว ทำให้มีประชากรต่างถิ่นเข้ามาในพื้นที่เป็นจำนวนมาก ทำให้พื้นที่ขาดความสามารถในการป้องกันตนเอง อีกทั้งอาคารบ้านเรือน ที่พักอาศัย รวมถึงพื้นที่ที่ว่างรกร้างบางแห่งถูกปรับเปลี่ยนเป็นอาคารประเภทที่อยู่อาศัยรวม หรือ หอพักเป็นจำนวนมาก รวมทั้งจำนวนกรรมกร คนงานก่อสร้าง ที่อาศัยในเรือนพักอาศัยชั่วคราวบริเวณพื้นที่ก่อสร้างอาคารหอพักล้วนเป็นปัจจัยในการเพิ่มช่องโอกาสเกิดอาชญากรรม อาจจะมีผู้ฉวยโอกาสจากสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย หรือ ความไม่ตั้งใจและขาดความยับยั้งชั่งใจชั่วขณะ จึงได้ลงมือประกอบอาชญากรรมในพื้นที่ ซึ่งเกิดขึ้นได้หลายรูปแบบ โดยที่อยู่อาศัย คือ หอพัก มักเกิดเหตุอาชญากรรมมากที่สุด ทั้งที่บ้านเป็นสถานที่ที่ปลอดภัยที่สุด ดังนั้นการป้องกันอาชญากรรมบริเวณบ้านที่ตั้งอยู่ใกล้กับสถานศึกษา รวมทั้งมีสภาพแวดล้อมที่ล้อมรอบด้วยหอพักทั้งที่กำลังก่อสร้างหรือสร้างเสร็จแล้วก็สมควรมีการป้องกัน และการเฝ้าระวังภัยอาชญากรรมด้วยการออกแบบสภาพแวดล้อม

การจราจรในเส้นทางสัญจรค่อนข้างหนาแน่นในเวลาเร่งด่วน และเบาบางลงในเวลาเลิกงาน เส้นทางเดินเท้าไม่ค่อยมีระเบียบ เนื่องจากการบุกรุกพื้นที่สาธารณะเพื่อแสดงอาณาเขตของเจ้าของที่ดินริมถนน ทำให้เกิดมุมอับลับตาตน เป็นที่หลบซ่อนของคนร้าย หรือผู้ที่กำลังจะลงมือประกอบอาชญากรรม การติดตั้งดวงโคม หรือไฟส่องสว่างตามเส้นทางการเดินเท้ายังไม่ครอบคลุมพื้นที่ เนื่องจากไม่สามารถพัฒนาได้ทันการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากเจ้าของพื้นที่ว่างบางแห่งได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็นอาคารหอพัก ทำให้จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ลักษณะของพื้นที่สาธารณะยังไม่ตอบสนองต่อการพัฒนาพื้นที่ ซึ่งพื้นที่ว่างข้างเคียงได้ถูกปล่อยเป็นที่รกร้าง มีต้นไม้ใหญ่ขึ้นรกร้าง และบดบังทัศนียภาพ บางบริเวณถูกใช้เป็นที่ทิ้งขยะจากพื้นที่ก่อสร้างข้างเคียงด้วยเช่นกัน เนื่องจากขาดการดูแลบำรุงรักษาจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง หรือเจ้าของพื้นที่เอง พื้นที่ว่างบางแห่งถูกเปลี่ยนเป็นพื้นที่จอดรถของสมาชิกที่พักอาศัยในหอพัก ทำให้กลายเป็นพื้นที่โดดเดี่ยวมีลักษณะเป็นพื้นที่เสี่ยงภัย สำหรับผู้ที่สัญจรผ่านไปมาในพื้นที่

ผลจากการศึกษานี้จึงเสนอแนวทางการป้องกันอาชญากรรมด้วยสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ดังนี้

1) สภาพแวดล้อมรูปธรรม

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในบริเวณพื้นที่ศึกษา มีการแบ่งลักษณะของสภาพแวดล้อมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) ประเภทพื้นที่อาณาเขตส่วนตัว

และ 2) ประเภทพื้นที่อาณาเขตสาธารณะ ตามแนวคิดของ Newman (1972) ในบทที่ 2 ให้ออกแบบชุมชนลักษณะที่ง่ายต่อการสังเกตตรวจตราและจะต้องควบคุมไปกับพฤติกรรมการตอบสนองของผู้เฝ้าสังเกตในกรณีที่พบเห็นเหตุการณ์ที่น่าสงสัยในแง่ของความเป็นเจ้าของพื้นที่ คือ พื้นที่อาณาเขตส่วนตัว พื้นที่อาณาเขตสาธารณะ โดยมีองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมกับการป้องกันอาชญากรรมคือ เส้นทางสัญจร ระบบไฟส่องสว่างบริเวณถนน และการลดพื้นที่เสี่ยงภัย

องค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมกับการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ 1) การหลีกเลี่ยงเส้นทางเปลี่ยว 2) การเฝ้าระวังจากสภาพแวดล้อม 3) ทักษะวิสัยและมุมมอง ไม่ให้มีการบดบังมุมมองของผู้ใช้สอย 4) แสงสว่างที่เพียงพอ 5) การติดตั้งอุปกรณ์รักษาความปลอดภัยหรืออุปกรณ์ช่วยในการป้องกันอาชญากรรม และ 6) เพิ่มจุดเฝ้าระวังในบริเวณพื้นที่เสี่ยงภัยต่าง ๆ ในชุมชน สนับสนุนกับข้อมูลจากการสำรวจนักร้อง การสัมภาษณ์ 13 คน และการสัมภาษณ์ 40 คน คือ มีความต้องการให้มีไฟส่องสว่างอย่างทั่วถึง ไม่ต้องการให้มีต้นไม้รกทึบบังสายตา มีระบบกล้องวงจรปิดในจุดเปลี่ยวหรือซอยตัน และควรมีทางเท้าที่เหมาะสมกับคนทั้งมวล เช่น เด็ก คนแก่ และผู้พิการ โดยสอดคล้องกับแนวคิดการใช้ผังเมืองและการออกแบบชุมชนเมืองเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม ในหัวข้อ 2.1.5 ด้วย UNITED NATIONS (2019) กล่าวว่า การออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบนสาธารณะ ในย่านพักอาศัยเขตชุมชนเมือง ต้องมีระดับความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่เมือง ความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมเมือง ต้องมีมาตรการที่ทำให้เมืองมีความครอบคลุม ปลอดภัย และยั่งยืน

2) สภาพแวดล้อมนามธรรม

ในด้านการรู้จักเพื่อนบ้านในชุมชน จากการศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย พบว่า ผู้ใช้งานพื้นที่ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกันในระดับมาก ประมาณ 15-20 หลัง จึงเกิดความคุ้นเคยกับคนในชุมชน ทำให้เกิดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมภายในพื้นที่ศึกษาน้อย ซึ่งการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีให้กับสมาชิกในชุมชน โดยทำการปลูกฝังให้สมาชิกแต่ละคนในชุมชนจะเกิดความรับผิดชอบต่อชุมชนร่วมกัน สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นกันเองให้แก่ชุมชน จะทำให้สามารถลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมได้ดียิ่งขึ้น โดยจากทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (คณิธ เนียรวิฑูรย์, 2554) พบว่า การมุ่งเน้นสภาพแวดล้อมรูปธรรมเพียงอย่างเดียวไม่สามารถลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมได้อย่างสมบูรณ์แบบแต่ต้องอาศัย สภาพแวดล้อมนามธรรมที่สามารถรับรู้ได้โดยบุคคลทั้งทางตรง และทางอ้อม โดยมีมาตรการที่ช่วยลดช่องโอกาสในการเกิดอาชญากรรม ดังนี้

1. การส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานที่ ในการเพิ่มความปลอดภัยให้กับพื้นที่ชุมชนย่านที่พักอาศัย ควรมุ่งส่งเสริมให้ความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ หรือการหวงแหนรักษาอาณาเขต การเสริมสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของทรัพย์สินร่วมกัน มีการทำความรู้จักเพื่อนบ้านในชุมชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์รู้จักคนในชุมชนค่อนข้างมาก ที่จะสามารถช่วยระแวดระวังภัยในชุมชน ช่วยดูแลตรวจตราสอดส่องพื้นที่ทางอ้อม มีความสามารถในการจดจำสมาชิกในกลุ่มเดียวกันได้ ซึ่งจะช่วยกันคนแปดหน้าออกไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของคณิศร์ เนียรวิฑูรย์ (2554) พบว่าการส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานที่ และโอกาสในการเกิดอาชญากรรมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. กิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสานในพื้นที่ศึกษาช่วยลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม ซึ่งหากแบ่งแยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินออกจากกันมากเกินไปจะก่อให้เกิดบริเวณพื้นที่ใช้สอยสาธารณะที่ไม่มีกิจกรรมการใช้สอยในบางช่วงเวลาที่เกิดเหตุ เช่น บริเวณพื้นที่ย่านธุรกิจ สำนักงานในห้างเวลาที่เกิดเหตุหลังเลิกงาน อาคารต่างปิดทำการ ทำให้บริเวณทางเดินเท้าปลอดภัยคนใช้สอยพื้นที่และกิจกรรมอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดช่องโอกาสที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชญากรรมของอาชญากร ในการบุกรุก เพื่อลักทรัพย์ เนื่องจากไม่มีสายตาในการสอดส่องดูแล หรือการไม่มีผู้ดูแลพื้นที่ เป็นต้น ดังนั้นการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน จึงเป็นสิ่งที่เหมาะสมทั้งเหตุผลทางด้านสังคมต่อชุมชน และสภาพแวดล้อม โดยคำนึงถึงความกลมกลืน ของการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภทในพื้นที่ เช่น ย่านพักอาศัยกับสถานศึกษา หรือย่านพาณิชยกรรมบริเวณชุมชนย่านธุรกิจ ย่านศูนย์การค้ากับที่พักอาศัย เป็นต้น จะทำให้เกิดการสอดส่องดูแลแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของคณิศร์ เนียรวิฑูรย์ (2554) ซึ่งพบว่า กิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน และโอกาสในการเกิดอาชญากรรมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ความหลากหลายของกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วย สถานศึกษา ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงาน และที่อยู่อาศัย จะดึงดูดกลุ่มคนที่หลากหลายทำให้เป็นบริเวณที่มีความปลอดภัยกว่าพื้นที่สาธารณะที่ถูกครอบครอง หรือใช้สอยโดยกลุ่มบุคคลเดียว เช่น พื้นที่สาธารณะที่ถูกยึดเป็นพื้นที่จอดรถบรรทุก รถแท็กซี่ ซึ่งกิจกรรมการใช้สอยที่หลากหลาย จะช่วยเพิ่มความมีชีวิตชีวาให้แก่พื้นที่สาธารณะ เช่น ร้านอาหารขนาดเล็ก ริมทางเดิน ร้านค้าย่อย ในย่านที่พักอาศัย โดยเป้าหมายที่สำคัญของกิจกรรมที่หลากหลาย คือ เพื่อเพิ่มสายตาของผู้คนบนเส้นทางสัญจร ความสนิทสนมกันของผู้ที่อยู่ในพื้นที่เมื่อมีกิจกรรมร่วมกันบนพื้นที่สาธารณะ ซึ่งลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมได้โดยทางอ้อม (Newman, 1972)

สรุปผลการศึกษาซึ่งได้ตอบข้อสงสัยที่ว่าเหตุใดจึงเกิดเหตุอาชญากรรมจี้โทรศัพท์มือถือบนถนนนี้ เกิดจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะที่ทำให้เกิดเหตุนี้ได้ เช่น เส้นทางเปลี่ยว จุดอับลับสายตา สิ่งบดบังทางเท้า ต้นไม้บดบังสายตา ไม่มีไฟส่องสว่าง ไม่มีระบบป้องกันภัย เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะ (6.3) ของการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ เพื่อไม่ให้เกิดเหตุจี้ชิงทรัพย์อีก

6.3 ข้อเสนอแนะ

6.3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ

จากผลการศึกษาของงานนี้จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะการเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ โดยมีลักษณะทางกายภาพ คือ ลักษณะทางเข้าออกของถนนที่ชัดเจน ลักษณะทางเดินเท้า ทางเท้ามีการซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ ไม่มีสิ่งกีดขวางบังสายตา ไม่มีมุมอับลับตาคน มีระบบไฟส่องสว่างบริเวณถนนป้ายบอกทาง ตู้ยาม ป้อมตำรวจ ระบบเฝ้าระวัง อุปกรณ์ตรวจจับ กล้องวงจรปิด และระบบเตือนภัยให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมใช้งานและเหมาะสมกับบริเวณถนนสุขนครสวัสดิ์ เพื่อตัดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม ลดจำนวนอาชญากรและเหยื่ออาชญากรรม

ความสอดคล้องระหว่างกรอบแนวคิดการป้องกันอาชญากรรมโดยการออกแบบสภาพแวดล้อม แนวคิดเขตชุมชนเมือง และแนวคิดทางเดินสาธารณะ พบว่า องค์ประกอบถนนที่ดีมีส่วนช่วยให้ผู้ใช้ทางเดินเลียบบถนนสาธารณะมีความปลอดภัยและช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจด้วย อีกทั้งยังมีการสอดส่องดูแลพื้นที่จากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการรับผิดชอบ เช่น เจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการนำเสนอรูปแบบทางเดินเลียบบถนนสาธารณะนำไปสู่การพัฒนาเมืองที่ดีต่อไป ซึ่งการควบคุมอาชญากรรมด้วยการออกแบบสภาพแวดล้อมมีรายละเอียด ดังนี้

สภาพแวดล้อมรูปธรรม

1. การติดตั้งไฟส่องสว่าง ในบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ โดยเฉพาะในจุดที่มีต้นไม้ใหญ่ ปากซอยสุขนครสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 จุดรอรถโดยสารสาธารณะ และในบริเวณที่มีกำแพงสูงทึบ

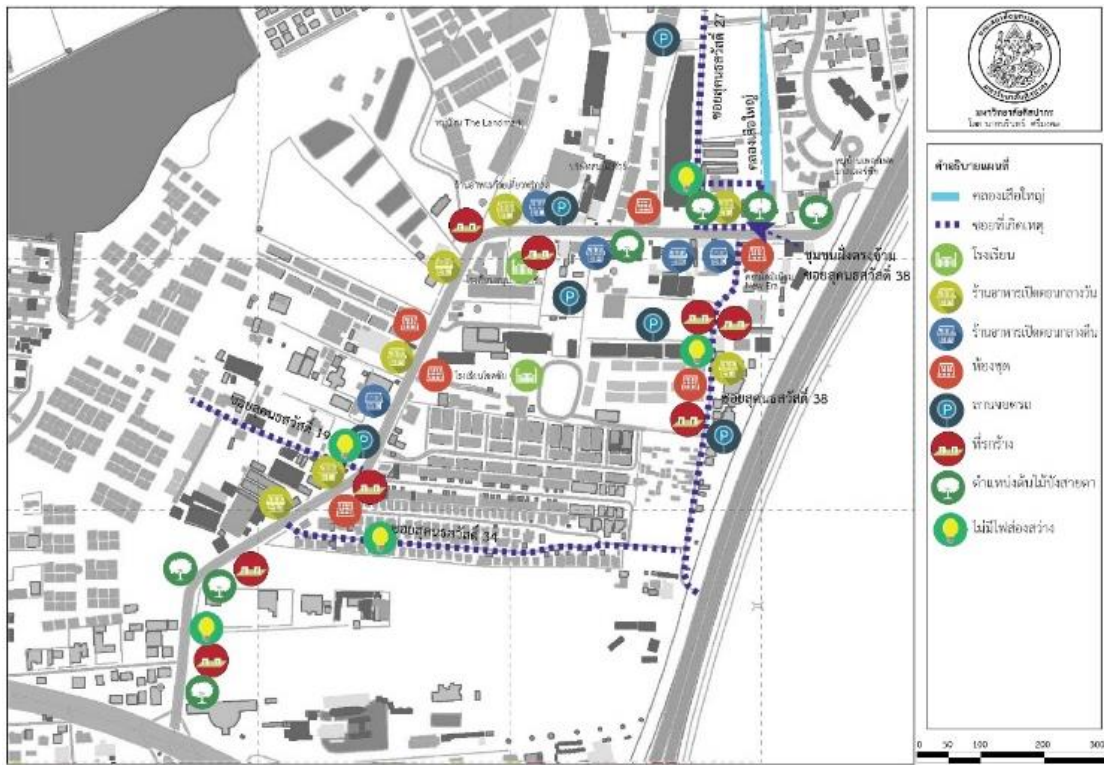
2. พื้นที่รกร้างในบริเวณชุมชนเมือง ไม่ควรปล่อยให้มิดันไม้หรือหญ้าขึ้นสูงจนกลายเป็นพื้นที่รกร้าง ซึ่งคนร้ายอาจอาศัยมุมมองจากหอพัก คอนโดมิเนียม หรือตำแหน่งมุมมองที่สูงกว่า ในการสอดส่องดูเหยื่อ เมื่อสบช่องโอกาสคนร้ายอาจใช้พื้นที่รกร้างเป็นที่กำบัง ก่อนเข้าทำการประทุษร้ายต่อทรัพย์ อีกทั้งยังใช้เป็นที่พักผ่อน หรือหลบหนีได้ง่ายในเวลากลางคืน ที่สำคัญควรติดตั้งดวงโคมส่องสว่าง ให้มีแสงสว่างทั่วบริเวณพื้นที่รกร้างในบริเวณย่านที่พักอาศัยและทางเดินสาธารณะ โดยเฉพาะจุดที่เป็นมุมอับลับตาคน เนื่องจากถนนและเส้นทางสัญจรในพื้นที่ มีทางเข้าออกหลายทางซึ่งง่ายแก่การหลบหนี

3. ติดตั้งสัญญาณเตือนภัยและฝ้าระวังตามจุดต่าง ๆ ที่เป็นพื้นที่เสี่ยงภัยในบริเวณทางเดินเลียบถนนสาธารณะ โดยเพิ่มคุณภาพของเสียงให้มีความดัง เพื่อให้เพื่อนบ้านในพื้นที่ชุมชนใกล้เคียงทราบถึงเหตุอาชญากรรมที่เกิดขึ้น อีกทั้งควรทำการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์บอกให้ผู้ผ่านไปมาทราบว่าย่านนี้ติดตั้งสัญญาณกันขโมย และกล้องวงจรปิด เป็นการยับยั้งชั่งใจของผู้ที่กำลังจะก่อเหตุอาชญากรรมได้ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2550) จะช่วยลดแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ

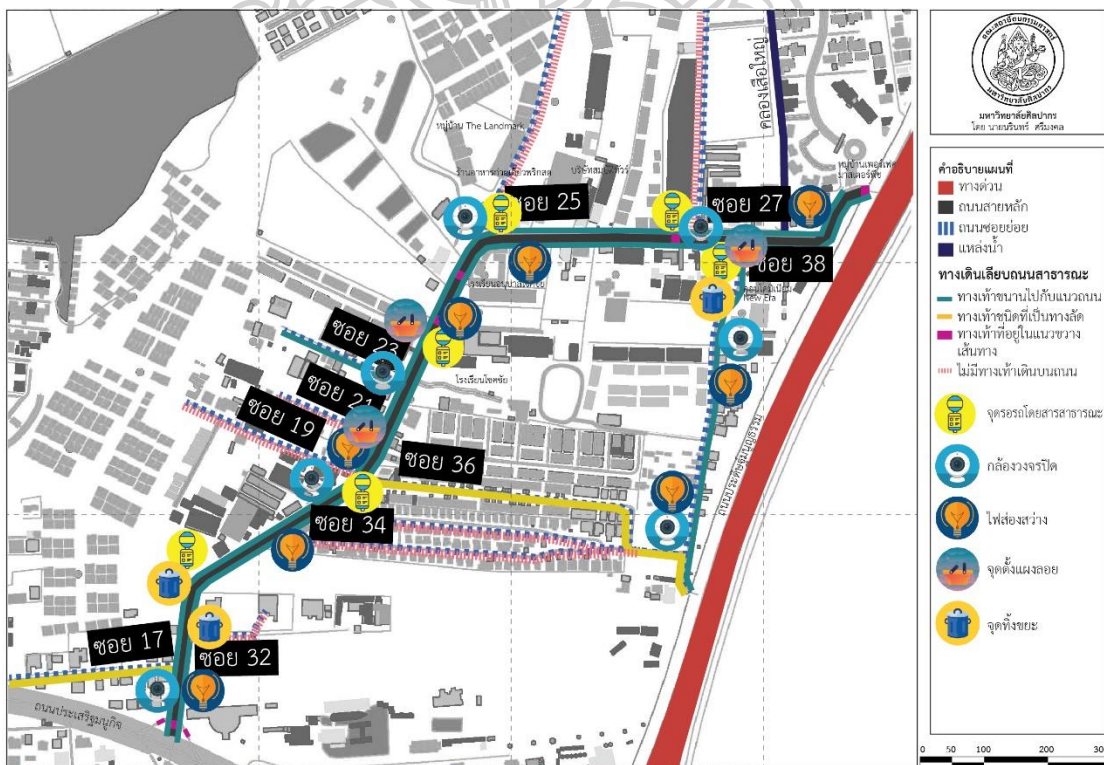
4. การตัดแต่งต้นไม้ใหญ่บริเวณริมถนน บนทางเดินเลียบถนนสาธารณะไม่ให้บดบังป้ายบอกทางต่าง ๆ สัญญาณไฟจราจร และไฟส่องสว่างบนถนน เพื่อป้องกันการเกิดตำแหน่งต้นไม้บดบังสายตา ซึ่งสามารถลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมได้

5. บริเวณในซอยย่อยที่มีลักษณะเป็นซอยลึก และปลายทางเป็นทางตัน ควรมีป้ายเตือนว่าซอยนี้ทางตันเพื่อไม่ให้คนเดินเท้ามีโอกาสเดินหลงเข้าไปในซอยเปลี่ยว ไฟส่องสว่างในซอยจึงมีความจำเป็นต้องติดตั้งให้ทั่วถึงเพื่อไม่ให้มีมุมอับสายตาคน

6. ร้านค้าแผงลอยริมถนน ส่วนใหญ่มีมากในบริเวณด้านหน้าร้านสะดวกซื้อ หน้าปากซอยซึ่งเป็นบริเวณที่คนสัญจรผ่านไปมาจำนวนมาก ควรมีการกำหนดขอบเขตที่ตั้งให้ชัดเจนเพื่อความเป็นระเบียบ และมีจุดทิ้งขยะแยกประเภทด้านหน้าร้านสะดวกซื้อ

ภาพที่ 41 ลักษณะทางกายภาพในพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม

ภาพที่ 42 ข้อเสนอแนะสิ่งที่จะควรเพิ่ม / ปรับปรุง ในพื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม

สภาพแวดล้อมทางกายภาพของบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะในบริเวณพื้นที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ พื้นที่อาณาเขตสาธารณะ และพื้นที่อาณาเขตส่วนตัว มีรายละเอียดดังนี้

พื้นที่อาณาเขตสาธารณะ

พื้นที่ที่บุคคลภายนอกพื้นที่ศึกษา หรือบุคคลทั่วไปสามารถใช้พื้นที่เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ โดยไม่มีผู้ใดถือครองกรรมสิทธิ์ มีรายละเอียดดังนี้

1. เส้นทางสัญจร

1.1 เส้นทางสัญจรในบางเส้นทางมีสภาพเปลี่ยว แคบ และคดเคี้ยวไปมา อีกทั้งเส้นทางเข้าออกของถนนในพื้นที่ศึกษา ยากต่อการควบคุมจากบุคคลภายนอกที่เข้ามายังพื้นที่ บางเส้นทางถูกใช้เป็นที่ลัดในชั่วโมงเร่งด่วน โดยเฉพาะจากถนนประเสริฐมนูกิจลัดมาถนนสุขนครสวัสดิ์โดยผ่านเส้นทางในพื้นที่ จากแนวคิดพื้นที่ป้องกันตัวเอง ของ Newman (1972) หากพื้นที่ใดมีทางเข้าออกหลายเส้นทาง และบุคคลภายนอกสามารถผ่านเข้าออกบริเวณพื้นที่ได้โดยง่าย จะทำให้ชุมชนสูญเสียพื้นที่ป้องกันตนเอง ทำให้เปิดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมได้สูง ดังนั้นแนวทางการลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรม หากมีการควบคุมรักษาอาณาเขตส่วนบุคคลและอาณาเขตสาธารณะ โดยการกำหนดช่องทางเข้าออกพื้นที่อย่างชัดเจน มีป้อมยามดูแลรักษาความปลอดภัย ตรวจสอบเช็คคนเข้าออกขอยต่าง ๆ เพิ่มเส้นทางลัดเชื่อมต่อระหว่างถนนสายใหญ่เพื่อลดความคับคั่งของการจราจร และควบคุมเวลาผ่านเข้ามายังพื้นที่เปลี่ยวบางเส้นทาง หรือควบคุมประเภทของรถยนต์บางประเภท รวมทั้งการติดตั้งป้ายสัญลักษณ์เส้นทางเชื่อมต่อ หรือขอยตัน เพื่อเพิ่มความปลอดภัยแก่คนเดินเท้า

1.2 สิ่งกีดขวางบังสายตาดบนทางเดินเท้า เช่น บริเวณด้านหน้าของอาคารที่พักอาศัย ตึกแถว ห้องชุด หรือที่กรังชาตการดูแล จนเป็นจุดเสี่ยงที่ทำให้เกิดช่องโอกาสที่ผู้กระทำผิดใช้สภาพแวดล้อมเพื่อประกอบอาชญากรรม เพื่อเป็นการกำหนดขอบเขตของพื้นที่อาจใช้วิธีการเปลี่ยนพื้นผิวของทางเดินเท้าให้มีความแตกต่างกัน ในการแบ่งอาณาเขตช่วยในการสื่อสารให้ผู้ใช้งานเส้นทางเท้า เข้าใจว่า พื้นที่บริเวณทางเดินเท้ามีเจ้าของ ทำให้คนแปลกหน้าไม่กล้าบุกรุกพื้นที่

1.3 การปรับปรุงเส้นทางเดินเลียบบถนนสาธารณะใกล้กับที่ดินรกร้าง หรือถูกปล่อยไว้ ขาดการดูแลและไม่มีการส่องสว่าง ทำให้เกิดความเปลี่ยวโดยเฉพาะในเวลากลางคืนทำให้คนเดินเท้าไม่มีความปลอดภัย ดังนั้นข้อเสนอแนะบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะใกล้กับที่ดินรกร้าง ซึ่งอาจพิจารณาจะอาศัยช่วงเวลากลางคืนไม่มีไฟส่องสว่างให้ผู้สัญจรผ่านมาประกอบอาชญากรรมได้ ควรมีการติดตั้งไฟส่องสว่างให้ทั่วถึงโดยเฉพาะบริเวณที่ดินรกร้าง จุดเปลี่ยว และขอยเปลี่ยว

1.4 การปรับปรุงป้ายสัญลักษณ์และข้อความที่ชำรุด และติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่เหมาะสม จะส่งผลต่อโอกาสในการเกิดอาชญากรรมหากผู้ขับขี่ไม่สามารถมองเห็นป้าย หรือเข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ ได้อย่างชัดเจน ทำให้เกิดความสับสนในเส้นทาง และอาจทำให้คนร้ายที่แฝงตัวอยู่ในบริเวณนั้นเข้าประทุษร้ายทรัพย์สินชีวิต และร่างกายได้

1.5 สภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา พบว่า ทางเข้าหลักตัวอาคาร และที่พักอาศัย มีทางเข้าจากด้านข้างของหอพักหรือคอนโดมิเนียม และเป็นมุมอับ ยากแก่การมองเห็น การสอดส่องดูจากเพื่อนบ้าน หรือแม้กระทั่งผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้าน เมื่อต้องทำการเปิดประตูบ้านเพื่อเข้าหรือออกสู่พื้นที่ส่วนบุคคล ทำให้เกิดช่องโอกาสสำหรับผู้ประสังคราย เนื่องจากสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชญากรรม ดังนั้น ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงพื้นที่เพื่อลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรม คือ ทางเข้าหลักของพื้นที่ อาคาร หรือที่พักอาศัย ควรหันออกสู่ตัวถนน เพื่อให้มองเห็นได้ชัดเจน และเข้าถึงได้สะดวกไม่มีบริเวณพื้นที่ซ่อนเร้น หรือเป็นมุมอับลับตาคน

2. ระบบไฟส่องสว่าง

แสงสว่างในห้วงเวลาที่เกิดเหตุกลางคืน หากมีไม่เพียงพอ หรือไม่เหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ สร้างความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัยแก่ผู้ที่สัญจร เป็นการเปิดช่องโอกาสสำหรับอาชญากรโดยอาศัยสภาพแวดล้อมที่อำนวยในการหลบซ่อน อำพรางตัว เพื่อลงมือกระทำกับเหยื่ออาชญากรรมจากการศึกษา พบว่า พื้นที่ที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอทำให้เกิดช่องโอกาสในการก่อเหตุอาชญากรรม (ภาพที่ 37) ทำให้เกิดช่องโอกาสในการที่คนร้ายอาศัยความมืด หรือเงาของต้นไม้ เงาของอาคารเป็นที่หลบซ่อนตัวภายในบริเวณที่พักอาศัยในการประกอบอาชญากรรมได้ โดยแนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะ คือ ควรทำการเพิ่มปริมาณตำแหน่งติดตั้งดวงโคมแสงสว่างให้เพียงพอ วัสดุดวงโคมต้องทนต่อสภาพอากาศ และมีลักษณะที่ยากต่อการทำให้เกิดความเสียหายของผู้ที่ประสังคราย และเหมาะสมต่อสภาพพื้นที่ การปรับปรุงคุณภาพของแสงสว่างที่เหมาะสม จะช่วยลดอัตราการเกิดเหตุอาชญากรรม รวมทั้งความรู้สึกยั้งชั่งใจของผู้ที่กำลังจะกลายเป็นอาชญากรซึ่งเป็นการปิดช่องโอกาสก่อนที่จะลงมือประกอบเหตุอาชญากรรมกับเหยื่อ ตลอดจนการช่วยส่งเสริมให้ประชาชนสามารถใช้สอยพื้นที่สาธารณะในเวลากลางคืนได้อย่างปลอดภัย และช่วยสนับสนุนการสอดส่องดูแลแบบไม่เป็นทางการของชุมชนได้ โดยระดับความสว่างหรือคุณภาพของแสงสว่างในพื้นที่สาธารณะ ควรมีความสามารถในการมองเห็น ความสามารถในการแยกแยะ ลักษณะ และใบหน้าของบุคคลได้ ในระยะมองเห็นปกติ 15 เมตร (พีรียา บุญชัยพลภักษ์, 2562) การให้แสงสว่างที่มากเกินไป หรือการให้แสงสว่างที่ไม่เหมาะสมจะรบกวนการมองเห็นในระยะไกล และทำให้สายตาพร่ามัว โดยอุปกรณ์ที่ใช้

ในการติดตั้งดวงโคม การเสริมอุปกรณ์เพื่อป้องกันดวงโคมส่องสว่าง ควรมีความทนทาน ใช้งานได้ นาน รวมถึงตำแหน่งที่ทำการติดตั้ง ควรอยู่ในระยะที่สามารถซ่อมบำรุงได้โดยง่าย และสะดวก ซึ่งการ บำรุงรักษาถือเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากอุปกรณ์ต่าง ๆ มีอายุการใช้งาน หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับ การซ่อมบำรุงในพื้นที่ ควรต้องทำการซ่อมบำรุงทุก 5 ปี และเปลี่ยนใหม่ทุก 25 ปีโดยการออกแบบ แสงสว่างต้องคำนึงถึง ประชาชนที่สัญจรทางเดินเท้า และผู้ใช้ยานพาหนะควบคู่กันไป โดยมี มาตรฐานการส่องสว่างของโคมไฟ ที่เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ศึกษา

3. การลดพื้นที่เสี่ยงภัย

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ศึกษา พบว่า พื้นที่เสี่ยงภัย ต่อการเกิดอาชญากรรมสูง เป็นพื้นที่ที่ไม่ค่อยมีผู้คนสัญจรผ่านไปมา ในบางเวลาหรือตลอดเวลา โดยผู้ ที่เป็นอาชญากรอาศัยช่องโอกาสจากสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการหลบซ่อน อำพรางตนเอง ทำให้เพิ่ม โอกาสความสามารถในการคาดเดา และทำการเตรียมตัวล่วงหน้าในการลงมือกระทำกับเหยื่อ อาชญากรรม อาจจะทำอาชญากรรมแอบซ่อนอยู่บริเวณพื้นที่ล่อแหลม ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิด อาชญากรรมอยู่แล้ว และยากต่อการขอความช่วยเหลือ โดยรวมถึงพื้นที่โดดเดี่ยวบนเส้นทางเปลี่ยวใน ซอย ซึ่งแยกตัวออกจากบริเวณที่พักอาศัย พื้นที่รกร้าง และไม่ถูกใช้ประโยชน์ โดยแนวทางและ ข้อเสนอแนะสำหรับลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมในพื้นที่เสี่ยงภัย ประกอบด้วย

3.1 พื้นที่เสี่ยงภัยกรณีมุมอับลับตาคน เป็นพื้นที่ที่มีปัญหาเรื่องมุมมอม และการมองเห็น ทั้งจากบุคคลภายนอก หรือผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ทั้งมีความยากลำบากหากเกิดเหตุ การณ์ ประทุษร้ายทั้งต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกายซึ่งยากต่อการขอความช่วยเหลือของเหยื่ออาชญากรรม ดังนั้นจึงควรเสริมอุปกรณ์ที่ช่วยในการมองเห็น เช่น กระจกตามมุมในพื้นที่ กระจกนูน กล้องวงจรปิด สัญญาณกันขโมย ป้ายบอกทางทางเดินข้างหน้า ตำแหน่งที่กำลังอยู่ เป็นต้น ซึ่งถือว่ามี การสอดส่อง และเฝ้าระวังแบบเป็นทางการ (Formal Surveillance) ในพื้นที่ของตนเองด้วย สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ใช้ เส้นทางทราบล่วงหน้าว่าต้องพบกับสภาพเส้นทางสัญจรอย่างไร ซึ่งเป็นการป้องกันรวมทั้งการเฝ้า ระวังภัยแบบเป็นทางการ รวมถึงทำให้ผู้ที่ตั้งใจประกอบอาชญากรรมเกิดความยับยั้งชั่งใจก่อนลงมือ กระทำ เนื่องจากกลัวถูกพบเห็นได้ง่าย รวมทั้งเพื่อทัศนวิสัยให้กับผู้ที่อาศัยอยู่รอบข้าง หรือผู้ที่สัญจร ผ่านไปมายังพื้นที่ศึกษา

3.2 สภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา พบว่า ขอบเขตรั้วของที่พักอาศัยหรือร้านอาหารมี ลักษณะที่ทึบ เกิดมุมมืดซึ่งอาจเป็นที่หลบซ่อนตัวของคนร้ายได้ ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุง พื้นที่เพื่อลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมในพื้นที่ศึกษา คือ ควรออกแบบสภาพแวดล้อมในบริเวณบ้าน

ให้สามารถมองเห็นจากภายนอกได้โดยง่าย เช่น รั้วบ้านควรมีความสูงที่พอเหมาะ มีลักษณะของรั้วที่โปร่ง มีช่องว่างเพื่อมองลอดออกไปภายนอกได้และเพื่อให้บุคคลภายนอกสามารถมองเห็นการเคลื่อนไหวภายในสนาม หรือออกแบบเป็นแนวพุ่มต้นไม้เตี้ย ควรหลีกเลี่ยงการแสดงขอบเขตพื้นที่ด้วย แนวกำแพง หรือรั้วกันที่ทึบสูงบังมุมมองในพื้นที่สาธารณะ โดยผู้ใช้พื้นที่สามารถมองเห็นบุคคลภายนอกได้อย่างชัดเจน อีกทั้งการมองเห็นได้จากผู้อื่นมีส่วนช่วยให้ผู้ที่อยู่อาศัยรู้สึกปลอดภัย ไม่ถูกโดดเดี่ยว เปรียบเสมือนมีดวงตาในการเฝ้ามองพื้นที่บริเวณนั้นอยู่ (Jacobs, 1965) เป็นการสอดส่องดูแลแบบไม่เป็นทางการ (Informal Surveillance)

3.3 การแบ่งพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะด้วยระดับของพื้นที่ที่แตกต่างกัน การใช้พื้นผิว (Texture) ของทางเดินเท้าที่แตกต่างกัน จะช่วยในการแบ่งอาณาเขต หรือการเปลี่ยนระดับของทางเท้า เป็นการสื่อให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของพื้นที่ ทำให้คนแปลกหน้าไม่กล้าเข้ามาเดินในพื้นที่แทนการวางสิ่งของเพื่อบอกอาณาเขตพื้นที่แทน เพื่อป้องกันคนร้ายหลบซ่อนตัวอยู่บริเวณริมกำแพง หรือพุ่มไม้ภายในบ้านโดยที่บริเวณเคหะสถานควรมีลักษณะที่ง่ายต่อการสังเกตตรวจตราและควบคุมไปกับพฤติกรรมการตอบสนองของผู้เฝ้าสังเกต ในกรณีที่พบเห็นเหตุการณ์ที่น่าสงสัยในแง่ของความเป็นเจ้าของพื้นที่ (Newman, 1972) และเกิดความเป็นหนึ่งเดียวของพื้นที่ชุมชนเมืองด้วย

ภาพที่ 43 ลักษณะทางกายภาพของแนวแบ่งเขตพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะ

3.4 การแสดงอาณาเขตพื้นที่ส่วนบุคคลโดยการบุกรุกพื้นที่สาธารณะ (ภาพที่ 19) มีสภาพรกริบ การวางสิ่งของวางเกะกะ บนเส้นทางเดินเลียบบนถนนสาธารณะ บดบังทัศนวิสัย เป็นมุมอับลับตาคน เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่ออาชญากรประเภทฉวยโอกาสกับเหยื่ออาชญากรรมประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน โดยเฉพาะผู้ใช้เส้นทางเดินเท้าสัญจรผ่านไปมายังพื้นที่ศึกษา ดังนั้น แนวทางการลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรม ต้องคำนึงถึงจัดการภูมิทัศน์บนเส้นทางสัญจร หรืออุปกรณ์ประดับความงาม

พื้นที่อาณาเขตส่วนตัว หมายถึง พื้นที่ใช้สอยภายในที่พักอาศัย ตัวอาคาร สิ่งก่อสร้างที่ปก
 ครอบ อาศัย สวนหย่อม หรือพื้นที่บริเวณโดยรอบที่พักอาศัย จัดเป็นพื้นที่ที่มีความปลอดภัยที่สุดและมีความ
 เป็นส่วนตัวมากที่สุดเมื่อเทียบกับพื้นที่สาธารณะ สามารถลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมโดยการ
 ติดตั้งไฟส่องสว่างริมรั้ว ติดตั้งกล้องวงจรปิด และมีการตัดแต่งกิ่งต้นไม้ในพื้นที่ส่วนตัวไม่ให้เกิดบัง
 บริเวณทางเดินเลียบบนสาธารณะ

การนำเสนอรูปแบบ (Model) สำหรับลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรม

รูปแบบของการเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิด
 อาชญากรรม บริเวณทางเดินสาธารณะเลียบบนสุคนธสวัสดิ์ กรุงเทพมหานคร โดยอาศัยปัจจัยที่ได้
 จากการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นลักษณะของทางเดินเลียบบนสาธารณะ คือ 1) มีทางเท้ากว้างเหมาะสม
 กับพื้นที่ชุมชนเมือง 2) จุดตรวจโดยสายสาธารณะที่มีป้ายบอกสายรถโดยสารที่ชัดเจน มีหลังคาคลุม
 3) มีไฟส่องสว่าง 4) การใช้พื้นผิว (Texture) ของทางเดินเท้าที่แตกต่างกัน จะช่วยในการแบ่งอาณา
 เขต 5) การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เช่น ต้นไม้กระถางขนาดเล็ก 6) การเพิ่มอุปกรณ์ประดับถนน เช่น แก้ว
 ไม้ โต๊ะสแตนเลส ประติมากรรมประดับ ม้านั่ง เครื่องเล่นของเด็กที่ไม่บดบังทัศนวิสัย 7) ติดตั้ง
 สัญญาณเตือนภัยและเฝ้าระวังตามจุดต่าง ๆ และ 8) มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดที่ครอบคลุมทั่วถึง

ภาพที่ 44 รูปแบบของการเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดโอกาสการเกิดอาชญากรรม

ตัวอย่างของซอยสุคนธสวัสดิ์ 27

สภาพแวดล้อมนามธรรม

1. การสอดส่องดูแลจากคนในชุมชนและสายตรวจบริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะหรือที่พักอาศัย รวมทั้งสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน บริษัท ร้านค้า หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ชอยสุคนธสวัสดิ์ รวมถึงผู้ใช้งานพื้นที่ ได้แก่ เพื่อนบ้านช่วยสอดส่องดูแลบ้าน ยามดูแลชุมชนพักอาศัย คุณครูนักเรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน พนักงานรักษาความปลอดภัยของบริษัท คอนโดมิเนียม และบ้านจัดสรร คอยเป็นหูเป็นตาดูแลความปลอดภัยแก่คนเดินเท้าบนพื้นที่ถนนสุคนธสวัสดิ์

2. การผูกมิตรและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับพนักงานรักษาความปลอดภัย เพื่อนบ้านใกล้เคียง คุณครูโรงเรียน เพื่อช่วยเป็นหูเป็นตา และให้ความช่วยเหลือแก่กันและกัน สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สร้างแบบแผนความสัมพันธ์ของสมาชิกในชุมชนที่ตอบสนองต่อความต้องการในชีวิตประจำวัน เช่น กิจกรรมตักบาตร การกำหนดวันเวลาในการรวมตัวกันเพื่อทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะหน้าบ้านตนเอง และชุมชนใกล้เคียง เป็นต้น

3. การจ้างคนงาน หรือพนักงานรักษาความปลอดภัย ควรมีรายละเอียดเกี่ยวกับประวัติส่วนตัวญาติพี่น้อง หรือคนรู้จักที่สามารถติดต่อในภายหลัง เพื่อทราบที่อยู่ความเป็นมา อาชีพดั้งเดิม ความประพฤติ โดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจในพื้นที่ศึกษา ทำการเก็บตัวอย่างพิมพ์ลายนิ้วมือเพื่อทำการตรวจสอบประวัติก่อนรับเข้าทำงาน

4. การร่วมกันจัดระบบการป้องกันตนเองของชุมชน ในละแวกบ้าน เช่น การจัดแบ่งกลุ่มย่อยของชุมชนละแวกบ้าน การจัดตั้งตัวแทนพื้นที่เพื่อตรวจพื้นที่ การจัดจ้างเวรยามเพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับละแวกบ้านและชุมชนเป็นระยะ โดยข้อเสนอสำหรับพื้นที่ศึกษาสามารถใช้การจัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นบล็อกโดยทำการแบ่งออกเป็นบล็อกละ 400 เมตร x 400 เมตร เนื่องจากเป็นระยะที่ประชาชนทั่วไปสามารถใช้เวลาในการเดินด้วยเท้าใน เวลา 5 นาที และง่ายต่อการทำความรู้จักกันระหว่างเพื่อนบ้านข้างเคียง อีกทั้งยังสร้างกิจกรรม ความสัมพันธ์อันดีแก่คนในชุมชนด้วย

6.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาในขั้นต่อไปที่ต่อเนื่องกับการศึกษานี้ สามารถนำไปคิดเพื่อต่อยอดให้เกิดความสมบูรณ์ของเนื้อหา และหาปัจจัยที่สามารถออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมในบริเวณทางเลียบบถนนสุคนธสวัสดิ์ และชอยสุคนธสวัสดิ์ 17 19 21 23 25 27 32 34 36 และ 38 ได้มากยิ่งขึ้น โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรทำการศึกษาถึงความหลากหลายของลักษณะองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมจากหลาย ๆ พื้นที่ เพื่อให้ข้อมูลที่ได้ครอบคลุมทุกเป้าหมาย และเปรียบเทียบว่ามีสภาพแวดล้อมเพื่อลด

โอกาสการเกิดอาชญากรรม บริเวณทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านพักอาศัย เขตชุมชนเมือง แตกต่างกันหรือไม่

2. ควรทำการทดลองและการปฏิบัติในพื้นที่ศึกษา รวมทั้งการติดตามผลของการศึกษาและวิจัยในระยะยาวเป็นประจำเพื่อให้เกิดผลที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ตามหลักการและเหตุผลที่ได้ และสามารถลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรมได้หรือไม่

3. ขยายพื้นที่ศึกษาให้มีขอบเขตที่กว้างมากขึ้น เพื่อเพิ่มขนาดของจำนวนกลุ่มตัวอย่างในบริเวณพื้นที่ศึกษา และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติที่สูง และมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

4. ขยายเวลาการลงพื้นที่ศึกษาให้นานมากขึ้น ทั้งวันทำงานและวันหยุด เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์มากขึ้น

6.4 ข้อจำกัดในการศึกษา

เนื่องจากการที่มีเงื่อนไขต่าง ๆ ของการศึกษา ทั้งด้านเวลางบประมาณและกำลังคนทำให้เกิดข้อจำกัดในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1. ในพื้นที่ศึกษามีความหลากหลายด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารมาก ขาดการวางแผนรองรับการเจริญเติบโต มีการผสมผสานของลักษณะการใช้พื้นที่ เช่น ทาวเฮ้าส์ ตึกแถว โรงเรียน ร้านอาหาร แม้อยู่ในสภาพแวดล้อมในลักษณะเดียวกัน แต่มีความแตกต่างกันทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน รวมถึงสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันแม้รูปแบบอาคารจะคล้ายคลึงกัน รวมถึงลักษณะการใช้ชีวิตที่แตกต่างในแต่ละคูหา อาจทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถกรอกข้อมูลในเชิงลึก รวมถึงตั้งคำถามได้อย่างแม่นยำ

2. การเข้าพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล หลายพื้นที่เป็นพื้นที่ปิดเนื่องจากเป็นชุมชนที่ตั้งอยู่ในลักษณะชุมชนบริเวณริมคลองเสื่อใหญ่ฝั่งตรงข้ามซอยสุขนครสวัสดิ์ 38 ซึ่งบางครั้งไม่ให้ความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูล ทั้งการไม่ไว้วางใจในการเข้าไปเก็บข้อมูลของผู้วิจัย แม้ว่าผู้วิจัยจะเข้าไปขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนล่วงหน้าแล้วก็ตาม เพราะเกรงว่าการเปิดเผยข้อมูลจะมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชนที่พักอาศัยได้ ทำให้อาจได้รับข้อมูลที่มีข้อจำกัด หรือบิดเบือนจากความเป็นจริงได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยมิได้นำข้อมูลใด ๆ ที่เป็นผลกระทบต่อผู้พักอาศัยในชุมชนไปใช้ในทางเสียหายแต่อย่างใด

3. ด้านสภาพแวดล้อมในพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีการก่อสร้างหอพักขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งการรื้อถอนอาคาร บ้านที่มีอยู่เดิม หรือพื้นที่ว่าง รกร้างในพื้นที่ศึกษา ซึ่งไม่สามารถนำผลของสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงจากการดำเนินงานก่อสร้างไปทำการวิเคราะห์ได้ ซึ่งผล

ของสภาพพื้นที่ดังกล่าวอาจเอื้อต่อช่องโอกาสเกิดอาชญากรรมซึ่งส่งผลต่อการให้ข้อมูลและผลการศึกษาได้

4. ด้านจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ ที่มีจำนวนน้อยอาจทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน

6.5 สรุป

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อศึกษาลักษณะสภาพแวดล้อมทางเดินสาธารณะเลียบบถนนสุคนธสวัสดิ์ ที่ได้รับผลจากอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิต และร่างกาย 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสเกิดอาชญากรรมต่อทรัพย์สิน ชีวิตและร่างกายของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ และ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบทั่วไปของทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร) ที่ลดช่องโอกาสการเกิดอาชญากรรม

ผลการศึกษาจากการสังเกตการณ์และสำรวจพื้นที่นำไปสู่ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ เป็นการออกแบบสภาพแวดล้อมเชิงรูปธรรม คือ 1) การจัดเส้นทางสัญจรบริเวณทางเดินเท้าให้มีเส้นทางเปลี่ยน ไม่มีสิ่งกีดขวางบังสายตาและจัดให้มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน 2) การจัดระบบไฟส่องสว่างบริเวณถนนและทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ 3) การออกแบบพื้นที่เสี่ยงไม่ให้มีมุมอับลับตาคน และเส้นทางเปลี่ยนในซอย และการออกแบบสภาพแวดล้อมเชิงนามธรรม คือ 1) ส่งเสริมความรู้สึกเป็นเจ้าของสถานที่ 2) การเสริมสร้างให้เกิดกิจกรรมบนการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสาน 3) การเสริมสร้างให้เกิดกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะของชุมชนเมือง 4) การออกแบบสภาพแวดล้อมต้องคำนึงถึงคุณค่าด้านสุนทรียภาพทางความงาม เพื่อให้ประชาชนเจ้าของพื้นที่มีความพึงพอใจ เกิดความรู้สึกหวงแหน และอยากที่จะดูแลพื้นที่ร่วมกัน

จากการศึกษานี้ เป็นการศึกษาในรายวิชาสุดท้ายของหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบวิจัย โดยทำการสรุปข้อมูลที่ได้จากการศึกษารวมถึงข้อเสนอแนะที่ได้จากการรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ยังได้เสนอข้อเสนอแนะในครั้งต่อไป อีกทั้งยังระบุข้อจำกัดที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในครั้งนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาปัญหาของการศึกษาเรื่องการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสเกิดอาชญากรรม ดังนั้นการป้องกันและการออกแบบสภาพแวดล้อมที่สัมฤทธิ์ผลนั้น คือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งเชิงรูปธรรมและเชิงนามธรรมให้แก่ผู้ใช้พื้นที่บนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ รวมทั้งการมีกิจกรรมในพื้นที่สาธารณะและรูปแบบกิจกรรมที่มีความผสมผสาน เพื่อกระตุ้นให้คนออกมาใช้งานพื้นที่บนทางเดินเลียบบถนนสาธารณะ ทำให้เกิด

ความรู้สึกลับใจในความปลอดภัยในพื้นที่ ซึ่งช่วยลดปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นบ่อยในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร) อย่างมีประสิทธิภาพ

รายการอ้างอิง

- Google Developers. (2019). Google Earth บริเวณ ถนนสุขุมวิท แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว Google Earth. เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.google.co.th/intl/th/earth/>
- Jacobs, J. (1965). The Death and Life of Urban Design. *Journal of Urban Design*, 11 (2), 145-172. เข้าถึงเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2562. เข้าถึงได้จาก https://www.researchgate.net/publication/248992279_The_Death_and_Life_of_Urban_Design_Jane_Jacobs_The_Rockefeller_Foundation_and_the_New_Research_in_Urbanism_1955-1965
- Newman, O. (1972). Defensible Space Theory. เข้าถึงเมื่อ 16 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.humanics-es.com/defensible-space.pdf>
- Park, R. E. (1952). *Human Communities*. New York (The Free Press). เข้าถึงเมื่อ 16 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก https://en.wikipedia.org/wiki/Robert_E._Park
- The City Fix. (2019). 8 Principles to Better Sidewalks. เข้าถึงเมื่อ 5 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก https://thecityfix.com/blog/8-principles-better-sidewalks-hillary-smith-paula-manoela-dos-santos/?utm_source=facebook&utm_medium=wri%20ross%20center%20for%20sustainable%20cities&utm_campaign=socialmedia
- Think of Living. (2557, 27 ตุลาคม 2557). The Unique เกษตร-นวมินทร์ คอนโด Low Rise จาก Ten Thai Development. เข้าถึงเมื่อ 6 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://thinkofliving.com/คอนโด/the-unique-เกษตร-นวมินทร์-คอนโด-low-rise-จาก-ten-thai-development-preview-189913-รีวิวโครงการ/>
- Think of Living. (2561). Newera Condo เอกมัย-รามอินทรา คอนโด Low Rise ตัดถนนสุขุมวิท จาก JAS Asset. เข้าถึงเมื่อ 25 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก <https://thinkofliving.com/article/newera-condo-เอกมัย-รามอินทรา-คอนโด-low-rise-ตัดถนนสุขุมวิท-จาก-jas-asset-รีวิวฉบับที่-1521-452989-รีวิวโครงการ/>
- UN-Habitat. (2014). *Urban Planning for City Leaders*, UN Habitat for a Better Urban Future (Vol. 2nd Edition): United Nations Human Settlements Programme.

UNITED NATIONS. (2019). Goal 11: Make Cities Inclusive, Safe, Resilient and Sustainable.

เข้าถึงเมื่อ 16 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>

กระทรวงยุติธรรม. (2562). สำนักงานกิจการยุติธรรม. เข้าถึงเมื่อ 26 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก

<http://www.oja.go.th/TH/>

กองบัญชาการตำรวจนครบาล. (2562). สถานการณ์อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่สังกัด. เข้าถึงเมื่อ 11

มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก http://cpd.bangkok.go.th:90/web2/SAT/fire_police.pdf

กองวิจัยและวางแผน กรมตำรวจ. (2560). ประเภทของอาชญากรรม. เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2562.

เข้าถึงได้จาก

<http://www.research.police.go.th/index.php/datacenter/research/2558/-2560>

กาญจนา สุระ. (2551). การจัดการการเรียนรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ ต่อการยกระดับ

เศรษฐกิจและสังคมของภาคชนบทและ ชุมชนเมือง จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยราชภัฏ

เชียงใหม่, สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. เข้าถึงเมื่อ 1 มิถุนายน 2562.

เข้าถึงได้จาก [http://www.cmruir.cmru.ac.th/bitstream/123456789/623/4/Chapter-](http://www.cmruir.cmru.ac.th/bitstream/123456789/623/4/Chapter-1.pdf)

[1.pdf](http://www.cmruir.cmru.ac.th/bitstream/123456789/623/4/Chapter-1.pdf)

คณิศ เนียรวิฑูรย์. (2554). การเสนอแนวทางการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อลดช่องโอกาสการเกิด

อาชญากรรมในย่านที่พักอาศัยของชุมชนในเขตเมือง (กรุงเทพมหานคร). (วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการวางแผนชุมชน

เมืองและสภาพแวดล้อม. เข้าถึงเมื่อ 22 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก

http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/thapra/Kanit_Nienvitooon/fulltext.pdf

จันทวัน เบ็ญจวรรณ. (2562). มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม (Human Being and Environment). เข้าถึงเมื่อ

10 พฤศจิกายน 2562. เข้าถึงได้จาก

http://human.tru.ac.th/elearning/Human%20Being/human-detail1_5.html

เจียมจิต ดวงอุไร. (2532). การศึกษาความสัมพันธ์ของสภาวะแวดล้อมทางกายภาพกับการเกิดคดี

อาชญากรรม : กรณีศึกษาเขตสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต).

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง.

เข้าถึงเมื่อ 16 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก

<https://www.car.chula.ac.th/display7.php?bib=b1452590>

ชนะทิศ แก้วอัมพร. (2538). ลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพในกรุงเทพมหานคร ที่เอื้ออำนวยให้

เกิดคดีอาชญากรรม : กรณีศึกษา เขตสถานีตำรวจนครบาลพญาไท. (วิทยานิพนธ์ปริญญา

- มหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง. เข้าถึงเมื่อ 16 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/35118>
- ญาณพล ยั่งยืน. (2524). การศึกษาทางด้านนิเวศวิทยาเพื่อการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร (ฝั่งพระนคร). (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง. เข้าถึงเมื่อ 16 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/10888>
- ดวงกมล จิตวิวัฒนา. (2542). ลักษณะองค์ประกอบสภาพแวดล้อมกายภาพเพื่อการป้องกันอาชญากรรมในเขต กรุงเทพมหานคร : กรณีศึกษาย่านศูนย์การค้าปทุมวัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง. เข้าถึงเมื่อ 15 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000003814
- ไทยรัฐ. (2560). จับแล้วมือฆ่าชิงไอโฟน จ้างมีดปักคอ. เข้าถึงเมื่อ 9 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/content/829193>
- นรินทร์ ศรีมงคล. (2562, 25 กันยายน 2562) การสัมภาษณ์ผู้ใช้พื้นที่ในซอยสุขนครสวัสดิ์/Interviewer: ผู้อยู่อาศัยในซอยสุขนครสวัสดิ์.
- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (2541). อาชญากรรม (การป้องกัน : การควบคุม). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ. เข้าถึงเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://catalog-lib.psu.ac.th/ULIB6/dublin.php?ID=6079#.XYCE9CgzaCg>
- นิต้าโพล. (2560, 26 สิงหาคม 2560). ปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน. เข้าถึงเมื่อ 20 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://nidapoll.nida.ac.th/index.php?op=polls-detail&id=556>
- ประเสริฐ ศักดิ์ธนากุล. (2527). การป้องกันอาชญากรรมสำหรับเคหะชุมชนในกรุงเทพมหานครด้วยการวางผังทางกายภาพ : การศึกษากรณีตัวอย่างโครงการเคหะสงเคราะห์ดินแดง ห้วยขวาง และ บ่อนไก่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง. เข้าถึงเมื่อ 15 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก http://www.thapra.lib.su.ac.th/thesis/showthesis_th.asp?id=0000003685
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2545). การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม : หลักทฤษฎีและมาตรการ (Vol. 3). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- พรชัย โลหะพิริยกุล. (2557). แนวทางการออกแบบทางเท้าสำหรับการพัฒนาที่ดินรอบระบบขนส่งมวลชนในเมืองใหญ่ กรณีศึกษาพื้นที่รอบสถานีมีกกะสัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).

มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม.

พระราชกฤษฎีกา. (2522). พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522.

พีรียา บุญชัยพุกษ์. (2562). STREET SCAPE เดินเจริญกรุง Cloud floor (Creative Thailand).

เข้าถึงเมื่อ 15 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก

<https://web.tcdc.or.th/en/Articles/Detail/STREET-SCAPE-Charoenkrung>

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2562, 12 กรกฎาคม 2542). สิ่งแวดล้อมในชุมชน. เข้าถึงเมื่อ 11

มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก

<https://web.ku.ac.th/schoolnet/snet6/envi5/chum/chum.htm>

ระบบสถิติทางการทะเบียน. (2562). จำนวนประชากรแยกอายุ แขวงลาดพร้าว เขตลาดพร้าว

กรุงเทพมหานคร เดือนธันวาคม พ.ศ. 2561. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2562. เข้าถึงได้จาก

http://stat.dopa.go.th/stat/statnew/upstat_age_disp.php

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542: กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์.

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา. (2550). การจัดระเบียบทางสังคม. เข้าถึงเมื่อ 10 ตุลาคม 2562.

เข้าถึงได้จาก <http://www.satit.up.ac.th/BBC07/AroundTheWorld/soc/24.htm>

วรัท พุกษากุลนันท์. (2552, 27 พฤษภาคม 2552). ปัญหาสังคม: ยาเสพติดกับความจริงที่ต้องแก้ไข.

เข้าถึงเมื่อ 18 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก

http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=9462&Key=news_research

วิชา จำปาวัลย์. (2540). แนวทางด้านผังเมืองเพื่อการป้องกันอาชญากรรมในเขตชุมชนชานเมืองของ

กรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาเขตการรับผิดชอบสถานีตำรวจนครบาลหนองแขม. (วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการ

วางแผนภาคและเมือง.

สถานีตำรวจภูธรโพธิ์กลาง. (2559). การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก โดย ทฤษฎีสามเหลี่ยม

อาชญากรรม. เข้าถึงเมื่อ 23 กรกฎาคม 2562. เข้าถึงได้จาก

<http://phoklangpolice.blogspot.com/2016/10/blog-post.html>

สฤชดี สืบพงษ์ศิริ. (2545). ความรู้และทัศนคติของผู้เสียหายต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกัน

อาชญากรรม : ศึกษากรณี คดีลักทรัพย์ในเคหสถานของกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์

ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง,

- สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ. เข้าถึงเมื่อ 16 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก <https://dric.nrct.go.th/index.php?/Search/SearchDetail/115756>
- สทธีรัฐ รัตนละออง. (2538). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของเมือง เพื่อเป็นแนวทางการวางแผนป้องกันอาชญากรรมในเขตชุมชน : กรณีศึกษาเขต สถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์, สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมือง. เข้าถึงเมื่อ 16 มิถุนายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/49057>
- สำนักข่าวกรองแห่งชาติ. (2563). ความหมายของอาชญากรรม. เข้าถึงเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2563. เข้าถึงได้จาก <https://www.secnia.go.th/2016/01/13/ความหมายของอาชญากรรม/#>
- สำนักงานเขตลาดพร้าว. (2562). เกี่ยวกับเขตลาดพร้าว. เข้าถึงเมื่อ 26 กันยายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkok.go.th/latphrao>
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2550). การป้องกันอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล: ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมสำหรับการจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน. เข้าถึงเมื่อ 20 กันยายน 2562. เข้าถึงได้จาก http://www.thapra.lib.su.ac.th/objects/thesis/fulltext/thapra/Kanit_Nienvitoo/fulltext.pdf
- สำนักงานสถิติ. (2559). การสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน พ.ศ. 2559. เข้าถึงเมื่อ 26 กันยายน 2562. เข้าถึงได้จาก <http://www.nso.go.th/sites/2014/Pages/Forms/DispForm.aspx?ID=1835>

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายนรินทร์ ศรีมงคล
วัน เดือน ปี เกิด	29 ธันวาคม 2521
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลศิริพยาบาล กรุงเทพมหานคร
วุฒิการศึกษา	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตอุเทนถวาย
ที่อยู่ปัจจุบัน	119 / 775 หมู่บ้านเพอร์เฟคเพลส รัตนาธิเบศร์ 2 หมู่ที่ 1 ถนนรัตนาธิเบศร์ ตำบลไทรมา อำเภอมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี 11000

